

Jedna Banka, Jedan Tim, Jedan UniCredit.

Upravljanje kapitalom
i bilansom

Transform

Poboljšani
servisni model

Etika i poštovanje

Tim 23

Praćenje usklađenosti

Rast i jačanje
baze klijenta

Optimizacija
procesa

**Održivi
rezultati**

Održivost

Banka bez
papira

Pokretači
rasta

**Zadovoljstvo
klijenata**

Disciplinovano
upravljanje rizikom

“Go-to” banka za mala
i srednja poduzeća

“Radi pravu stvar!”

2019

Godišnji izvještaj

Banka za sve što
vam je važno.

UniCredit Bank Banja Luka

Banka za sve što
vam je važno.

UniCredit Bank Banja Luka

Sadržaj

Obraćanje predsjednika Uprave Banke	6
O UniCredit Grupi	8
Princip poslovanja: Radimo pravu stvar!	9
Makroekonomsko okruženje u 2019. godini	11
Bankarski sektor u 2019. godini	13
Opis	14
Karta mreže filijala	14
Pregled poslovnih segmenata	15
Finansijski pregled poslovanja Banke	17
Rukovodstvo i organizacija upravljanja	23
Izveštaj nezavisnog revizora	27
Finansijski izvještaji	31
Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31. decembra 2019.	32
Napomene uz finansijske izvještaje	39
Poslovna mreža UniCredit Bank a.d. Banja Luka na dan 31.12.2019.	121

A man with a bald head, wearing a dark suit, white shirt, and red tie, stands in front of a wall with the UniCredit Bank Banja Luka logo. He has his hands clasped in front of him.

UniCredit Bank Banja

Obraćanje predsjednika Uprave Banke

“Sa fokusom na etici i poštovanju i principu da uvijek radimo pravu stvar, pokazali smo da je način na koji postižemo rezultat, jednako važan kao i sam rezultat, a da je poštovanje ovih vrijednosti i principa presudno kod donošenja odluka i ponašanja u našem svakodnevnom poslu.”

Gordan Pehar

Predsjednik Uprave Banke

Poštovani klijenti, akcionari i partneri, drage kolegice i kolege...

Iza nas je još jedna uspješna poslovna godina u kojoj smo potvrdili poziciju tržišnog lidera, ostvarili zacrtane ciljeve, značajno unaprijedili zadovoljstvo naših klijenata te pokrenuli i realizovali nekoliko programa koji su osnažili našu poziciju i uticaj u društvenoj zajednici. Zahvalni smo našim klijentima, akcionarima i partnerima na ukazanom povjerenju i saradnji. Našim zaposlenima zahvaljujemo na izuzetnoj posvećenosti i predanom radu kojim su doprinijeli zajedničkom uspješnom rezultatu.

U 2019. godini Banka je ostvarila rezultat znatno iznad planiranog te nastavila trend rasta iz prethodnih godina. Sa dobiti od 29,6 miliona BAM, aktivom od 1,7 milijardi BAM i kapitalom od 244,8 miliona BAM, potvrdili smo poziciju sistemski snažne i važne finansijske institucije na domaćem tržištu.

Time smo kao dio Divizije Centralno-istočne Evrope dali i svoj doprinos uspješnom zaključenju strateškog plana naše Grupe Transform 2019, kao i jačanju, saradnje i sinergije na svim ključnim ciljevima, njegujući Strateški pristup „One Bank, One UniCredit“.

Dugoročnu stabilnost i održivost Banke čuvamo kroz snažnu kapitalnu poziciju (stopa adekvatnosti kapitala 20,8%), kreditni portfolio sa niskim udjelom loših kredita (2,3%) i visokom pokrivenošću loših kredita rezervisanjima (88,9%), kao i dobro uravnoteženim bilansom stanja i adekvatnim nivoom likvidnosti u svakom trenutku. Dobrom rezultatu doprinio je i kontinuirani rast kreditne aktivnosti prema fizičkim i pravnim licima (9,5% g/g), kao i rast depozita klijenata (2,9% g/g), što je ujedno i potvrda kontinuirano rastućeg povjerenja klijenata u Banku.

Ukupan broj aktivnih klijenata u finansijskoj 2019. godini dostigao je 147 hiljada, dok je broj aktivnih korisnika mobilnog bankarstva porastao za 32,8%.

Stavljajući snažan fokus na vrijednosti kao što su „Etika i poštovanje“ i jedan osnovni princip u svakodnevnom poslu da „radimo pravu stvar“, pokazali smo da nam je način na koji postižemo rezultat jednako važan kao i sam rezultat, te da je poštovanje ovih vrijednosti i principa presudno kod donošenja naših odluka i svakodnevnog ponašanja. Za naše klijente želimo kontinuirano unapređivati kvalitetu servisa.

Kao i do sada, potrudimo se da svi naši naredni ciljevi budu usmjereni na zadovoljstvo naših klijenata, jačanje uslužnog modela, digitalnu transformaciju, te veću produktivnost i efikasnost. Pri tome ćemo i dalje jačati svijest da smo lično odgovorni za ono što radimo, kao i da prenosimo kulturu poštovanja usklađenosti, zaštite prava klijenata, sigurnosti podataka te savjesnog upravljanja rizicima, što je presudno za dugoročnu održivost i ugled naše Banke i Grupe.

Pozitivna saradnja sa partnerima na novim projektima, ali i odnosi sa društvenom zajednicom nastavili su se i tokom 2019. godine. Tako smo realizovali treći ciklus plaćene prakse za studente završnih godina „Prva velika šansa“ i ponovo

omogućili da nekoliko uspješnih mladih ljudi dobiju svoje prvo zaposlenje, ali istovremeno otvorili mogućnost saradnje i sa srednjoškolcima na projektu unapređenja finansijske pismenosti kod mladih potpisivanjem sporazuma o saradnji sa Ekonomskom školom Banja Luka, na projektu „Bankarstvo sa društvenim uticajem“. Kroz saradnju sa dugogodišnjim partnerom Gradom Banja Luka nagradili smo najuspješnije stipendiste srednjoškolce i studente. Na ovaj način željeli smo poslati poruku mladim ljudima da na lokalnom tržištu postoje uspješne kompanije koje prepoznaju i podržavaju lično zalaganje, trud i učenje.

Pored toga, naša želja je da ostanemo među najpoželjnijima za rad u svom segmentu, dalje razvijamo interne kadrove i pravilno nagrađujemo individualne doprinose i kvalitet. Želimo nastaviti stvarati podsticajno radno okruženje, u kojem svi imaju jednaku šansu da se dokažu i da napreduju. Tako smo pored stalne mogućnosti za kontinuiran razvoj i učenje, proteklu godinu posvetili i fizičkom unapređenju uslova rada naših kolegica i kolega pa smo, pored poboljšanja uslova rada u filijalama, započeli i sa stvaranjem još funkcionalnijeg i modernijeg prostora za timski rad i kolaboraciju u Centrali Banke.

Imajući u vidu sve prethodno navedene ključne poluge našeg uspjeha, želio bih u ime Uprave Banke od srca još jednom zahvaliti svima vama na ukazanom povjerenju i našim kolegicama i kolegama za doprinos postignutim rezultatima, kako UniCredit Bank Banja Luka, Divizije Centralno-istočne Evrope (CEE Divizije) kojoj pripadamo, kao i u konačnici rezultatu UniCredit Grupe za 2019. godinu.

Nastavimo raditi zajedno, u istom duhu i sa istom energijom, vodeći računa da uvijek „radimo pravu stvar!“

S poštovanjem,

Gordan Pehar
Predsjednik Uprave Banke

O UniCredit Grupi

UniCredit je jednostavna uspješna panevropska komercijalna banka s potpuno uključenim komercijalnim i investicionim bankarstvom, omogućavajući jedinstvenu zapadnu, centralnu i istočnoevropsku poslovnu mrežu širokoj bazi klijenata. UniCredit svojim klijentima nudi domaću i međunarodnu ekspertizu, pružajući im neuporediv pristup vodećim bankama na 13 osnovnih tržišta putem svoje evropske mreže banaka u Italiji, Njemačkoj, Austriji, Bosni i Hercegovini, Bugarskoj, Hrvatskoj, Češkoj, Mađarskoj, Rumuniji, Rusiji, Srbiji, Slovačkoj i Sloveniji. Oslanjajući se na svoju međunarodnu mrežu predstavništava i filijala, UniCredit opslužuje i klijente u još 18 zemalja širom svijeta.

Strateški plan „Tim 23“

Budući da je strateški plan „Transform 2019“ uspješno iza nas, okrećemo se novom četvorogodišnjem strateškom planu „Tim 23“. Novi Strateški plan „Tim 23“ usmjerava aktivnosti na maksimizaciju stvaranja vrijednosti za sve naše interesne strane, održavanje fokusa na zadovoljstvu klijenata zahvaljujući pojednostavljenim procesima i inovativnim proizvodima. Kao „jedan UniCredit“ pristupili smo novom planu u istom duhu i sa istom energijom kako smo ostvarili „Transform 2019“. Radeći pravu stvar, ostajemo posvećeni zajedničkom uspjehu i cilju da postanemo pravi panevropski pobjednik.

Uspješna realizacija nove strategije UniCredita bazirana je na 4 ključna stuba strateškog plana „Tim 23“:

- **Transformacija i maksimizacija produktivnosti** – usmjerenošću na klijenta ostajemo fokusirani na optimizaciju procesa i usvajamo nove načine rada, kako bismo unaprijedili produktivnost, poboljšali procese i minimizirali operativne rizike.
 - **Disciplinovano upravljanje i kontrola rizika** – zadržaćemo našu čvrstu disciplinu rizika i visok kvalitet portfolija novih plasmana. Usklađenost sa svim propisima i pravilima ostaje ključni prioritet, jer je svako od nas prva linija odbrane.
 - **Upravljanje kapitalom i bilansom** – nastavljamo sa odlučnim aktivnostima, uz proaktivan pristup upravljanju kapitalom i bilansom.
- Način na koji ostvarujemo poslovne rezultate nama je važan kao i sam rezultat, zbog toga prednost dajemo dugoročnoj održivosti u odnosu na jednokratna rješenja. Oslanjajući se na naše dvije vrijednosti „etiku i poštovanje“, naš princip i korporativna kultura osiguravaju da uvijek: radimo pravu stvar!
- **Razvoj i jačanje franšize klijenata** – fokusirani smo na jačanje i rast baze klijenata kroz sve segmente. Naše strateške inicijative fokusirane su na iskustvo korisnika, kako bismo unaprijedili zadovoljstvo naših klijenata i kvalitetu servisa.

Princip poslovanja: Radimo pravu stvar!

U UniCreditu je korporativna kultura bazirana na dvije ključne vrijednosti - etiku i poštovanje. Naša posvećenost da „radimo pravu stvar“ je naš vodeći princip za sve vrste odnosa sa našim interesnim stranama: investitorima, klijentima, kolegama i zajednicom.

Za naše klijente: kontinuirano poboljšavamo njihovo iskustvo, dok smo istovremeno posvećeni zaštiti njihovih podataka i povjerljivosti.

Za naše akcionare (investitore): izvršenje, disciplina i transparentnost, dugoročno održivi rezultati.

Za naše kolege: pokrećemo posvećene inicijative za stvaranje privlačnog i pozitivnog radnog okruženja.

Za našu zajednicu: podržavamo finansijski pristup i inkluziju putem bankarskih inicijativa kroz „bankarstvo za društvenim uticajem“.

Za našu okolinu: u partnerstvu smo sa našim klijentima u procesu prelaska na rješenja sa niskim udjelom ugljenika, dajući doprinos kroz naš vlastiti neposredni uticaj.

Kroz „Tim 23“ svi smo posvećeni:

- Izgradnji sjajnog i inkluzivnog mjesta za rad,
- Proširenju inicijativa koje podržavaju ravnotežu između radnog i privatnog života,
- Jačanje naše kulture govora kroz politike protiv odmazde,
- Poboljšanje načina rada kroz digitalizaciju.

Zajedno, osigurajmo da UniCredit ostaje istinski panevropski pobjednik!

Jedna Banka, Jedan UniCredit

UniCredit je jednostavna uspješna panevropska komercijalna banka s potpuno uključenim komercijalnim i investicionim bankarstvom, koja omogućava jedinstvenu zapadnu, centralnu i istočnoevropsku poslovnu mrežu širokoj bazi klijenata.

Makroekonomsko okruženje

Nakon što je sredinom 2018. godine globalni ekonomski rast doživio ekspanziju, tokom 2019. godine došlo je do slabljenja rasta uz blage znakove stabilizacije gledajući prema kraju godine. Glavni razlozi za preokret u 2019. godini su pogoršanja u globalnoj proizvodnoj aktivnosti i ulaganjima, dodatno podstaknuto povećanom političkom nesigurnošću usljed ponavljajućih eskalacija trgovačkih tenzija te razvoja vezanih uz Brexit. Predviđa se slab oporavak globalne ekonomske aktivnosti, što će se odraziti na rast naprednih ekonomija, ali i spori oporavak ekonomija u razvoju. S obzirom na nastavak inflatornih pritisaka i slabu dinamiku rasta evrozone, monetarna politika je ostala vrlo prilagodljiva kroz duže vrijeme, kako bi podržala temeljne inflacijske pritiske i kretanja inflacije u srednjoročnom periodu.

Za sve zemlje Srednje i Istočne Evrope 2019. godina pokazala se boljom od očekivane, pri čemu je Rusija izbjegla nove sankcije, a Turska je uspjela izaći iz recesije brže nego što se očekivalo. U EU i Srednjoj i Istočnoj Evropi veća otpornost proizilazi iz solidne domaće potražnje, a privatna potrošnja i ulaganja i dalje rastu iznad potencijalnih. Izvoz je bilježio zaostatak u svim zemljama, ali, značajnijim investicionim projektima i fiskalnim olakšicama u određenim zemljama, uspio se zadržati odgovarajući nivo rasta. U EU-CEE 2020. godina će dodatno naglasiti jaz između snažne domaće potražnje i slabog izvoza. Slab izvoz nastaviće svoj negativan uticaj na industrijsku proizvodnju.

Za Bosnu i Hercegovinu ekonomski rast u 2019. godini je pod uticajem smanjene eksterne potražnje korigovan u više navrata do posljednje prognoze od 2,6%. Usporevanje u 2019. godini uglavnom odražava slabiju spolnu potražnju i pogoršanje ekonomskog rasta glavnih trgovinskih partnera, ali i efekte sporije investicione aktivnosti u zemlji. U 2020. godini se očekuje da će rast biti vođen uglavnom ličnom potrošnjom, jer će izvoz vjerovatno ostati smanjen zbog slabih ekonomskih aktivnosti u glavnim trgovačkim partnerima, a ulaganja će se vjerovatno tek blago povećati zbog stalne političke nesigurnosti.

Usporevanje spolnog okruženja već se prelijeva na industrijsku proizvodnju, koja je u 2019. godini zabilježila pad y/y od -5,5%. Jedan od glavnih razloga tako velikog pada industrijske proizvodnje može se naći i u nedostatku proizvodnje značajne rafinerije nafte u zemlji, zbog njene obnove i modernizacije koja će potrajati još sigurno i kroz 2020. godinu, kao i potpunom prestanku rada značajnog strateškog proizvodnog preduzeća aluminijuma u većinskom državnom vlasništvu, za kojeg se još uvijek čeka pronalazak novog potencijalnog investitora.

Izvoz je posebno oslabio tokom trećeg kvartala -16,5% g/g, povlačeći ukupan izvoz u duboko negativnu teritoriju -3,4% g/g. Ukupan rast uvoza smanjen je na samo 1,2% u odnosu na prethodnu godinu (u odnosu na 4,5% u prvom polugodištu). Deficit tekućeg računa će se vjerovatno

znatno povećati zbog slabljenja izvoza, ali bi uglavnom trebalo da bude pokriven direktnim stranim ulaganjima i ostalim stranim finansiranjima.

Stopa registrovane nezaposlenosti smanjivala se znatno brže od očekivanja, dijelom i zbog povećane emigracije stanovništva u inostranstvo, ali je još na visokom nivou od 33,3%. Zahvaljujući povećanju realnog raspoloživog dohotka stanovništva u uslovima srazmjerno niske inflacije, lična potrošnja nastavila je snažan rast. Nedavni podaci i dalje ukazuju na dalji rast raspoloživog dohotka stanovništva, s obzirom na kontinuirani rast zaposlenosti, realnih plata i doznaka iz inostranstva.

Još od početka godine potrošačke cijene u Bosni Hercegovini su na niskom nivou, te se očekuje da će s krajem godine dostići svega 0,3%. Značajan uticaj na potrošačke cijene Bosne i Hercegovine ima i nivo cijena nafte na svjetskom tržištu, hrane, ali i bitni domaći faktori poput akciza na pojedine proizvode.

BiH bilježi stalni rast direktnih stranih ulaganja, a u devet mjeseci 2019. godine zabilježeno je dodatnih 861 miliona BAM stranih ulaganja. Uprkos povećanju ulaganja, Bosna i Hercegovina i dalje pogoršava svoju poziciju u „Doing business 2020“ izvještaju Svjetske Banke, te se trenutno nalazi na 90. mjestu od 190 ekonomija, odnosno najlošije je pozicionirana zemlja regije. Oslobođanje potencijala privatnog sektora i dalje je glavni izazov za BiH. Rast privatnog sektora je slab i nedovoljan za poboljšanje rezultata na tržištu rada, ograničen velikim poreskim opterećenjem i lošim poslovnim okruženjem.

Ukupni javni dug u devet mjeseci 2019. godine iznosio je 31,9% BDP-a. Ovaj postotak svrstava Bosnu i Hercegovinu u kategoriju umjereno zaduženih zemalja. Uprkos relativno dobrim fiskalnim rezultatima u ranijim godinama, javne finansije danas su još obilježene strukturnom rigidnošću na strani potrošnje koja se ogleda u visokoj tekućoj potrošnji i lošem usmjeravanju na naknade socijalne pomoći.

Gotovo 15 mjeseci nakon opštih izbora (oktobar 2018) formirana je vlada na državnom nivou, ali još ne postoji sporazum o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, koji ostaje neizvjestan zbog neslaganja oko izmjena izbornog zakona. U takvom političkom okruženju nije iznenađujuće što Komisija EU u svom Mišljenju o zahtjevu Bosne i Hercegovine za članstvo u Evropskoj uniji od 29. maja 2019. (Evropska komisija – PRESS OBJAVE - Objava za javnost - Ključni nalazi mišljenja Bosne i Hercegovine o EU prijavi za članstvo i analitički izvještaj) nije preporučila evropskom Parlamentu i Vijeću da se ponudi status kandidata državi.

Politička neizvjesnost prijeti rastu investicionih aktivnosti, jer to pretežno zavisi od inostranog finansiranja, koje zauzvrat zavisi od nastavka

finansiranja MMF-a u okviru programa Extended Fund Facility. Do sada su u okviru proširenog aranžmana između BiH i MMF-a na račune entiteta uplaćene dvije tranše od oko 150 miliona BAM po tranši, a ukupna vrijednost kreditnog programa, koji je obustavljen u junu 2018. godine iznosi oko 1,1 milijardi BAM. Kašnjenje s nastavkom finansiranja MMF-a rezultiralo je odgađanjem investicionih aktivnosti jer se to uveliko oslanja na inostrano finansiranje, koje je, ipak, zavisno od nastavka finansiranja MMF-a.

U martu 2019. godine, Standard i Poor's je poboljšala izglede za Bosnu i Hercegovinu za B rejting, sa stabilni izgledi na pozitivni izgledi, što je prvo poboljšanje od 2012. godine. Krediti rejting od strane agencije Moody's Investors Service ostao je nepromijenjen još od 2018. godine „B3 sa stabilnim izgledima“.

Očekivanja za 2020. godinu

Rast će biti vođen uglavnom potrošnjom, jer će izvoz ostati smanjen zbog slabe ekonomske aktivnosti u glavnim trgovačkim partnerima, a ulaganja će biti tek blago povećana zbog stalne političke nesigurnosti. Uprkos obustavljanju finansiranja od MMF-a, fiskalna pozicija Bosne i Hercegovine vjerovatno će ostati stabilna. I nakon što je formirana vlada na nivou države, politički razvoj i pogoršanje vanjskog okruženja i dalje predstavljaju potencijalni rizik od negativnog uticaja.

Bankarski sektor u 2019. godini

Prema preliminarnim izvještajima, bankarski sektor u Bosni i Hercegovini ostvario je dobit prije oporezivanja u iznosu od 337 miliona BAM. To je povećanje za 15 miliona BAM (+4,6%) u odnosu na isti period prethodne godine, najvećim dijelom uslovljeno značajno smanjenim troškovima rezervisanja za kredite i povećanim naknadama i provizijama. Povrat na prosječni kapital našao se tako na nivou od 11,1%, poboljšao u odnosu na 9,6% u 2018.

Ipak, brojne izazove dijeli bankarski sektor u BiH s bankarskim sektorima ostalih zemlja. Niska stopa inflacije u evrozoni odlaže rast EURIBOR-a, što odlaže i povećanje kamatnih stopa na kredite bankarskog sektora BiH. Niske kamatne stope definisane su tako da podstaknu zaduživanje, ali ograničavaju mogućnost banke da pozajmljuje po profitabilnim stopama, vršeći dodatni pritisak na marže. Upravo se taj uticaj ogleda u daljem smanjenju kamatnog prihoda sektora. Ukupni prihodi tako su povećani (+2,5%), a u njihovoj strukturi udio neto prihoda od provizija i naknada je porastao, dok su neto kamatni prihodi smanjeni.

Adekvatnost kapitala bankarskog sektora, koja se kontinuirano održava iznad nivoa regulatornog limita, u 2019. godini se dodatno povećala na 18,1%, što je zadovoljavajuća kapitalizovanost na nivou sektora.

Struktura sektora se nije značajno promijenila. Dvije banke se izdvajaju po veličini aktive i nose preko 30% ukupnog kreditnog portfolija tržišta, dok 16 banaka na tržištu ima manje od 1 milijardu BAM ukupnog volumena aktive. Broj banaka na tržištu ostao je isti (23 banke), broj zaposlenih u bankarskom sektoru se smanjio na 9.379, a broj poslovnica na 825.

Godina je obilježena porastom kredita od 6,7%, pri čemu je Stanovništvo ostvarilo rast od 8,0%, a Pravna lica 5,5%. Stanovništvo je bilježilo kontinuirani rast, gdje rast uglavnom generišu potrošački krediti, dok su stambeni krediti zabilježili slab rast. Pravna lica su ostvarila bolji rast u odnosu na rast u prethodnoj godini zbog povećanja kredita sektoru javnih preduzeća, iako su i krediti privatnim preduzećima u daljem porastu (+4,9%).

U periodu I-IX 2019. godine udio neprihodujućih kredita smanjen je na nivo od 7,7% (kraj 2018. godine: 8,8%). Pokrivenost neprihodujućih kredita ostala je gotovo nepromijenjena, na nivou od 78%.

Depoziti stanovništva porasli su za 9,0%, pri čemu su veći rast zabilježili kratkoročni depoziti (15,9%), a oročeni depoziti su blago povećani (+4,9%). Smanjena sklonost oročavanju posljedica je padajućeg trenda kamatnih stopa. S druge strane, na snažan rast depozita po viđenju pozitivno je uticao i viši dohodak stanovništva. Depoziti Pravnih osoba zabilježili su rast od 10,3%, gdje privatna preduzeća bilježe rast od 8,8%, a javna preduzeća i vladine institucije 13,6%.

U 2019. godini, Centralna banka Bosne i Hercegovine uskladila je visinu stope naknade na višak sredstava iznad obavezne rezerve sa novom depozitnom stopom Evropske centralne banke (ECB). Ova stopa je tokom 2019. godine iznosila: 0,2% za period 01.01.- 30.04.2019. godine; 0,4% za period od 01.05.- 20.09.2019. godine i 0,5% za period od 21.09.-31.12.2019. godine. Stopa naknade na obaveznu rezervu je ostala nepromijenjena (0,0%). Prosječni iznos obavezne rezerve kontinuirano je rastao i u 2019. godini u odnosu na kraj prethodne godine. Banke dio sredstava ulažu u vrijednosne papire, najvećim dijelom izdate od strane FBiH i RS-a, što je rezultiralo povećanjem vrijednosnih papira u bilansima banaka. Tokom 2019. godine emitovano je 20 miliona BAM trezorskih zapisa od strane Vlade FBiH, dok je Vlada RS-a imala emisiju trezorskih zapisa u iznosu od 40 miliona BAM. Entitetske vlade su znatno više imale emisija obveznica u 2019. godini, od čega vlada FBiH 200 miliona BAM, dok je vlada RS-a emitovala 244 miliona BAM obveznica.

Očekivanja za 2020. godinu

Preduslov za daljnji razvoj bankarskog sektora je stabilno političko okruženje u zemlji i osiguravanje sprovođenja daljih investicijskih aktivnosti. U 2020. se očekuje nastavak pozitivnih trendova bankarskog sektora, uprkos nastavku niskih tržišnih stopa, kroz povećanje volumena kreditiranja i nastavku truda banaka da nadoknade rast prihoda putem nekamatnog prihoda. Udio neprihodujućih kredita bi trebalo da nastavi svoju silaznu putanju.

Opis poslovanja

UniCredit Bank a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: „Banka“) je licencirana poslovna banka sa sjedištem u Banjoj Luci, u Bosni i Hercegovini.

Kao pravni sljedbenik prve banke izgrađene na ovom području „Privilegovane zemaljske banke za BiH - Filijala Banja Luka“ osnovane 1910. godine, UniCredit Bank a.d. Banja Luka u svojim temeljima ima najdužu tradiciju bankarskog poslovanja u Bosni i Hercegovini. U istoriji dugoj 110 godina, ova banka je prošla kroz nekoliko različitih transformacija i uspješno poslovala u različitim pravnim i organizacionim oblicima.

Banka pruža potpunu ponudu finansijskih usluga pravnim i fizičkim licima u Republici Srpskoj, jednom od dva entiteta u Bosni i Hercegovini. Set bankarskih proizvoda i usluga koje pruža Banka uključuje sve vrste poslovanja sa stanovništvom, malim i srednjim preduzećima, korporativno i investiciono bankarstvo, poslovanje sa finansijskim institucijama i javnim sektorom, te međunarodno poslovanje.

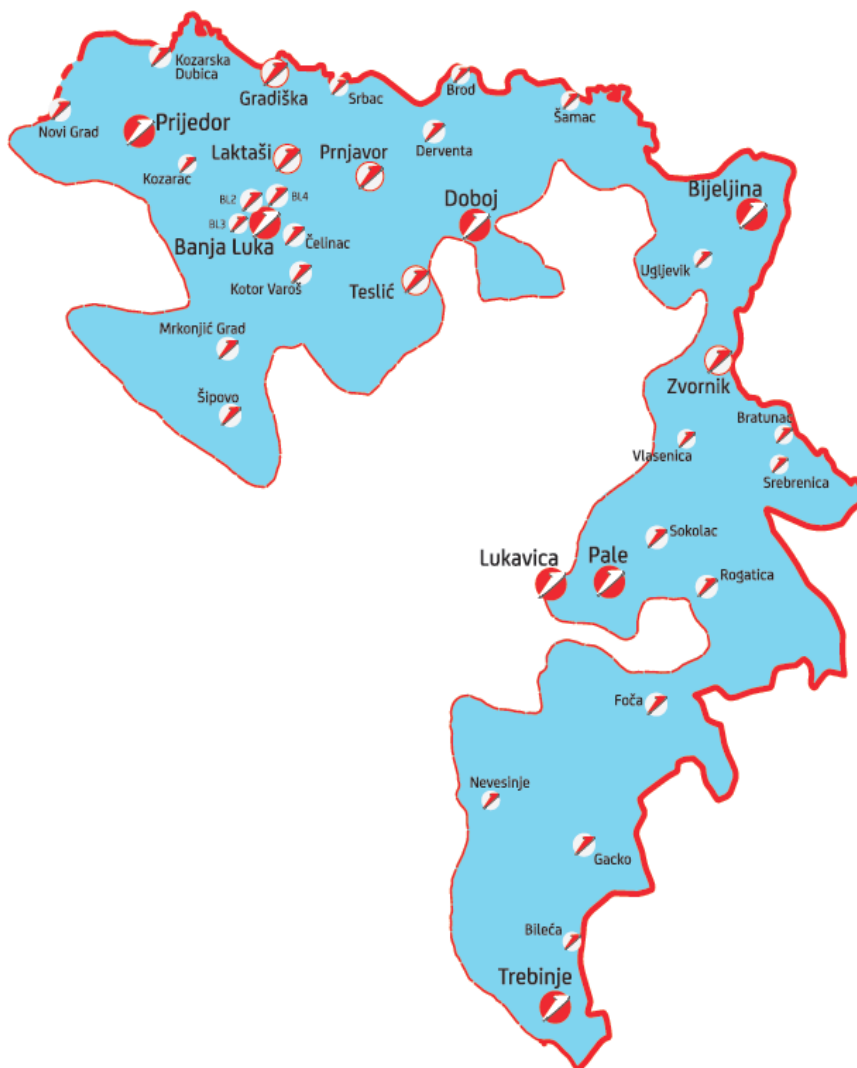
Banka aktivno učestvuje u implementaciji novih, razvojnih projekata u bankarskom sektoru i svojim angažmanom

odgovornog poslovanja u pogledu usklađenosti i operativnih rizika, kao i primjeni najviših standarda u izvještavanju i razmjeni znanja i iskustava stečenih kroz bogato iskustvo i pripadnost UniCredit Grupi.

Koristeći upravo najbolje prakse banaka članica UniCredit Grupe, a uzimajući u obzir specifičnosti i istinske potrebe naših klijenata, nastojimo im osigurati integrisani pristup našim proizvodima i uslugama kroz pojednostavljene procedure. Time, osim što povećavamo efikasnost rada, nastojimo omogućiti klijentima jednostavnost i lakoću u poslovanju sa Bankom.

Konstantno unapređenje našeg poslovnog modela i ponude proizvoda za fizička lica i pravna lica, dugoročni i partnerski odnosi s našim klijentima, te podrška razvoju naše privrede, kroz projekte od javnog i društvenog značaja, ostaju i dalje osnovni prioriteti našeg poslovanja.

Karta mreže filijala

Pregled poslovnih segmenata

Segment Maloprodaje

Organizacija

Segment Maloprodaje za klijente obezbjeđuje široku paletu proizvoda i usluga, kroz dva područja poslovanja Lično i Preduzetničko bankarstvo. Upravlja mrežom poslovnih jedinica Filijala i direktnim kanalima distribucije poput bankomata, mobilnog i elektronskog bankarstva.

Poslovna mreža banke je tokom 2019. godine bila podijeljena u četiri geografski i privredno povezane regije (banjalučko-prijedorsku, dobojsko-gradišku, sarajevsko-bijeljinsku i trebinjsko-fočansku), sa ukupno 36 organizacionih jedinica na kraju 2019. godine.

Maloprodaja u svom portfoliju broji više od 146 hiljada aktivnih klijenata u okviru segmenta fizičkih lica i preduzetnika.

Ciljevi Maloprodaje su konstantno usmjereni na unapređenje odnosa sa postojećim i akviziciju novih klijenata, uz kontinuirano unapređenje i razvoj proizvoda i usluga, ali i jasan fokus na digitalne proizvode i daljnji razvoj alternativnih kanala, ubrzanje procesa digitalne transformacije, kao i sinergiju u pristupu klijentima skupa sa Segmentom Korporativnog i investicionog bankarstva. Maloprodaja analizira i unapređuje ključne procese i prilagođava se novim uslovima na tržištu koji sve više ukazuju na potrebu ubrzanog prelaska klijenata sa tradicionalnih na digitalne kanale, njihovu edukaciju o istima, ali i poboljšanje brzine usluge i zadovoljstva klijenata.

Poslovne aktivnosti u 2019. godini

Klijenti prepoznaju Banku kao pouzdanog partnera te je, zahvaljujući tome, Banka i tokom 2019. godine zabilježila rast volumena kredita i depozita u segmentu Maloprodaje.

Tako, volumen kredita Maloprodaje raste u 2019. godini (4,9%) u odnosu na prethodnu godinu i iznosio je 551,0 miliona BAM, uz napomenu da su svi ključni indikatori kvaliteta portfolija poboljšani. Glavni pokretač ovog rasta bili su novi nenamjenski krediti prilagođeni potrebama klijenata i zahtjevima tržišta. Tržišno učešće u kreditima fizičkih lica iznosi 20,85% u Republici Srpskoj i 5,22% u BiH s krajem novembra 2019. godine.

Takođe, usljed jačanja povjerenja klijenata u Banku, depoziti klijenata Maloprodaje su porasli na 532,6 miliona BAM na kraju 2019. godine. Tržišno učešće u depozitima fizičkih lica iznosi 12,65% u Republici Srpskoj i 3,49% u BiH zaključno s krajem novembra 2019. godine.

Razvoj proizvoda Banke je nastavljen u 2019. godini primarno u području unapređenja kvaliteta servisa i usluga, kao i kroz pojednostavljenje i ubrzanje procesa. Fokus u 2019. godini bio je na povećanju stepena automatizacije i simplifikaciji ponude proizvoda. „End to end“ aplikacija za odobravanje kredita (Consumer finance platforma) je unapređivana u toku godine te su započete i aktivnosti na uvođenju modula za prekoračenja fizičkih lica, kao i potpuno novi modul za kredite pravnih lica koji se bazira na istoj platformi (SME alat).

Digitalizacija i jačanje direktnih kanala prepoznati su kao ključni pravac razvoja, u čemu značajno mjesto zauzima mobilno bankarstvo. Savremene tehnologije pružaju nam mogućnost da putem mobilnog telefona pristupimo svom računu u Banci i izvršimo željene transakcije, u bilo koje vrijeme i sa bilo kojeg mjesta, čime samo bankarstvo poprima karakteristike globalnog.

Tokom 2019. godine Banka je bila aktivna u promociji proizvoda Banke putem različitih kampanja, gdje izdvajamo:

„Moja nagrada za praktične navike“ putem kojeg smo povezali naše usluge m-kartica i m-bank, te klijente stimulisali, kroz popuste kod trgovaca, kao i brojne nagrade, da aktivno koriste usluge m-kartica i m-bank.

Tokom 2019. godine naša Banka je organizovala pravo na popust od 10% kod izabranih partnera banke za svaku kupovinu na rate Visa UniCredit kreditnim karticama.

Segment Korporativnog i investicionog bankarstva

Organizacija

Segment Korporativnog i investicionog bankarstva posluje sa velikim i srednjim domaćim poslovnim subjektima, javnim i finansijskim sektorom, kao i sa internacionalnim klijentima kojima, uz proizvode finansiranja, takođe nudi proizvode iz domena globalnog transakcionog bankarstva i finansijskih tržišta.

Posredstvom poslovnih centara Istok i Zapad strukturisanih prema geografskoj i privrednoj povezanosti, Banka pokriva cijelo područje Republike Srpske i vodi poslovne odnose sa više od hiljadu klijenata, velikih i srednjih po veličini prihoda.

Poslovne aktivnosti u 2019. godini

Tokom 2019. godine, ključni fokus Korporativnog i investicionog bankarstva bio je na poslovnom odnosu sa stabilnim i perspektivnim kompanijama, kao i u poslovanju sa državnim institucijama i javnim sektorom.

Uprkos izazovnom okruženju, Banka je povećala kreditiranje korporativnih klijenata, sa ukupnim iznosom kredita na kraju 2019. godine od 510,1 miliona BAM, dok su depoziti korporativnih klijenata iznosili 503,1 miliona BAM. Tržišno učešće u kreditima pravnim licima iznosi 18,46% u Republici Srpskoj i 5,06% u BiH s krajem novembra 2019. godine, a u dijelu depozita tržišno učešće iznosi 24,56% u Republici Srpskoj i 5,03% na nivou BiH s krajem novembra 2019. godine. Ojačane su struktura i stabilnost kreditnog portfolija zadržavajući udio loših kredita na značajno nižem nivou u odnosu na tržište. Takođe, tokom cijele godine Banka je učestvovala na aukcijama hartija od vrijednosti i potvrdila svoje visoko tržišno učešće i u ovom segmentu poslovanja.

Tako je i tokom 2019. godine Banka učestvovala u svim značajnijim i velikim poslovima u privatnom sektoru u zemlji, koji su povezani sa klijentima korporativnog bankarstva, zadržavajući dominantnu poziciju u poslovnom odnosu sa državom i javnim institucijama.

Banka je takođe pružala podršku domaćim kompanijama posredstvom projekata u području obnovljive energije i poboljšanja energetske efikasnosti i podrške Ženama u biznisu, kao i malim i srednjim preduzećima, u saradnji sa međunarodnim finansijskim institucijama (GGF i EBRD).

Kroz Internacionalni centar postali smo prepoznatljiviji na tržištu Republike

Srpske, istovremeno koristeći najbolje prakse, znanje, iskustvo i mrežu UniCredit Grupe s ciljem sveobuhvatne podrške klijentima Korporativnog i investicionog bankarstva.

Pored mnoštva komercijalnih aktivnosti, važno je istaći da smo u oba poslovna segmenta i u Maloprodaji i u Korporativnom i investicionom bankarstvu, nastavili intenzivno raditi na jačanju kvaliteta ljudskih resursa, kao jednom od ključnih preduslova za rast i dugoročnu održivost i stabilnost Banke.

Finansijski pregled poslovanja Banke

Finansijski izvještaji Banke su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, prema kojem su sva pravna lica dužna da sastavljaju finansijske izvještaje u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (u daljem tekstu: MRS i MSFI).

Banka je u izvještajnom periodu poslovala u skladu sa Zakonom o bankama RS i odlukama propisanim od Agencije za bankarstvo Republike Srpske (u daljem tekstu: ABRS), kao i drugim važećim zakonskim i podzakonskim propisima, te sastavljala izvještaje propisane od ABRS-a i drugih domaćih institucija, kao i izvještaje za većinskog vlasnika (upravljačke i za potrebe izrade konsolidovanih izvještaja na nivou UniCredit Grupe).

Finansijski pokazatelji

Banka je u 2019. godini potvrdila prethodni trend stalnog rasta i održavanja visokih standarda u pogledu profitabilnosti i efikasnosti.

Bilans uspjeha

Ostvarena neto dobit u 2019. godini iznosi 29,6 miliona BAM i veća je za 6,5% od dobiti ostvarene u prethodnoj godini kao rezultat manjih rezervisanja za rizike i troškove.

Ukupan operativni prihod u 2019. godini iznosi 66,8 miliona BAM, što je za 3,1% manje u poređenju sa ostvarenim operativnim prihodima u 2018. godini, kao rezultat pada neto prihoda od kamata.

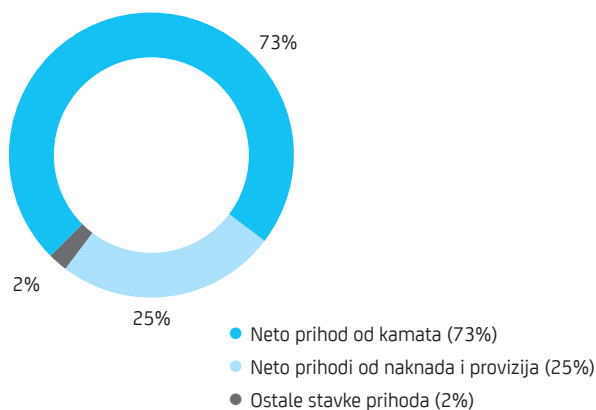
Ukupni operativni troškovi u 2019. godini iznose 33,1 miliona BAM i bilježe rast od 2,8% u odnosu na prethodnu godinu, uglavnom kao rezultat rasta troškova amortizacije i troškova zaposlenih.

Učešće operativnih troškova u ukupnom operativnom prihodu povećano je sa 46,7% na 49,6%, što predstavlja negativan trend, a rezultat je povećanja ukupnih operativnih troškova.

Tabela: Pregled finansijskih pokazatelja

UniCredit Bank a.d. Banja Luka u hiljadama BAM	2019.	2018.	Promjene
Bilans uspjeha			
Ukupni operativni prihodi	66 780	68 922	-3,1%
Ukupno operativni troškovi	(33 095)	(32 205)	2,8%
Dobit prije oporezivanja	32 372	30 365	6,6%
Neto dobit za godinu	29 581	27 771	6,5%
Bilans stanja			
Kredit i potraživanja od komitenata	1 026 118	937 374	9,5%
Depoziti i krediti od komitenata	1 035 665	1 006 651	2,9%
Kapital i rezerve	244 795	218 675	11,9%
Ukupna aktiva	1 661 630	1 662 231	0,0%
Adekvatnost kapitala			
Ukupna rizična aktiva	1 024 680	953 664	7,4%
Priznati kapital (regulatorni kapital)	213 116	188 299	13,2%
Koeficijent adekvatnosti kapitala	20,8%	19,7%	1,1pp
Pokazatelji poslovanja			
Ukupni operativni troškovi u ukupnom operativnom prihodu	49,6%	46,7%	2,9pp
Prinos poslije oporezivanja na prosječan kapital i rezerve (ROAE)	12,9%	13,3%	-0,4pp
Prinos poslije oporezivanja na prosječnu neto aktivu (ROAA)	1,9%	1,8%	0,1pp
Odnos kredita i depozita komitenata	99,1%	93,1%	6,0pp
Broj zaposlenih	448	441	7
Broj poslovnica	36	36	0

Grafikon: **Struktura operativnog prihoda**

Pad operativnih prihoda je rezultirao smanjenjem dobiti prije umanjivanja vrijednosti i rezervisanja za iznos od 3,0 miliona BAM u odnosu na prošlu godinu.

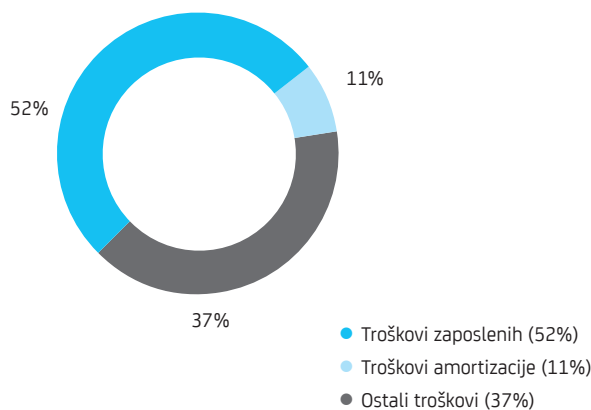
Neto prihod od kamata ostvaren je u iznosu od 48,7 miliona BAM, što je za 5,5% manje u odnosu na isti period prethodne godine, te čini 73% ukupnog operativnog prihoda Banke. Pad neto kamatnog prihoda u odnosu na prethodnu godinu rezultat je nižeg kamatnog prihoda, koji nije u potpunosti kompenzovan kroz smanjenje kamatnog rashoda.

Neto prihod od naknada i provizija iznosi 16,4 miliona BAM, što je za 5,0% više u odnosu na isti period prethodne godine, te čini 25% ukupnog operativnog prihoda. Povećanje naknada je uglavnom rezultat rasta naknada za kredite i pakete klijenata.

Ostale stavke prihoda obuhvataju neto dobiti od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza u iznosu 1,6 miliona BAM, prihodi od dividende i učešća u kapitalu u iznosu 10 hiljada BAM i zajedno čine 2% ukupnog operativnog prihoda Banke.

Ukupni operativni troškovi iznose 33,1 miliona BAM što je za 2,8% više u odnosu na isti period prethodne godine. Troškovi zaposlenih iznose 17,2 miliona BAM i bilježe rast od 2,8% u odnosu na prethodnu godinu, te čine 52% ukupnih operativnih troškova. Ostali administrativni troškovi sa 12,3 miliona BAM učestvuju sa 37% u Ukupnim operativnim troškovima, dok troškovi amortizacije materijalne i nematerijalne imovine iznose 3,6 miliona BAM i čine 11% Ukupnih operativnih troškova. Zabilježeni rast Ukupnih operativnih troškova u odnosu na prethodnu godinu najvećim dijelom je rezultat rasta troškova amortizacije i troškova zaposlenih.

Grafikon: **Struktura operativnih troškova**

Tokom 2019. Banka je izdvojila 0,9 miliona BAM na poziciju neto gubici/povrati od umanjivanja vrijednosti za kreditne rizike, što je za 4,9 miliona BAM ili 85,2% manje u odnosu na prethodnu godinu, zadržavajući visok nivo kvaliteta portfolija.

Bilans stanja

Aktiva

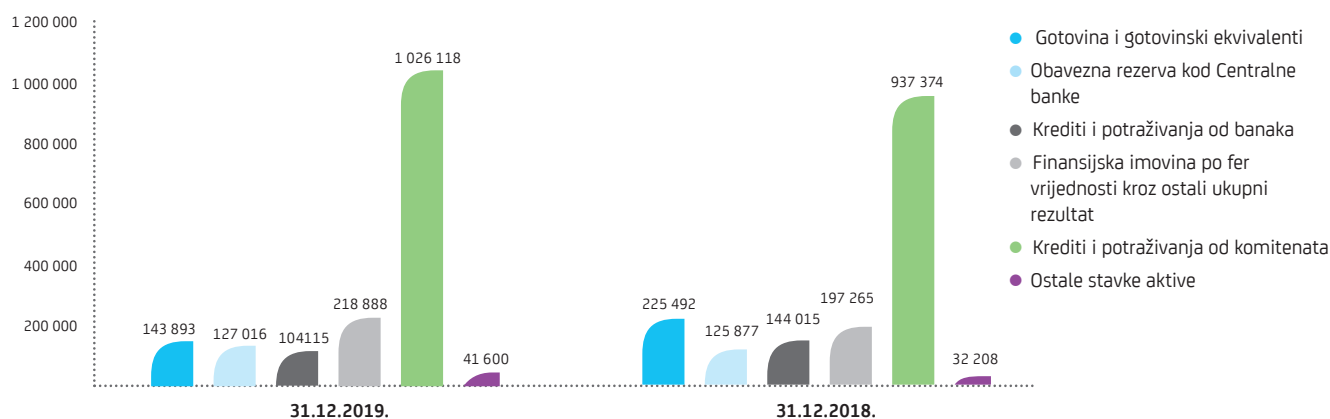
Na kraju 2019. godine, ukupna aktiva Banke dostiže iznos od 1,7 milijarde BAM i na približno je istom nivou kao i prethodne godine.

U strukturi aktive Banke najznačajniji udio od 62% imaju krediti i potraživanja od komitenata koji iznose 1.026,1 miliona BAM i bilježe rast od 9,5% u odnosu na kraj prethodne godine. Krediti i potraživanja od banaka iznose 104,1 miliona BAM, a zajedno sa obaveznom rezervom kod Centralne banke BiH, gotovinom i gotovinskim ekvivalentima i ostalom aktivom čine 38% ukupne aktive Banke.

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat učestvuje sa 13% u ukupnoj aktivi Banke. Ista iznosi 218,9 miliona BAM, što je za 11,0% više u odnosu na kraj prethodne godine, a čine je hartije od vrijednosti koje je izdala Vlada Republike Srpske.

Ostale stavke aktive čine materijalna i nematerijalna imovina, finansijska imovina koja se drži radi trgovanja, odložena poreska sredstva i ostala aktiva.

Grafikon: Struktura aktive Banke

U strukturi najznačajnije stavke aktive - krediti i potraživanja od komitenata, krediti pravnim licima čine 53%, a krediti fizičkim licima 47%. Neto krediti pravnim licima na dan 31. decembar 2019. godine iznose 543,3 miliona BAM, dok neto krediti fizičkim licima iznose 482,8 miliona BAM.

Bruto krediti plasirani pravnim licima su povećani za 4,0%, dok su bruto krediti plasirani fizičkim licima povećani za 6,1% u poređenju sa krajem prethodne godine.

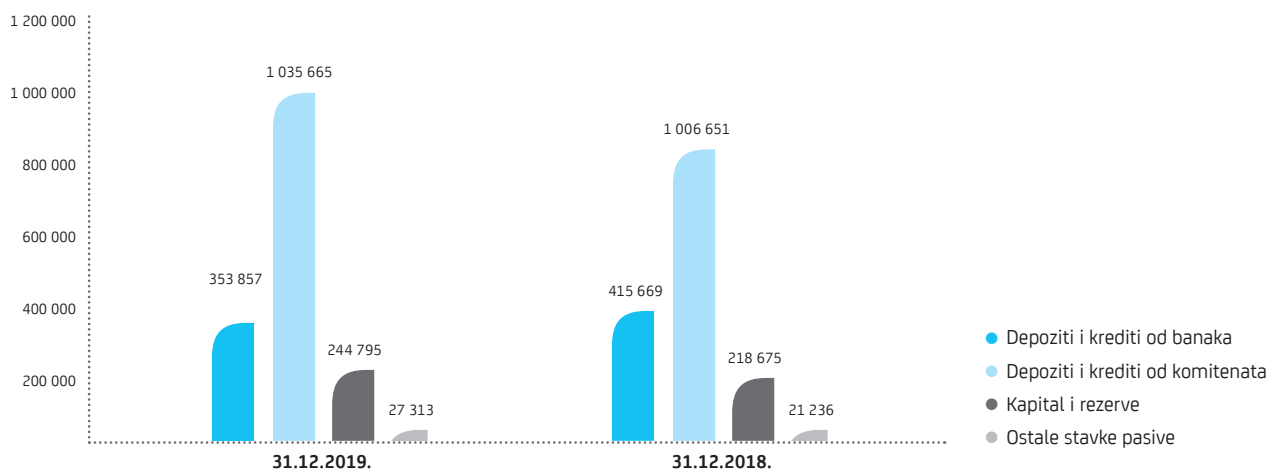
Pasiva

U strukturi pasive Banke, najznačajnije učešće imaju Depoziti i krediti od komitenata (62%). Ukupni Depoziti i krediti od komitenata iznose 1.035,7 miliona BAM i povećali su se za 29,0 miliona BAM ili 2,9% u poređenju sa stanjem na kraju prethodne godine.

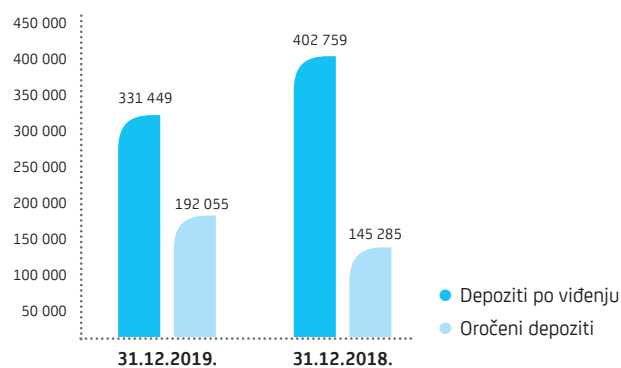
Depoziti od banaka iznose 353,9 miliona BAM, što je za 61,8 miliona BAM ili 14,9% manje u odnosu na kraj prethodne godine.

Ukupni depoziti i uzeti krediti od banaka i komitenata na dan 31. decembar 2019. godine iznosili su 1.389,5 miliona BAM (31.12.2018. godine: 1.422,3 miliona BAM), što je za 32,8 miliona BAM ili 2,3% manje od stanja na kraju prethodne godine.

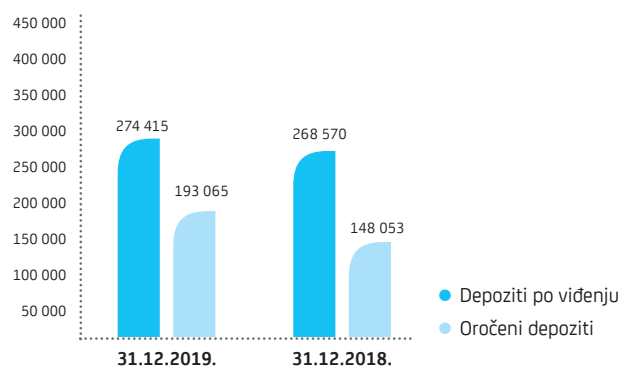
Grafikon: Struktura pasive Banke

Grafikon: **Struktura depozita pravnih lica**

Grafikon: **Struktura depozita fizičkih lica**

U strukturi depozita i kredita od komitenata, depoziti i uzeti krediti od pravnih lica čine 55%, dok depoziti fizičkih lica čine 45%.

Depoziti pravnih lica su na kraju 2019. godine iznosili 523,5 miliona BAM, što je za 24,5 miliona BAM ili 4,5% manje u odnosu na kraj prethodne godine. Depoziti po viđenju pravnih lica čine 63,3%, dok oročeni depoziti čine 36,7% ukupnih depozita pravnih lica.

Depoziti fizičkih lica su iznosili 467,5 miliona BAM, što je za 50,9 miliona BAM ili 12,2% više u poređenju sa prethodnom godinom. Depoziti po viđenju fizičkih lica čine 58,7%, dok oročeni depoziti čine 41,3% ukupnih depozita fizičkih lica.

Odnos kredita i depozita komitenata povećan je sa 93,1% na 99,1% kao posljedica manjeg povećanja depozita komitenata u odnosu na povećanje kredita plasiranih komitentima u 2019. u odnosu na 2018. godinu.

Kapital i rezerve

Kapital i rezerve Banke na kraju 2019. godine iznose 244,8 miliona BAM, što je za 26,1 miliona BAM više u odnosu na kraju prethodne godine kao posljedica povećanja rezervi iz dobiti.

Na osnovu odluke Skupštine, Banka je u 2019. godini isplatila dividendu akcionarima u ukupnom iznosu od 5,6 miliona BAM (20% neto dobiti iz 2018. godine). Preostali iznos neto dobiti iz 2018. godine raspoređen je u zadržanu zaradu (neraspoređena dobit), koja čine sastavni dio kapitala i rezervi.

Adekvatnost kapitala sa 31.12.2019. iznosi 20,8% (31.12.2018. 19,7%), što je značajno iznad regulatornog minimuma od 12%.

Tim 23

Naš novi plan nazvan je Tim 23, kao priznanje za izvanredan posao obavljen zajednički u okviru Transforma 2019. Tim 23 zasnovan je na četiri strateška stuba:

- Razvoj i jačanje franšize klijenata
- Transformacija i maksimizacija produktivnosti
- Disciplinovano upravljanje i kontrola rizika
- Upravljanje kapitalom i bilansom

Razvoj i jačanje franšize klijenata

Tim 23 fokusiran je na jačanje i rast naše baze klijenata u svim segmentima: mala i srednja preduzeća, fizička lica i kompanije. Naše strateške inicijative usmjerene su na korisničko iskustvo, u cilju poboljšanja zadovoljstva klijenata i kvalitete usluge. Na taj način ćemo povećati ocjenu zadovoljstva klijenata (Net Promoter Score) na nivou Grupe.

Rukovodstvo i organizacija upravljanja

U skladu sa Zakonom o bankama RS i Statutom Banke, organi Banke su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava Banke. Banka ima i Odbor za reviziju i druge odbore u skladu sa propisima.

Skupština Banke

Skupštinu Banke čine akcionari. Skupštinom predsjedava i odluke potpisuje predsjednik Skupštine koga biraju prisutni akcionari na početku svakog zasjedanja.

Na dan 31.12.2019. godine, Banka je imala ukupno 61 akcionara, od kojih najveće učešće ima UniCredit S.p.A, Milano sa 99,43% učešća u ukupnom kapitalu Banke.

Akcionarski kapital Banke na dan 31.12.2019. godine iznosi 97.055 hiljada BAM, a sastoji se od 138.650 običnih akcija klase „B“, nominalne vrijednosti 700,00 BAM po jednoj akciji.

Prema vlasničkoj strukturi akcionara, privatni kapital učestvuje sa 99,96% i zadružni sa 0,04% u ukupnom kapitalu Banke, a prema porijeklu kapitala 99,49% čini strani kapital, a 0,51% domaći kapital. Obične akcije klase „B“ daju pravo na jedan glas u Skupštini Banke. Vlasnici običnih akcija imaju pravo upravljanja Bankom, pravo učešća u dobiti i druga prava utvrđena Statutom, zakonskim i drugim propisima.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor nadzire poslovanje Banke i rad Uprave, utvrđuje prijedlog poslovne politike i strategije Banke, plan poslovanja i podnosi ih Skupštini Banke na konačno usvajanje i donosi opšta akta i ima druge nadležnosti normirane Zakonom o bankama Republike Srpske i Statutom Banke. Nadzorni odbor ima predsjednika i četiri člana koje biraju akcionari na Skupštini Banke na period od četiri godine.

Na dan 31.12.2019. godine Nadzorni odbor Banke čine:

Pasquale Giamboi	predsjednik	UniCredit S.p.A.
Laura-Kristina Orlić	zamjenik predsjednika	UniCredit S.p.A.
Daniel Svoboda	član	UniCredit S.p.A.
Perica Rajčević	član	Nezavisni član
Zoran Vasiljević	član	Nezavisni član

Uprava Banke

Uprava Banke organizuje rad, vodi poslovanje i zastupa Banku. Upravu Banke imenuje Nadzorni odbor, uz prethodno pribavljenu saglasnost Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

Članovi Uprave Banke u 2019. godini su:

Gordan Pehar	predsjednik Uprave Banke
Siniša Adžić	član Uprave Banke
Sladjan Stanić	član Uprave Banke
Nevena Nikše	član Uprave Banke
Tsvetelin Petyov Minchev	član Uprave Banke

Odbor za reviziju

Odbor za reviziju je odgovoran za nadzor sprovođenja i angažovanje vanjske revizorske kuće koja će obavljati reviziju finansijskih izvještaja, te ima ostale nadležnosti normirane Zakonom o bankama Republike Srpske i Statutom Banke.

Odbor za reviziju sastoji se od tri člana koje imenuje Nadzorni odbor na period od četiri godine.

Na dan 31.12.2019. godine Odbor za reviziju Banke čine:

Jelena Poljašević	predsjednik	Nezavisni član
Ante Križan	član	Zagrebačka banka d.d., Zagreb.
Antonija Matošin	član	Zagrebačka banka d.d., Zagreb.

Zaposleni

Na kraju 2019. godine, Banka je imala 448 zaposlenih radnika.

Svjesni da naš dosadašnji, a i budući razvoj zavisi od kvaliteta i posvećenosti naših zaposlenih, konstantno radimo na unapređenju znanja i kompetencija, ciljanim obukama i edukacijama. Kroz razvojne aktivnosti nastojimo koristiti moderne tehnologije i alate poput: učenje elektronskim putem, učestvovanje u projektima sticanja i razmjene znanja u okviru Grupe, mentoring i slično. U razvojnim aktivnostima, Banka posebnu pažnju daje treninzima prodajnog osoblja, rukovodiocima i zaposlenima visokog potencijala, identifikovanim kao talenti.

U toku 2019. fokus smo stavili na razvoj vještina rukovođenja kod svih nivoa rukovodilaca. Imajući u vidu činjenicu da većinu rukovodilaca u Banci imenujemo interno, iz naših resursa, započeli smo program First time Manager, kroz koji novoimenovani rukovodioci kroz nekoliko različitih obuka savladavaju osnovne vještine rukovođenja. I u 2019. nastavili smo posvećivati pažnju obuci novih radnika te smo nastavili implementaciju programa Uvođenja u posao, kroz koji su svi novi radnici prve dane rada u Banci proveli na obuci u filijali Banja Luka, te kroz različite druge aktivnosti, u tri sedmice koliko obuka traje, bili spremni za samostalno obavljanje posla.

Konstantnu pažnju posvećujemo i završavanju naših kadrova, te smo u 2019. godini nastavili projekat „Prva velika šansa“, kroz koji smo studente završnih godina pozvali za učešće u programu kroz koji su imali priliku steći svoja prva radna iskustva. Studenti su prošli praktičnu obuku u

Rukovodstvo i organizacija upravljanja (NASTAVAK)

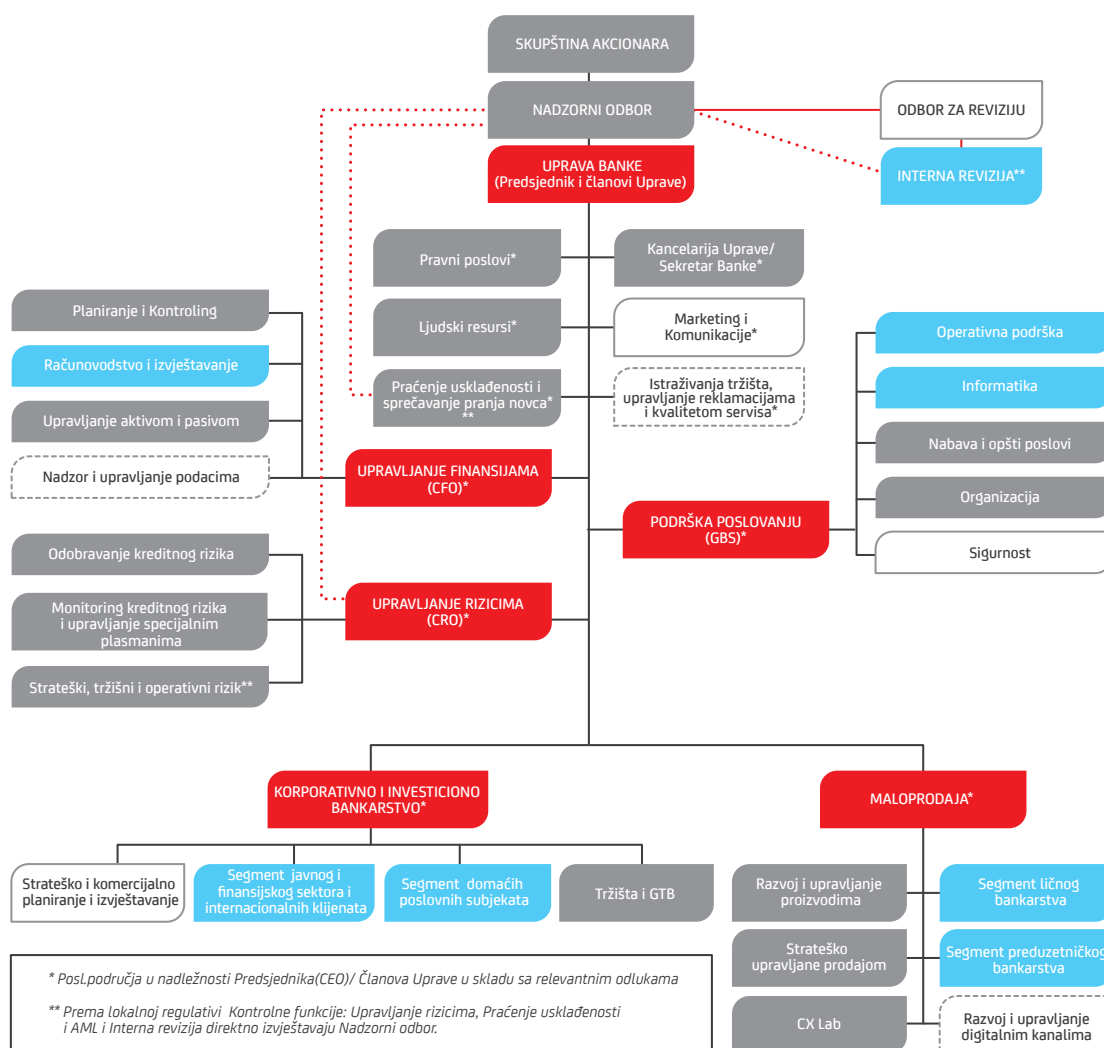
trajanju od šest mjeseci, kroz koju su se upoznali sa poslovanjem cijele Banke, a danas su neki od njih naše nove kolege.

Zadovoljstvo zaposlenih nam je i dalje jedan od važnih pokretača poslovanja, te smo kroz interne kanale komunikacije anketirali radnike za prijedloge aktivnosti koje bi pomogle da njihov balans poslovnog i privatnog života bude bolji. Na osnovu prijedloga, krajem 2019. godine uveli smo fleksibilno radno vrijeme, koje bi trebalo da olakša svakodnevno usklađivanje poslovnih i privatnih obaveza. Ispitivanje različitih novih pristupa radu će i u narednom periodu biti naš prioritet. Još jedna od novosti u ovoj godini bilo je i uvođenje podrške radnicima u različitim životnim situacijama (Specific Life Events – SLE), gdje smo uveli različite vidove podrške i poklona u situacijama kao što su: stupanje u brak, rođenje djeteta, odlazak u penziju i slično.

resursa implementirana je nova aplikacija koja omogućava i radnicima i rukovodiocima brži pristup osnovnim administrativnim informacijama: podaci o godišnjem odmoru, evidencija sati rada, podaci o edukacijama i sl. Jedan od procesa podržan kroz novu aplikaciju je i sistem ocjenjivanja radne uspješnosti, koji je kroz ovaj proces dodatno unaprijeđen i daje više informacija o radnikovom zadovoljstvu, ličnim aspiracijama, potrebama za edukacijom i slično, što garantuje još veću transparentnost i otvorenost kod planiranja sljedećih koraka u razvoju radnika.

Radi lakšeg administriranja svih baza podataka u okviru Ljudskih

Organizaciona struktura Banke na dan 31. decembar 2019. godine

Transformacija i maksimizacija produktivnosti

Fokusiranje na klijenta pokreće ispravnu optimizaciju procesa, što dovodi do novih načina rada. Nastavićemo maksimizirati produktivnost u lancu vrijednosti, poboljšavajući procese i proizvode uz minimaliziranje operativnog rizika. Sjajan primjer naše transformacije je banka bez papira, koja se trenutno implementira širom naše mreže.

Disciplinovano upravljanje i kontrola rizika

Mi poslujemo u disciplinovanoj organizaciji, uz pojačanu poslovnu odgovornost i dubinski nadzor kontrolnih funkcija. Naše unaprijeđeno upravljanje i vođenje osiguravaju ciljano djelovanje kad god je to potrebno. Poslovna kultura naše Grupe temelji se na principu: „Radi pravu stvar!“, što znači da je svaki zaposleni dio prve linije odbrane.

Izveštaj nezavisnog revizora

Nadzornom odboru i akcionarima UniCredit Bank a.d. Banja Luka

Deloitte d.o.o. Banja Luka
Braće Mažar i majke Marije 58 i 60
78000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina
Tel: +387 (0)51 223 500
Faks: +387 (0)51 224 990
www.deloitte.com

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja (strana 5 do 77) UniCredit Bank a.d. Banja Luka (u daljem tekstu "Banka"), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2019. godine, i odgovarajući izvještaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu, izvještaj o promjenama na kapitalu, i izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, i napomene uz finansijske izvještaje, koje uključuju i pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijski položaj UniCredit Bank a.d. Banja Luka na dan 31. decembra 2019. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima za finansijsko izvještavanje.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (ISA). Naše odgovornosti prema tim standardima su dalje opisane u našem izvještaju u dijelu Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Banke u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa IESBA Kodeksom.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našem profesionalnom rasuđivanju, od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Izvještaj nezavisnog revizora (NASTAVAK)

Ključna revizijska pitanja (NASTAVAK)

Ključno revizijsko pitanje	Odgovarajuća revizijska procedura
Očekivani kreditni gubici za kredite i rezervisanja po garancijama	
Na dan 31. decembra 2019. godine potraživanja po kreditima su iznosila 1,061,117 hiljada BAM, sa pripadajućim umanjnjem vrijednosti za kreditne gubitke u iznosu od 34,999 hiljada BAM. Odmjeravanje troškova umanjnja vrijednosti kredita i rezervisanja za garancije smatra se ključnim revizijskim pitanjem, jer je određivanje pretpostavki za očekivane kreditne gubitke subjektivno zbog nivoa rasuđivanja koje primjenjuje Uprava. Najznačajnija rasuđivanja se odnose na: • Pretpostavke koje se koriste u modelima očekivanog kreditnog gubitka (ECL) za procjenu kreditnog rizika vezanog za izloženost i očekivane buduće novčane tokove klijenta. • Pravovremena identifikacija izloženosti sa značajnim povećanjem izloženosti kreditnom riziku i kreditnom obezvrjeđenju. • Vrednovanje kolaterala i pretpostavke budućih novčanih tokova na pojedinačno procijenjene izloženosti po kreditima. • Rukovodstvo je objelodanilo dodatne informacije o troškovima umanjnja vrijednosti kredita i rezervisanjima za garancije u napomena 2, 14, 15, 21 i 34.1 uz priložene finansijske izvještaje.	Na osnovu naše procjene rizika i poznavanja industrije, ispitali smo troškove obezvrjeđenja kredita i rezervisanja za garancije, i procijenili primijenjenu metodologiju, kao i korišćene pretpostavke, a u skladu sa opisom ključnog revizorskog pitanja. Naše testiranje je obuhvatilo sljedeće elemente: • Procjena ključnih kontrola nad pretpostavkama koje se koriste u modelima očekivanog kreditnog gubitka (ECL) za procjenu kreditnog rizika vezanog za izloženost i očekivane buduće novčane tokove klijenta. • Prikupljanje i detaljno testiranje dokaza koji potkrepljuju pretpostavke korišćene u modelima očekivanog kreditnog gubitka koji su primijenjeni u alokaciji faza (eng. stage), pretpostavke koje se primjenjuju da bi se dobila dvanaestomjesečna i cjeloživotna vjerovatnoća neispunjavanja obaveza (PD) i metode primjenjene za dobijanje vjerovatnoće gubitaka (LGD) po osnovu nemogućnosti naplate potraživanja. • Prikupljanje i detaljno testiranje dokaza koji podržavaju odgovarajuće određivanje pretpostavki za troškove obezvrjeđenja kredita i rezervisanja za garancije. • Procjena ključnih kretanja portfolija visokog rizika iz prethodnog perioda u odnosu na segmente i istorijske podatke. • Evaluacija primijenjenih metodologija korišćenjem našeg znanja i iskustva u industriji. • Uključili smo naše IT stručnjake i stručnjake za kreditni rizik u oblastima koje su zahtijevale specifičnu ekspertizu. • Procjenu tačnosti i potpunosti objelodanjivanja u finansijskim izvještajima. Na bazi sprovedenih revizorskih procedura, nismo identifikovali značajne nalaze u odnosu na tačnost evidentiranih gubitaka od umanjnja vrijednosti za kreditne rizike, kao i rezervisanja za garancije, u poslovnoj 2019. godini

Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima za finansijsko izvještavanje, kao i za one interne kontrole koje Uprava odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenu sposobnosti Banke da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, ukoliko je potrebno, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako Uprava ili namjerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim navedene. Nadzorni odbor odgovoran je za nadzor procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Banka.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je sticanje uvjerenja u razumnoj mjeri o tome da finansijski izvještaji, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške; i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjerenja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, uvijek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usljed kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Tokom obavljanja revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Takođe:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usljed greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola Banke.
- Vršimo ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršila Uprava.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primjene načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove od strane Uprave i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na povezana objelodanjivanja u finansijskim izvještajima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu da posljedicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući objelodanjivanja, i da li su u finansijskim izvještajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi takođe dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću i da ćemo komunicirati sa njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvještaju nezavisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopštiti u našem izvještaju nezavisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopštenja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

Partner na revizijskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je gospodin Mirko Ilić, Ovlašćeni revizor.

Banja Luka, 17. februar 2020. godine

Mirko Ilić
Partner
Ovlašćeni revizor

u ime:
Deloitte d.o.o. Banja Luka
Braće Mažar i majke Marijve 58 i 60, Banja Luka

Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

Izvještaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu

	Napomene	Za godinu koja se završava 31. decembra	
		2019. '000 BAM	2018. '000 BAM
Prihodi od kamata i slični prihodi	6	57.213	60.590
Rashodi od kamata i slični rashodi	7	(8.490)	(9.047)
Neto prihodi od kamata		48.723	51.543
Prihodi od naknada i provizija	8	19.938	18.617
Rashodi od naknada i provizija	9	(3.534)	(2.991)
Neto prihodi od naknada i provizija		16.404	15.626
Prihodi od dividendi i učešća u kapitalu	10	10	10
Neto dobiti od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	11	1.643	1.743
Ukupni operativni prihodi		66.780	68.922
Troškovi zaposlenih	12	(17.209)	(16.747)
Troškovi amortizacije materijalne imovine	22	(2.279)	(1.595)
Troškovi amortizacije nematerijalne imovine	23	(1.347)	(879)
Ostali administrativni troškovi	13	(12.260)	(12.984)
Ukupno operativni troškovi		(33.095)	(32.205)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja		33.685	36.717
Neto gubici / povrati od umanjenja vrijednosti za kreditne rizike	14	(860)	(5.797)
a) Finansijska imovina po amortizovanom trošku		(1.833)	(4.702)
b) Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		973	(1.095)
Rezervisanja za rizike i troškove	15	(1.897)	(874)
Rezervisanja za kreditni rizik preuzetih obaveza i datih finansijskih garancija		(1.927)	(514)
Rezervisanja za otpremnine		30	10
Rezervisanja za sudske sporove		-	(370)
Ostali operativni prihodi i rashodi		1.314	(194)
Dobici/gubici od prodaje nekretnina i opreme		130	513
Dobit prije oporezivanja		32.372	30.365
Porez na dobit	16	(2.791)	(2.594)
Dobit za godinu		29.581	27.771

	Napomene	Za godinu koja se završava 31. decembra	
		2019. '000 BAM	2018. '000 BAM
Dobit za godinu		29.581	27.771
Ostali ukupni rezultat, neto od poreza na dobit			
Stavke koje mogu biti naknadno reklasifikovane u dobitke ili gubitke:			
- Pozitivni efekti revalorizacije materijalne imovine		2,365	
- Gubici/dobici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(273)	650
Ukupni rezultat za godinu		31.673	28.421
		BAM	BAM
Zarada po akciji (osnovna i razrijeđena)	31	213,35	200,30

Ovi finansijski izvještaji su utvrđeni od strane Uprave Banke dana 29. januara 2020. godine.

Potpisano u ime UniCredit Bank a.d. Banja Luka:

Gordan Peħar
Predsjednik Uprave Banke

Nevena Nikšić
Član Uprave Banke

Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31. decembra 2019. (NASTAVAK)

Izvještaj o finansijskom položaju

na dan

	Napomene	31. decembar 2019. '000 BAM	31. decembar 2018. '000 BAM
Imovina			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	17	143.893	225.492
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja		244	1
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	18	218.888	197.265
Finansijska imovina po amortizovanom trošku		1.257.249	1.207.266
a) Obavezna rezerva kod Centralne banke	19	127.016	125.877
b) Krediti i potraživanja od banaka	20	104.115	144.015
c) Krediti i potraživanja od komitenata	21	1.026.118	937.374
Materijalna imovina	22	23.715	17.761
Nematerijalna imovina	23	10.530	8.115
Odložena poreska sredstva	27	6	77
Ostala aktiva	24	7.105	6.254
Ukupno imovina		1.661.630	1.662.231
Obaveze			
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku		1.392.598	1.422.320
a) Depoziti i krediti od banaka	25	353.857	415.669
b) Depoziti i krediti od komitenata	26	1.035.665	1.006.651
c) Obaveze po osnovu zakupa	26 a	3.076	-
Poreske obaveze		644	178
a) Tekuće poreske obaveze		381	178
b) Odložene poreske obaveze	27	263	-
Ostale obaveze	28	18.555	17.737
Rezervisanja za rizike i troškove	29	5.038	3.321
a) Rezervisanja za kreditni rizik preuzetih obaveza i datih finansijskih garancija		2.959	1.032
b) Rezervisanja za otpremnine		222	252
c) Rezervisanja za sudske sporove		1.857	2.037
Ukupno obaveze		1.416.835	1.443.556
Kapital i rezerve			
Akcijski kapital	30	97.055	97.055
Emisiona premija		373	373
Zakonske rezerve		9.706	9.706
Rezerve kapitala		42.846	39.242
Regulatorne rezerve za kreditne gubitke		-	3.604
Rezerve vrednovanja		4.488	2.447
Zadržana zarada		60.746	38.477
Neto dobit za tekuću godinu		29.581	27.771
Ukupno kapital i rezerve		244.795	218.675
Ukupno obaveze, kapital i rezerve		1.661.630	1.662.231

Izveštaj o promjenama na kapitalu

za godinu

	Akcijski kapital	Emisiona premija	Zakonske rezerve	Rezerve kapitala	Regulator. rezerve za kreditne gubitke	Rezerve vrednovanja	Zadržana zarada	Neto dobit za godinu	Ukupno
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2018.	97.055	373	9.706	39.242	3.496	(114)	25.589	25.775	201.122
Efekti prve primjene MSFI 9	-	-	-	-	108	1.911	-	-	2.019
Raspodjela dobiti	-	-	-	-	-	-	25.775	(25.775)	-
Isplata dividende (napomena 31)	-	-	-	-	-	-	(12.887)	-	(12.887)
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	-	27.771	27.771
Ostali ukupni rezultat:									
Neto gubitak od promjene fer vrijednosti finansijske imovine kroz ostali ukupni rezultat	-	-	-	-	-	(445)	-	-	(445)
Neto dobitak od rezervisanja za kreditne rizike na finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	-	-	-	1.095	-	-	1.095
<i>Ukupan ostali rezultat</i>	-	-	-	-	-	650	-	-	650
Stanje na dan 31. decembra 2018	97.055	373	9.706	39.242	3.604	2.447	38.477	27.771	218.675
Raspodjela dobiti	-	-	-	-	-	-	27.771	(27.771)	-
Isplata dividende (napomena 31)	-	-	-	-	-	-	(5.553)	-	(5.553)
Prenos u rezerve	-	-	-	3.604	(3.604)	-	-	-	-
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	-	29.581	29.581
Ostali ukupni rezultat:									
Neto dobitak od promjene fer vrijednosti finansijske imovine kroz ostali ukupni rezultat	-	-	-	-	-	649	-	-	649
Neto gubitak od rezervisanja za kreditne rizike na finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	-	-	-	(973)	-	-	(973)
Neto dobitak perioda priznati direktno u kapitalu	-	-	-	-	-	-	51	-	51
Efekti revalorizacije materijalne imovine (napomene 22 i 27.)	-	-	-	-	-	2.365	-	-	2.365
<i>Ukupan ostali rezultat</i>	-	-	-	-	-	2.041	51	-	2.092
Stanje na dan 31. decembra 2019	97.055	373	9.706	42.846	-	4.488	60.746	29.581	244.795

Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31. decembra 2019. (NASTAVAK)

Izvještaj o tokovima gotovine

za godinu

	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019. '000 BAM	2018. '000 BAM
Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
Prihodi od kamata i slični prihodi	57.213	60.590
Rashodi od kamata i slični rashodi	(8.490)	(9.047)
Prihodi od naknada i provizija	19.938	18.617
Rashodi od naknada i provizija	(3.534)	(2.991)
Prihodi od dividendi i učešća u kapitalu	10	10
Neto dobiti od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	1.643	1.743
Administrativni troškovi poslovanja	(29.469)	(29.731)
Ostali prilivi / (odlivi)	1.443	319
1. Neto tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti	38.754	39.510
Promjene u poslovnoj imovini i obavezama		
Promjene u finansijskoj imovini po amortizovanom trošku		
Obavezna rezerva kod Centralne banke	(1.139)	(9.875)
Kredit i potraživanja od banaka	39.900	(43.571)
Kredit i potraživanja od komitenata	(90.021)	(45.205)
Promjene u finansijskim obavezama po amortizovanom trošku		
Depoziti i krediti od banaka	(61.812)	19.768
Depoziti i krediti od komitenata	29.014	143.023
Obaveze po osnovu zakupa	(664)	-
Ostala aktiva	(1.142)	(906)
Ostale obaveze	818	812
2. Neto promjene u poslovnoj imovini i obavezama	(85.046)	64.046
3. Neto tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti prije poreza (1+2)	(46.292)	103.556
4. Porez na dobit	(2.582)	(2.622)
5. Neto tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti (3+4)	(48.874)	100.934
Tokovi gotovine iz ulagačkih aktivnosti		
Materijalna imovina	(1.792)	(2.305)
Nematerijalna imovina	(3.762)	(3.107)
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(27.723)
Isplata dividende		(12.875)

Izveštaj o tokovima gotovine (NASTAVAK)

za godinu

	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019. '000 BAM	2018. '000 BAM
6. Neto tokovi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	(32.725)	(46.010)
7. Neto (smanjenje)/povećanje gotovine (5+6)	(81.599)	54.924
8. Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda	225.492	170.568
9. Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda (7+8)	143.893	225.492

Napomene uz finansijske izvještaje

1. DRUŠTVO KOJE JE PREDMET IZVJEŠTAVANJA

UniCredit Bank a.d. Banja Luka je akcionarsko društvo registrovano sa sjedištem u Republici Srpskoj, za obavljanje platnog prometa, kreditnih, depozitnih i drugih bankarskih poslova u zemlji i inostranstvu, u skladu sa propisima Republike Srpske.

Istoriijat Banke vezuje se za početak prošlog vijeka, odnosno za 1910. godinu i osnivanje Novčanog zavoda koji je kasnije prerastao u Banku za trgovinu i obrt. U narednih 60 godina izvršene su brojne transformacije i promjene naziva pod kojima je Banka poslovala i to: od 1956. godine Sreska komunalna banka, od 1961. godine Komunalna banka, a od 1966. godine Kreditna banka. Reformom bankarskog sistema 1971. godine Kreditna banka je ušla u sastav Privredne banke Sarajevo kao njena filijala, a 1976. godine dobila je visok stepen samostalnosti i registrovana kao Osnovna banka. Odlukom Skupštine osnivača u decembru 1989. godine Banka se izdvojila iz sistema Privredne banke Sarajevo u samostalnu banku, pod nazivom Banjalučka banka d.d. Banja Luka. Od juna 1998. godine nastavlja sa radom kao akcionarsko društvo pod nazivom Banjalučka banka a.d. Banja Luka.

U skladu sa propisima o privatizaciji državnog kapitala u Republici Srpskoj, u oktobru 2000. godine akcije državnih preduzeća u Banci prenesene su na upravljanje Ministarstvu finansija RS do okončanja procesa privatizacije državnog kapitala.

Početkom 2002. godine Vlada Republike Srpske je prodala akcije države preduzeću "Verano Motors" d.o.o. Beograd. Prva Skupština akcionara privatne Banke donijela je odluku o promjeni naziva Banjalučke banke u Nova banjalučka banka a.d. Banjaluka.

Od kraja 2002. godine akcije Banke se kotiraju na berzi. Krajem 2005. godine, kupovinom paketa akcija (83.3% učešća) na Berzi, većinski vlasnik Banke postala je Bank Austria Creditanstalt AG Beč koja je takođe krajem iste godine postala članica UniCredit Grupe i promijenila naziv u UniCredit Bank Austria AG.

Sa promjenom vlasničke strukture nakon ulaska Bank Austrije, kao većinskog akcionara, Banka je postala članica HVB Grupe, a nakon promjene vlasničke strukture Bank Austrije čiji je većinski vlasnik postala UniCredit Bank Milano, Banka je postala članica UniCredit Grupe. U toku 2008. godine izvršena je promjena naziva Nove banjalučke banke a.d. Banja Luka, tako da od 1. juna 2008. godine Banka nosi naziv UniCredit Bank a.d. Banja Luka.

Tokom 2016. godine izvršen je prenos vlasništva UniCredit Bank Austria AG, kao Podholdinga, u kapitalu svih banaka Centralno-istočne Evrope na UniCredit S.p.A. – Holding, Italija na nivou UniCredit Grupe.

UniCredit S.p.A. Italija je većinski vlasnik Banke sa procentom učešća od 99,4252% na kraju 2019. godine.

Na dan 31. decembra 2019. godine, Banka se sastojala od Centrale u Banjoj Luci (sa sjedištem u Ulici Marije Bursać broj 7) i 36 filijala (31. decembar 2018: 31 filijala i 5 agencija).

Na dan 31. decembra 2019. godine Banka je imala 448 zaposlenih radnika (2018. godine: 441 zaposlenog radnika).

Poreski identifikacioni broj Banke je 4400958880009, a PDV broj je 400958880009.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Izjava o usaglašenosti

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje finansijske izvještaje UniCredit Bank a.d. Banja Luka koji su sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), izdatim od strane Međunarodnog Odbora za računovodstvene standarde.

2.2. Opšti kriterijumi za pripremu

Godišnji finansijski izvještaji obuhvataju:

- Izvještaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha),
- Izvještaj o finansijskom položaju (Bilans stanja),
- Izvještaj o promjenama na kapitalu,
- Izvještaj o tokovima gotovine (sastavljen direktnom metodom) i
- Napomene uz finansijske izvještaje.

Predmetni finansijski izvještaji su pripremljeni na principu neograničenosti poslovanja, s obzirom da organi upravljanja Bankom, nisu identifikovali nikakve indikatore u kapitalnoj i finansijskoj strukturi i ekonomske efekte koji bi mogli ukazivati na nesigurnost u pogledu sposobnosti da Banka nastavi poslovati profitabilno u doglednoj budućnosti.

Usvojeni kriterijumi za mjerenje su usklađeni sa ovom pretpostavkom i sa principima obračunskog računovodstva, relevantnosti i značajnosti računovodstvenih informacija, kao i preovladavanja ekonomske supstance u odnosu na pravnu formu. Poštovanje ovih kriterijuma nije promijenjeno od prethodnih godina, osim izmjena opisanih u daljem tekstu, koje se odnose na uvođenje novih standarda i interpretacije.

Prema MSFI, Uprava vrši prosuđivanje, procjene i pretpostavke koje utiču na primjenu računovodstvenih načela i iznose imovine i obaveza, iskazanih prihoda i rashoda, kao i objavljivanje potencijalne imovine i obaveza. Procjene i povezane pretpostavke se temelje na prethodnom iskustvu i drugim faktorima koji se smatraju razumnim u datim okolnostima i korišteni su za procjenu knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, koje nisu lako dostupne iz drugih izvora.

2.3. Funkcionalna valuta i valuta prezentacije

Finansijski izvještaji prezentovani su u konvertibilnim markama (u daljem tekstu: BAM) koja je i funkcionalna valuta. Podaci u tabelama i objašnjenjima dati su u hiljadama konvertibilnih maraka (BAM), osim ako nije drugačije naznačeno.

Centralna banka Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Centralna banka) provodi politiku kursa na principu valutnog odbora („Currency Board“) prema kojem je BAM fiksno vezan za EUR u odnosu $1 \text{ BAM} = 0,511290 \text{ EUR}$, koji je korišten za 2019. i 2018. godinu.

2.4. Podružnice, zajednička ulaganja i pridruženi subjekti

Banka na izvještajni datum nema:

- podružnica, odnosno subjekata, uključujući i strukturirane subjekte, nad kojima ima direktnu ili indirektnu kontrolu,
- zajedničkih aranžmana sa drugim subjektima, koji u skladu sa MSFI 11 uključuju zajedničku kontrolu, zajedničke operacije i zajedničke poduhvate, niti
- pridruženih subjekata.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (NASTAVAK)

2.5. Uticaj i primjena novih i revidiranih MSFI

Početna primjena novih i izmjena postojećih standarda koji su stupili na snagu

U 2019. godini stupili su na snagu sljedeći standardi, izmjene ili tumačenja postojećih računovodstvenih standarda:

- Izmjene i dopune MRS 28: Dugoročni interesi u pridruženim i zajedničkim ulaganjima;
- Izmjene i dopune MRS 19: Izmjena i dopuna plana, smanjivanje ili namirenje;
- Godišnja poboljšanja ciklusa standarda MSFI 2015-2017 ;
- MSFI 16 - Lizing;
- IFRIC 23 Neizvjesnost u pogledu tretmana poreza na dobit;
- Izmjene i dopune MSFI 9: Karakteristike plaćanja unaprijed s negativnom naknadom.

MSFI 16, koji je na snazi od 1. januara 2019. godine mijenja trenutni skup međunarodnih računovodstvenih načela i tumačenja zakupa, a posebno MRS 17.

MSFI 16 uvodi novu definiciju zakupa i potvrđuje trenutnu razliku između dvije vrste zakupa (operativnog i finansijskog) u odnosu na računovodstveni tretman koji će primijeniti zakupodavac.

U odnosu na računovodstveni tretman koji primjenjuje zakupoprimac, novi računovodstveni standard zahtijeva da se sve vrste zakupa priznaju kao imovina, koja predstavlja pravo korištenja predmetne imovine i istovremeno obaveze za buduća plaćanja ugovorenih zakupnina.

Na početku se takva imovina mjeri na osnovu novčanih tokova iz ugovora o zakupu. Nakon početnog priznavanja, pravo korištenja mjeri se na osnovu pravila koja se primjenjuju za imovinu koja se mjeri po MRS 16, MRS 38 ili MRS 40 primjenom troškovnog modela, umanjenog za akumuliranu amortizaciju i sve akumulirane gubitke od umanjenja, modela revalorizacije ili modela fer vrijednosti, u zavisnosti šta je primjenljivo.

U tom kontekstu, Banka je provela aktivnosti usmjerene na osiguranje poštovanja ovog računovodstvenog načela, koje se posebno odnose na obračun i računovodstveni aspekt prava korištenja i obaveza za zakup koji predstavljaju glavnu razliku u poređenju sa računovodstvenim modelom koji je zahtijevao prethodni MRS 17. Te aktivnosti su bile usmjerene na razvoj pravila, načela i IT aplikacije koja će se koristiti za pravilnu procjenu nove imovine i obaveza, te naknadni obračun povezanih ekonomskih efekata.

Više detalja o sadržaju standarda i glavnim računovodstvenim izborima koje je Banka primijenila navedeno je u napomeni 3.6 *Materijalna imovina*.

U vezi sa prvom primjenom MSFI 16, Banka je odlučila, kako to dopušta standard, izračunati obavezu zakupa kao sadašnju vrijednost budućih plaćanja zakupa na dan 1. januara 2019., te odrediti pravo korištenja na osnovu vrijednosti obaveza za zakup. Kao rezultat te odluke, nije vršen obračun uporednih podataka za prethodni period.

Na dan 1. januara 2019. Banka je priznala pravo korištenja materijalne imovine u iznosu od 3.077 hiljada BAM, koji se odnosi na ugovore o zakupu poslovnih prostora i obaveze za zakup u istom iznosu.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (NASTAVAK)

2.5. Uticaj i primjena novih i revidiranih MSFI (NASTAVAK)

MSFI 15: „Prihodi od ugovora sa kupcima“, koji se primjenjuje od 1. januara 2018. godine, usvojen od strane Evropske unije sa Uredbom EU 2016/1905 od 22. septembra 2016. (objavljen 29. oktobra 2016.), mijenja prethodni skup međunarodnih računovodstvenih načela i tumačenja o priznavanju prihoda, a posebno MRS 18.

MSFI 15 predviđa:

- dva pristupa za prepoznavanje prihoda (“u tački vremena” ili “tokom vremena”);
- novi model za analizu transakcija (“Model pet koraka”) fokusiran na prenos kontrole; i
- zahtjev za detaljnije objelodanjivanje u napomenama uz finansijske izvještaje.

Primjena novog računovodstvenog standarda može uticati na:

- (i) reklasifikaciju između stavki bilansa uspjeha koje se koriste za prezentovanje prihoda,
- (ii) promjenu vremenskog priznavanja takvog prihoda, kada ugovor s klijentom sadrži nekoliko obaveza učinka koje moraju biti obračunati odvojeno prema računovodstvenom standardu,
- (iii) drugačija mjerenja prihoda kako bi se odrazila njihova varijabilnost.

Primjena MSFI 15 nije imala značajnih uticaja na ekonomske i finansijske volumene.

Novi Standardi i izmjene postojećih Standarda koji su izdati, a nisu još uvijek u primjeni

Na datum ovih finansijskih izvještaja, bili su izdati sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i nova tumačenja, ali još uvijek nisu stupili na snagu:

MSFI 17	Ugovori o osiguranju
MSFI 10 i MRS 28 (izmene)	Prodaja ili prenos sredstava između investitora i pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata
Izmene MSFI 3	Definicija poslovanja
Izmene MRS 1 i MRS 8	Definicija materijalnog značaja
Konceptualni okvir	Izmene Upućivanja na Konceptualni okvir u Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja

Uprava Banke je izabrala da ne usvoji ove nove Standarde, izmjene postojećih Standarda i nova Tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Uprava predviđa da usvajanje ovih novih Standarda, izmjena postojećih Standarda i novih Tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Banke u periodu početne primjene.

2.6. Klasifikacija i mjerenje

U skladu sa MSFI 9, klasifikacija imovine i obaveza se zasniva na poslovnom modelu i karakteristikama ugovornih novčanih tokova.

Analiza poslovnog modela provodi se mapiranjem poslovnih područja Banke i alociranjem specifičnog poslovnog modela svakom od njih.

U tom smislu, poslovnim područjima koja čine portfolio Banke dodijeljeni su poslovni modeli “držanje radi naplate” ili “držanje radi naplate i prodaje” u skladu s namjerama držanja i očekivanim prometom finansijskih instrumenata.

Za svrhe klasifikacije finansijskih instrumenata u kategorije predviđene MSFI 9, analiza poslovnog modela dopunjena je analizom ugovornih tokova (“SPPI Test”).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (NASTAVAK)

2.6. Klasifikacija i mjerenje (NASTAVAK)

Shodno navedenom Banka je uspostavila procese za analizu portfolija dužničkih vrijednosnih papira i kredita u kojima procjenjuje da li karakteristike ugovornih novčanih tokova dozvoljavaju mjerenje po amortizovanom trošku (portfolio koji se drži za naplatu) ili po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (portfolio koji se drži za naplatu i prodaju).

Analiza se sprovodi i ugovorom i definisanjem specifičnih klastera zasnovanih na karakteristikama transakcija i upotrebom specifičnog alata razvijenog od strane Grupe ("SPPI alat") za analizu karakteristika ugovora u odnosu na zahtjeve MSFI 9, ili korišćenjem spoljnih davalaca podataka.

U primjeni gore navedenih pravila, finansijska imovina i obaveze Banke klasifikovane su kako slijedi.

a) Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja

Finansijska imovina je klasifikovana kao držanje radi trgovanja ako:

- je stečena ili nastala uglavnom radi prodaje ili otkupa u kratkom roku;
- je dio portfolija identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se upravlja zajedno i za koje postoje dokazi o nedavnom stvarnom obrascu kratkoročnosti;
- se drži radi ostvarivanja profita;
- je ugovor o derivatima koji nije definisan računovodstvom zaštite, uključujući derivate sa pozitivnom fer vrijednosti ugrađenom u finansijske obaveze, osim onih koji se vrednuju po fer vrijednosti uz priznavanje efekata prihoda kroz dobit ili gubitak.

Kao i drugi finansijski instrumenti, finansijska imovina koja se drži radi trgovanja inicijalno se mjeri po fer vrijednosti na datum poravnanja, koja je obično jednaka plaćenom iznosu, isključujući transakcijske troškove i prihode, koji se priznaju u računu dobiti i gubitka, ako se isti mogu direktno pripisati finansijskoj imovini. Derivati trgovačke knjige se priznaju na datum trgovanja.

Nakon početnog priznavanja ova finansijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Dobitak ili gubitak nastao prodajom ili otkupom ili promjenom fer vrijednosti finansijske imovine koja se drži radi trgovanja priznaje se u računu dobiti i gubitka na poziciji „Neto dobiti od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza“, uključujući dobitke ili gubitke od finansijskih derivata koji se odnose na finansijsku imovinu i/ili finansijske obaveze označene po fer vrijednosti ili druge finansijske imovine koja se obavezno vodi po fer vrijednosti. Ako fer vrijednost finansijskog instrumenta padne ispod nule, što se može dogoditi kod ugovora o derivatima, ona se priznaje na poziciji „Finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja“.

Ova imovina se mjeri na sličan način kao „finansijska imovina koja se drži radi trgovanja“, ali se dobiti i gubici, bilo realizovani ili nerealizovani, priznaju na poziciji „Dobici (Gubici) na finansijskoj imovini/obavezama po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha“.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (NASTAVAK)

2.6. Klasifikacija i mjerenje (NASTAVAK)

b) Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat

Finansijska imovina se klasifikuje po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat ako:

- odražava poslovni model za naplatu i prodaju;
- njeni novčani tokovi su isključivo plaćanje glavnice i kamate.

U ovu kategoriju spadaju i vlasnički instrumenti koji se ne drže radi trgovanja i za koje Banka primjenjuje opciju dodijeljenu standardom vrednovanja instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat.

Prilikom inicijalnog priznavanja, na datum poravnanja, finansijska imovina se mjeri po fer vrijednosti, koja je obično jednaka plaćenju naknadi, plus troškovi transakcije i prihodi koji se mogu direktno pripisati instrumentu.

Nakon početnog priznavanja, kamate obračunate na kamatonosne instrumente evidentiraju se u bilansu uspjeha po kriteriju amortizovanog troška na poziciji „Prihodi od kamata i slični prihodi“.

Dobici i gubici koji proizilaze iz promjena u fer vrijednosti priznaju se u izvještaju o ukupnom rezultatu i iskazuju u kapitalu na poziciji “Rezerve vrednovanja”.

U slučaju otuđenja, akumulirani dobici i gubici evidentiraju se u bilansu uspjeha na poziciji “Dobici (gubici) od otuđenja i otkupa finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat”.

U pogledu vlasničkih instrumenata, dobici i gubici koji proizilaze iz promjena fer vrijednosti priznaju se u izvještaju o ukupnom rezultatu i iskazuju u kapitalu na poziciji “Rezerve vrednovanja”.

U slučaju otuđenja, akumulirani dobici ili gubici evidentiraju se kroz ostali ukupni rezultat.

U skladu sa odredbama MSFI 9, gubici od umanjenja vrijednosti vlasničkih instrumenata se ne priznaju u računu dobiti i gubitka. Samo dividende se priznaju u računu dobiti i gubitka u okviru stavke “Prihodi od dividendi i slični prihodi”.

c) Finansijska imovina po amortizovanom trošku

Finansijska imovina se klasifikuje po amortizovanom trošku ako:

- je njen poslovni model držanje radi naplate i
- njeni novčani tokovi su isključivo plaćanje glavnice i kamate.

Prilikom inicijalnog priznavanja, na datum poravnanja, finansijska imovina po amortizovanom trošku se mjeri po fer vrijednosti, koja je obično jednaka plaćenju naknadi, plus troškovi transakcije i prihodi koji se mogu direktno pripisati instrumentu. Nakon početnog priznavanja po fer vrijednosti, ova imovina se mjeri po amortizovanoj vrijednosti koja zahtijeva priznavanje kamate na obračunskoj osnovi primjenom metode efektivne kamatne stope tokom trajanja kredita. Takva kamata se priznaje na poziciji “Prihodi od kamata i slični prihodi”. Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine po amortizovanoj vrijednosti se prilagođava kako bi se uzele u obzir smanjenja / otpisi koji proizilaze iz procesa vrednovanja.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (NASTAVAK)

2.6. Klasifikacija i mjerenje (NASTAVAK)

c) Finansijska imovina po amortizovanom trošku (nastavak)

Gubici od umanjenja vrijednosti evidentiraju se u bilansu uspjeha, u stavci "Neto gubici / povrati od umanjenja vrijednosti kredita koji se odnose na finansijska sredstva po amortizovanom trošku".

U slučaju otuđenja, akumulirani dobiti i gubici evidentiraju se u bilansu uspjeha na poziciji "Dobici (gubici) od otuđenja i otkupa finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti". Iznosi koji proizilaze iz usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine, bruto kumuliranih otpisa, kako bi odražavali izmjene ugovornih novčanih tokova koji ne dovode do raskida računovodstvenog priznavanja, priznaju se u računu dobiti i gubitka kao dobiti / gubici iz ugovornih promjena, takav novčani tok ne uključuje uticaj ugovornih modifikacija na iznos očekivanog gubitka priznatog na poziciji "Neto gubici / povrati od umanjenja vrijednosti kredita" koji se odnose na stavku: „Finansijska imovina po amortizovanoj vrijednosti”.

d) Finansijske obaveze koje se vrednuju po amortizovanom trošku

Finansijske obaveze koje se vrednuju po amortizovanom trošku obuhvataju finansijske instrumente (osim obaveza koje se drže radi trgovanja ili onih koji su određeni po fer vrijednosti) koji predstavljaju različite oblike finansiranja od strane trećih strana. Ove finansijske obaveze se priznaju na datum poravnania inicijalno po fer vrijednosti, koja je obično primljena, umanjeno za transakcijske troškove koji se mogu direktno pripisati finansijskoj obavezi. Nakon toga ovi instrumenti se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Takva kamata se priznaje u poziciji "Rashodi kamata i slični rashodi".

e) Finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja

Finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja uključuju derivate koji nisu određeni kao instrumenti zaštite.

Ove obaveze se vrednuju po fer vrijednosti prilikom inicijalnog priznavanja i tokom trajanja transakcije.

Dobitak ili gubitak nastao prodajom ili otkupom ili promjenom fer vrijednosti finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja priznaje se u računu dobiti i gubitka u poziciji „Neto dobiti (gubici) od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza”.

f) Kvalitativne informacije o fer vrijednosti

Objelodanjivanje o fer vrijednosti vrši se u skladu sa zahtjevima MSFI 13. Fer vrijednost je cijena koja se može dobiti za prodaju imovine ili je plaćena za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na glavnom tržištu na datum mjerenja (tj. izlazna cijena). Za finansijske instrumente koji se kotiraju na aktivnim tržištima, fer vrijednost se utvrđuje na osnovu službenih cijena na glavnom tržištu na kojem Banka posluje i ima pristup (Mark to Market).

Finansijski instrument se smatra kotiranim na aktivnom tržištu, ako su kotirane cijene lako i redovito dostupne iz usluge određivanja cijena, distributera, brokera, agencije koja određuje cijene ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovne tržišne transakcije na principu "van dohvata ruke". Ako objavljena kotacija cijena na aktivnom tržištu ne postoji za finansijski instrument u cjelosti, već za aktivna tržišta za njegove sastavne dijelove, fer vrijednost se može odrediti na osnovu relevantnih tržišnih cijena za sastavne dijelove.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (NASTAVAK)

2.6. Klasifikacija i mjerenje (NASTAVAK)

g) Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnim tržištima zasniva se na kotiranim tržišnim cijenama. Za sve ostale finansijske instrumente Banka utvrđuje fer vrijednost pomoću tehnika procjene.

Tehnike procjene fer vrijednosti uključuju modele diskontovanja novčanih tokova na neto sadašnju vrijednost, upoređivanja sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišno prepoznatljive cijene i druge modele procjene. Pretpostavke i ulazni podaci koji se koriste u tehnikama procjene uključuju nerizične i referentne kamatne stope, kreditne marže, cijene obveznica i akcija, devizne kurseve, cijene indeksa, te promjenjivosti i korelacije. Cilj tehnika procjene je izračunati fer vrijednost koja najbolje odražava cijenu finansijskog instrumenta na izvještajni datum, odnosno onu cijenu koju bi odredili i ostali učesnici na tržištu u uobičajnim tržišnim uslovima.

Prilikom izračuna fer vrijednosti Banka uzima u obzir MSFI 13 pravila hijerarhije fer vrijednosti koja odražavaju značajnost ulaznih parametara korištenih u procesu vrednovanja. Svaki instrument se individualno detaljno procjenjuje. Nivoi hijerarhije fer vrijednosti se određuju na osnovu najnižeg nivoa ulaznih podataka značajnih za određivanje fer vrijednosti instrumenta.

h) Modeli procjene fer vrijednosti

Finansijski instrumenti koji se vode po fer vrijednosti kategorisani su u tri nivoa MSFI 13 hijerarhije fer vrijednosti, kako slijedi:

- Nivo 1 – instrumenti koji se vrednuju pomoću kotiranih cijena na aktivnim tržištima. To su instrumenti kojima se fer vrijednost može odrediti direktno na osnovu cijena koje kotiraju na aktivnim, likvidnim tržištima.
- Nivo 2 – instrumenti koji se vrednuju tehnikama procjene koje koriste dostupne tržišne podatke. To su instrumenti kojima je fer vrijednost određena u odnosu na slične instrumente kojima se trguje na aktivnim tržištima, ili gdje su svi ulazni podaci koji se koriste u tehnikama vrednovanja dostupni na tržištu.
- Nivo 3 – instrumenti koji se vrednuju tehnikama procjene koje koriste tržišne podatke koji nisu dostupni na aktivnom tržištu. To su instrumenti kojima se fer vrijednost ne može odrediti direktno na osnovu dostupnih tržišnih informacija, i kod kojih se za izračun vrijednosti koriste nešto drugačije tehnike procjene.

i) Dužničke hartije od vrijednosti

Dužničke hartije od vrijednosti se vrednuju kroz dvodijelni proces koji zavisi od likvidnosti odgovarajućeg tržišta. Likvidni instrumenti na aktivnim tržištima se vrednuju po tržišnoj vrijednosti ("mark to market"), te im se stoga dodjeljuje nivo 1 hijerarhije fer vrijednosti. Instrumenti s kojima se ne trguje na aktivnim tržištima se vrednuju u odnosu na modele koji u najvećoj mogućoj mjeri koriste relevantne i dostupne parametre, a u najmanjoj mjeri parametre koji su tržišno neprepoznatljivi. S obzirom na navedeno, u zavisnosti od značaja ulaznih parametara koji su tržišno neprepoznatljivi, obveznicama se dodjeljuje odgovarajući nivo.

j) Netiranje finansijskih instrumenata

Finansijska imovina i obaveze se netiraju, te u izvještaju o finansijskom položaju iskazuju u neto iznosu, samo u slučaju kada postoji zakonski provodivo pravo na prebijanje priznatih iznosa i postoji namjera namirenja na neto principu ili se realizacija imovine i podmirenje obaveza odvija istovremeno.

Prihodi i rashodi se iskazuju u neto iznosu samo, ako je to dopušteno računovodstvenim standardima, ili za dobitke i gubitke nastale iz grupe sličnih transakcija, kao što su npr. aktivnosti trgovanja Banke.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (NASTAVAK)

2.7. Umanjenje vrijednosti

a) Opšti dio

Kreditni i dužnički vrijednosni papiri klasifikovani kao finansijska imovina po amortizovanom trošku, finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat i relevantne vanbilansne izloženosti se testiraju na obezvređenje u skladu sa MSFI 9.

U tom smislu, ovi instrumenti su klasifikovani u fazu 1, fazu 2 ili fazu 3 prema njihovom apsolutnom ili relativnom kreditnom kvalitetu u odnosu na početnu isplatu.

Konkretno:

- Faza 1: uključuje (i) novoodobrene ili stečene kreditne izloženosti, (ii) izloženosti za koje kreditni rizik nije značajno pogoršan u odnosu na početno priznavanje, (iii) izloženosti sa niskim kreditnim rizikom;
- Faza 2: uključuje kreditne izloženosti koje imaju značajno pogoršanje kreditnog rizika od početnog priznavanja;
- Faza 3: uključuje umanjene kreditne izloženosti.

Za izloženosti u fazi 1, umanjenje vrijednosti je jednako očekivanom gubitku koji se izračunava u vremenskom periodu do jedne godine.

Za izloženosti u fazi 2, umanjenje vrijednosti je jednako očekivanom gubitku koji se izračunava u vremenskom periodu koji odgovara cijelom životnom vijeku izloženosti.

Za izloženosti u fazi 3, umanjenje vrijednosti se izračunava na kolektivnom pristupu ili individualnom pristupu u zavisnosti od karakteristika klijenta.

Kako bi ispunila zahtjeve standarda, Banka je razvila specifične modele za izračunavanje očekivanog gubitka na osnovu PD, LGD i EAD parametara, koji se koriste u regulatorne svrhe i prilagođavaju kako bi se osigurala konzistentnost sa računovodstvenom regulativom.

U ovom kontekstu, informacije koje se odnose na budućnost uključene su kroz razradu specifičnih scenarija.

Model alokacije u faze je ključni aspekt novog računovodstvenog modela potrebnog za izračun očekivanih kreditnih gubitaka, koji je usmjeren na prenos kreditne izloženosti od faze 1 do faze 2. Faza 3 obuhvata izloženosti u neizvršenju.

U Banci alokacija aktive po fazama uključuje kombinaciju relativnih i apsolutnih pokazatelja. S obzirom na mali broj opservacija u portfoliju, Banka koristi isključivo kvalitativne kriterijume u prepoznavanju značajnog povećanja kreditnog rizika, kao što su:

- a) Klasifikacija u status Forbearance – rezultira automatskom klasifikacijom u Fazu 2 za narednih 6 mjeseci (počev od datuma klasifikacije u taj status). Nakon tog perioda, ako nema drugih značajnih znakova pogoršanja kreditnog rizika, transakcija može biti vraćena u Fazu 1.
- b) 30 dana kašnjenja – kada transakcija dostigne 30 dana kašnjenja treba da bude alocirana u Fazu 2.
- c) Klasifikacija restrukturirane neproblematične izloženosti – sve neproblematične izloženosti koje su dodijeljene u nadležnosti odjeljenja koje se bave restrukturiranim izloženostima se automatski klasifikuju u Fazu 2.
- d) Klasifikacija na Listu praćenja (Watch list).
- e) Manuelna podešavanja – klijenti kod kojih je prepoznato značajno povećanje kreditnog rizika, a nisu klasifikovani kroz osnovne kvalitativne kriterijume.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (NASTAVAK)

2.7. Umanjenje vrijednosti (NASTAVAK)

a) Opšti dio (nastavak)

Kada je u pitanju finansijska imovina koju čine hartije od vrijednosti (HoV), u skladu sa standardom, Banka je iste klasifikovala u Fazu 2, s obzirom da iste nemaju investicijski rang („non-investment grade“).

Izračun umanjenja vrijednosti aktive klasifikovane kao aktiva u statusu neizvršenja uključuje usklađivanje na bazi informacija s pogledom u budućnost i uključivanja više scenarija primjenljivih za datu klasu aktive.

Definicija statusa neizvršenja je usklađena sa principima ugrađenim u smjernicu o statusu neizvršenja objavljenu od strane EBA (European Banking Authority), pri čemu se ukupna izloženost klijenta klasifikuje kao izloženost u statusu neizvršenja, ukoliko je bar jedna transakcija u statusu neizvršenja (tzv. Klijentski pristup).

b) Parametri i definicije rizika koji se koriste za izračunavanje umanjenja vrijednosti

Kao što je pomenuto iznad, razvijeni su specifični modeli za izračunavanje očekivanog gubitka koji su zasnovani na parametrima PD, LGD i EAD i na efektivnoj kamatnoj stopi:

- PD (vjerovatnoća neizvršenja), predstavlja vjerovatnoću nastanka slučaja neizvršenja kreditne izloženosti, u određenom vremenskom periodu;
- LGD (gubitak za dato potraživanje), predstavlja procenat procijenjenog gubitka, a time i očekivanu stopu oporavka, na dan nastanka slučaja neizvršenja kreditne izloženosti;
- EAD (Izloženost u neizvršenju) predstavlja mjeru izloženosti u vrijeme neplaćanja kreditne izloženosti;
- Efektivna kamatna stopa je diskontna stopa koja izražava vremensku vrijednost novca.

Osim toga, posebna usklađivanja su primijenjena na kreditne parametre Vjerovatnoća neizvršenja (PD), Gubitak za dato potraživanje (LGD) i Izloženost u slučaju neizvršenja (EAD) koji se koriste za izračun Očekivanog kreditnog gubitka (ECL). Novi model je razvijen za podjelu prihodujuće aktive po tzv. Fazama tj. na Fazu 1 i Fazu 2, na nivou transakcije. Osnovna razlika između dvije faze se odnosi na vremenski period za koji se očekuje da bude izračunat očekivani kreditni gubitak. Zapravo, za transakcije u Fazi 1 primjenjuje se izračun jednogodišnjeg očekivanog gubitka, dok se za transakcije u Fazi 2 primjenjuje izračun višegodišnjeg očekivanog kreditnog gubitka.

Osnovna usklađivanja kreditnih parametara su u dijelu:

- Uključivanje pristupa „u vremenu“ („point in time“) u izračunu parametara umjesto „kroz ciklus“ (TTC-Through the cycle),
- Uključivanje informacija s pogledom u budućnost (FLI-Forward Looking Information),
- Izračun kreditnih parametara uzimajući u obzir period trajanja aktive.

Kad je u pitanju izračun višegodišnjeg PD, TTC PD krive dobijene na bazi utvrđenih kumulativnih stopa neizvršenja su dalje kalibrirane kako bi reflektovale trenutna i buduća očekivanja u pogledu stope neizvršenja portfolia.

Stopa oporavka uključena u izračun TTC LGD prilagođena je da reflektuje uočeni trend u kretanju stope oporavka, kao i očekivanja u pogledu budućeg trenda, i diskontovana je na bazi efektivne kamatne stope ili najbolje približne vrijednosti.

Višegodišnja EAD je izračunata na bazi proširenja jednogodišnjeg upravljačkog modela uključujući očekivanja u pogledu budućih novčanih tokova.

Očekivani kreditni gubitak dobijen na bazi prilagođenih parametara uzima u obzir procjenu makroekonomskih pokazatelja primjenjujući više scenarija s ciljem kompenzovanja djelimične nelinearnosti ugrađene u korelaciju između makroekonomskih promjena i ključnih komponenti očekivanog gubitka. Banka je u ovom smislu razvila tzv. „overlay factor“ koji treba da bude direktno primijenjen na očekivani gubitak. Isti scenario koristi se i za druge relevantne procese upravljanja rizicima (EBA stres test i ICAAP). U navedenom procesu Banka isporučuje potrebne podatke u zahtijevanom obimu i propisanom formatu.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (NASTAVAK)

2.7. Umanjenje vrijednosti (NASTAVAK)

c) Definicija neizvršenja obaveza (default)

Za određivanje očekivanih kreditnih gubitaka ključna je definicija neizvršenja obaveza. Definicija neizvršenja obaveza koristi se u mjerenju iznosa očekivanih kreditnih gubitaka i kod određivanja da li se gubitak temelji na 12-mjesečnom ili očekivanom kreditnom gubitku za vijek trajanja.

Sve izloženosti koje su klasifikovane kao izloženosti u neizvršenju obaveza, smatraju se izloženostima sa objektivnim dokazom umanjenja vrijednosti. Prema Bazelu III izloženosti su u statusu neizvršenja kada su u kašnjenju s izmirenjem obaveza više od 90 dana i/ili klijent nije sposoban izmiriti najmanje jednu od svojih kreditnih obaveza u potpunosti, a da Banka ne mora pribjeći mjerama naplate.

Za izloženosti pravnih i fizičkih lica status neizvršenja Banka određuje na nivou klijenta uzimajući u obzir sve njegove izloženosti. Broj dana u kašnjenju s izmirenjem obaveza počinje da se računa nakon što dospjele obaveze na nivou klijenta pređu definisane pragove. Prag materijalnosti za pravna lica je: dospjele obaveze u visini 1% ukupne izloženosti klijenta i 1.000 BAM. Prag materijalnosti za fizička lica je: dospjele obaveze u visini 1% ukupne izloženosti klijenta i 200 BAM.

d) Značajno povećanje kreditnog rizika

Banka prati svu finansijsku imovinu koja podliježe zahtjevu za umanjenjem vrijednosti kako bi procijenila da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja. Ako je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika, Banka mjeri gubitak na osnovu očekivanog kreditnog gubitka za vijek trajanja, umjesto 12-mjesečnog očekivanog kreditnog gubitka.

Prilikom procjene da li je kreditni rizik na finansijskom instrumentu značajno povećan od početnog priznavanja, Banka upoređuje rizik nastanka neizvršenja obaveza na finansijskom instrumentu na datum izvještavanja na osnovu preostalog dospjeća instrumenta, s rizikom neizvršenja obaveza predviđenim za preostali rok do dospjeća na datum izvještavanja kada je finansijski instrument prvi put priznat. Prilikom izrade ove procjene, Banka razmatra i kvantitativne i kvalitativne informacije koje su razumne i evidentne, uključujući istorijsko iskustvo i informacije koje se odnose na budućnost, a koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora, na osnovu istorijskog iskustva Banke i stručne kreditne procjene, uključujući napredne informacije.

e) Kupljeni ili nastali krediti umanjene vrijednosti (POCI-Purchased or Originated Credit Impaired)

POCI finansijska imovina je ona finansijska imovina kojoj je umanjena kreditna vrijednost u momentu početnog priznavanja. Standard i lokalni regulator definišu posebna pravila za te stavke u pogledu pravila njihovog vrednovanja, priznavanja rezervisanja za kreditne gubitke.

POCI imovina obuhvata:

- Kredite i dužničke HOV koji su kupljeni uz ekonomski gubitak (diskont) veći od 5% neto knjigovodstvene vrijednosti, osim u slučaju da prodavac prodaje finansijsku imovinu u slučajevima koji nisu povezani sa kreditnim rizikom,
- Kupljena finansijska imovina ili refinansirana izloženosti (djelimično ili potpuno) koja je u drugoj banci bila raspoređena u nivo kreditnog rizika 3,
- Novi krediti plasirani klijentima koje su već s umanjenom kreditnom vrijednošću, pri čemu je novo finansiranje značajno u odnosu na ukupnu izloženost klijenta,
- Izloženosti koje su raspoređene u nivo kreditnog rizika 3, a za koje se vrši značajna modifikacija u skladu sa Uputstvom za klasifikaciju i vrednovanje finansijske aktive.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (NASTAVAK)

2.7. Umanjenje vrijednosti (NASTAVAK)

e) Kupljeni ili nastali krediti umanjene vrijednosti (POCI-Purchased or Originated Credit Impaired) (nastavak)

U pogledu utvrđivanja novog značajnog finansiranja primjenjuju se relativni i apsolutni pragovi. Novo finansiranje smatra se značajnim ako ispunjava sljedeće uslove:

- iznosi 20% ukupne izloženosti u neizvršenju obaveza zajmoprimca ili iznosi ≥ 100.000 BAM.

Pri utvrđivanju statusa POCI imovine banka je dužna da istu posmatra na nivou pojedinačne izloženosti, a ne na nivou klijenta.

Banka utvrđuje očekivani kreditni gubitak za POCI imovinu na individualnoj osnovi.

f) Otpisi

Otpis nekvalitetnih izloženosti Banka radi u slučajevima kada je izloženost u potpunosti dospjela i kada je evidentirala očekivane kreditne gubitke u visini od 100% bruto knjigovodstvene vrijednosti. Banka je definisala dvije vrste otpisa: računovodstveni i trajni otpis.

Računovodstveni otpis je prenos bilansne izloženosti u vanbilansnu evidenciju, pri čemu Banka zadržava pravo na dalje preduzimanje mjera za naplatu potraživanja od dužnika. Banka vrši računovodstveni otpis bilansne izloženosti koja je u statusu neizmirenja tj. nekvalitetne izloženosti raspoređene u nivo kreditnog rizika 3, dvije godine nakon posljednjeg od dva događaja: knjigovodstveno evidentirala očekivane kreditne gubitke u visini od 100% bruto knjigovodstvene vrijednosti te izloženosti i istu proglasila u potpunosti dospjelom.

Trajni otpis je otpis bilansne izloženosti koji dovodi do prestanka priznavanja cijele izloženosti ili njenog dijela u poslovnim knjigama Banke (bilansnoj i vanbilansnoj evidenciji). Ukoliko postoji bilo kakva naznaka da će se naplatiti određeni iznos od klijenta, Banka ne vrši trajni otpis izloženosti. Trajni otpis se vrši samo u slučaju kada je Banka trajno otpisala potraživanje od klijenta, te ga o tome obavjestila. U ovom slučaju Banka nema više pravo da dalje potražuje od dužnika da izmiri svoje obaveze.

g) Prestanak priznavanja finansijske imovine

U slučaju značajne izmjene uslova Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu, kao što je kredit klijentu, kada su ugovoreni uslovi promijenjeni u takvoj mjeri da ugovor postaje novi kredit, pri čemu se razlika priznaje u dobit ili gubitak prestanka priznavanja, ali u mjeri u kojoj gubitak od umanjenja vrijednosti nije već evidentiran. Novopriznati kredit klasifikuje se kao Faza 1 za potrebe mjerenja ECL-a, osim u slučaju da novi kredit predstavlja POCI.

Prilikom procjene prestanka priznavanja kredita klijentu, Banka između ostalog, uzima sljedeće faktore: promjena valute kredita, uvođenje odredbi vlasničkog udjela, promjena druge ugovorene strane, ili u slučaju da izmjena ima za posljedicu da instrument više ne zadovoljava kriterij SPPI testa.

Ako izmjena uslova ne dovodi do promjene u novčanim tokovima, neće doći do prestanka priznavanja. Na osnovu promjene novčanih tokova diskontovanih po izvornoj EKS, Banka evidentira dobit ili gubitak promjene, u mjeri u kojoj gubitak od umanjenja vrijednosti već nije evidentiran.

U slučaju kad nije bilo značajne izmjene uslova Finansijska imovina (ili njen dio ili dio grupe slične finansijske imovine) prestaje se priznavati kada su prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine istekla ili kada su preneseni gotovo svi rizici i nagrade povezane s vlasništvom, ili kontrola nad imovinom.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (NASTAVAK)

2.8. Prikaz očekivanih kreditnih gubitaka u izvještaju o finansijskom položaju

Očekivani kreditni gubici prikazani su u izvještaju o finansijskom položaju kako slijedi:

- za finansijsku imovinu mjerenu po amortizovanom trošku: ispravka ili umanj enje vrijednosti, kao odbitak od bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine;
- za dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat: ne priznaje se kao umanj enje imovine, već kao stavka rezervi vrednovanja u kapitalu;
- za obaveze po neiskorištenim kreditima i ugovore o finansijskim jemstvima (garancijama, akreditivima i drugim jemstvima): kao rezervisanje za rizike i troškove u pasivi.

2.9. Regulatorni zahtjevi vezani za umanj enje vrijednosti

U skladu sa lokalnom regulativom, Banka vrši obračun rezervisanja za kreditni rizik prema propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske („ABRS“). Krediti, plasmani i druga izloženost Banke klasifikuju se u kategorije propisane od strane ABRS zavisno od stepena naplativosti koji se određuje na osnovu broja dana koliko je prekoračen rok dospeljeća, procjene finansijskog položaja dužnika i kvaliteta instrumenata obezbjeđenja naplate. Procijenjeni iznos posebnih rezervi za potencijalne gubitke (Regulatorne rezerve za kreditne gubitke) obračunava se primjenom procenata propisanih od strane ABRS.

Procenti su propisani u zavisnosti od kategorije finansijske imovine kako slijedi:

- Kategorija A - Dobra aktiva 2%
- Kategorija B - Aktiva sa posebnom napomenom 5% -15%
- Kategorija C - Podstandardna aktiva 16% - 40%
- Kategorija D - Sumnjiva aktiva 41%- 60%
- Kategorija E - Gubitak 100%

Ukoliko su opšte i posebne regulatorne rezerve za potencijalne gubitke izračunate u skladu s propisima ABRS veće od ispravke vrijednosti i rezervisanja izračunatih u skladu sa zahtjevima MSFI i početnog stanja regulatornih rezervi, ta razlika predstavlja nedostajuće regulatorne rezerve za kreditne gubitke.

Prilikom izračunavanja regulatornog kapitala, iznos nedostajućih rezervi za kreditne gubitke po regulatornim zahtjevima i kriterijumima klasifikacije predstavlja odbitak, odnosno predmet je regulatornih usklađivanja.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (NASTAVAK)

2.9. Regulatorni zahtjevi vezani za umanjenje vrijednosti (NASTAVAK)

Sljedeća tabela sumira umanjenje vrijednosti i rezervisanja u skladu sa MSFI 9 i iznad opisanom regulativom ABRS:

	MSFI 9 31. decembar 2019. '000 BAM	MSFI 9 31. decembar 2018. '000 BAM
Umanjenje vrijednosti		
1. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-
2. Finansijska imovina po amortizovanom trošku	35.601	74.796
a) Obavezna rezerva kod Centralne banke	468	1.304
b) Krediti i potraživanja od banaka	134	165
c) Krediti i potraživanja od komitenata	34.999	73.327
3. Ostala aktiva	1.022	1.436
4. Rezervisanje na kreditni rizik preuzetih obaveza i datih finansijskih garancija	2.959	1.032
UKUPNO (1+2+3+4)	39.582	77.264

Banka je u toku 2019. godine izvršila računovodstveni otpis kredita, prenosom iz bilansne u vanbilansnu evidenciju, u ukupnom iznosu od 32.064 hiljada BAM i trajni otpis zbog nemogućnosti naplate u iznosu od 8.435 hiljada BAM, od čega je iznos od 7.267 hiljada BAM otpisan u drugom kvartalu 2019. godine prilikom prodaje dijela NPE portfolija, a preostali iznos od 1.168 hiljada BAM tokom godine.

	ABRS 31. decembar 2019. '000 BAM	ABRS 31. decembar 2018. '000 BAM
Umanjenje vrijednosti		
Kredit i potraživanja od banaka	404	13
Kredit i potraživanja od komitenata	62.683	71.654
Ostala aktiva	4.147	5.593
Rezervisanje na neiskorištene kredite i garancije	4.329	4.575
UKUPNO	71.563	81.835

Manji iznos regulatornih ABRS rezervisanja na kraju 2019. godine u odnosu na kraj 2018. godine takođe je posljedica trajnog otpisa u iznosu od 8.435 hiljada BAM, a računovodstveni otpis prema ABRS regulativi se primjenjuje od 01. januara 2020. godine.

Nedostajuće regulatorne rezerve za kreditne gubitke:

	31. decembra 2019. '000 BAM	31. decembra 2018. '000 BAM
Umanjenje vrijednosti i rezervisanja prema ABRS	71.563	81.835
Umanjenje vrijednosti i rezervisanja prema MSFI 9	(39.582)	(77.264)
Računovodstveni otpis prema MSFI 9	(32.064)	-
Regulatorne rezerve	-	(3.604)
Nedostajuće regulatorne rezerve	(83)	967

U skladu sa propisima ABRS, a na osnovu odluke Skupštine Banke donesene u aprilu 2019. godine, Regulatorne rezerve u iznosu od 3.604 hiljada BAM su prenesene u Rezerve kapitala koje se uključuju u redovni osnovni kapital Banke.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (NASTAVAK)

2.10. Uporedne finansijske informacije

Zbog postizanja konzistentnosti prezentacije u tekućem izvještajnom periodu, izvršene su određene nematerijalne reklasifikacije pozicija na datum 31. decembra 2018.godine, koje nemaju uticaja na ukupni rezultat i kapital Banke:

Izvještaj o finansijskom položaju:

- u strukturi depozita, depoziti u iznosu od 648 hiljada BAM koji su se na dan 31. decembra 2018. godine nalazili na prolaznim knjigovodstvenim računima nisu bili odvojeno prikazani prema podjeli na pravna i fizička lica, što je korigovano u 2019. godini (Napomena 26).
- u Izvještaju novčanog toka za kamatonosne i nekamatonosne obaveze (napomena 34.3.2.a)), ročna struktura na dan 31. decembra 2018. godine je promjenjena uporedno u skladu sa novom metodologijom praćenja od strane Banke, tokom poslovne 2019. godine.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Računovodstvene politike u nastavku dosljedno su primjenjivane za sve godine uključene u ove izvještaje.

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Pod kamatnim prihodima se podrazumijeva obračunata kamata čija je osnovica za obračun plasman iskazan u aktivi bilansa. Kamatni prihod može biti i negativan u slučaju da Banka plaća kamatu na plasman dat drugoj strani, u kojem slučaju se prikazuje na poziciji kamatnog rashoda.

Pod kamatnim rashodima se podrazumijeva obračunata kamata čija je osnovica za obračun obaveza iskazana u pasivi bilansa. Kamatni rashod može biti i pozitivan u slučaju da druga strana plaća Banci kamatu na dati depozit, u kojem slučaju se prikazuje na poziciji kamatnog prihoda.

Prihodi od kamata priznaju se u bilansu uspjeha u zavisnosti od toga da li se obračun kamate vrši na izloženosti u statusu izmirenja obaveza - nivo kreditnog rizika 1 i 2, (PE – Performing Exposure) ili na izloženosti u statusu neizmirenja obaveza - nivo kreditnog rizika 3 (NPE – Non Performing Exposure).

Priznavanje kamatnog prihoda u bilansu uspjeha vrši se po efektivnoj kamatnoj stopi.

Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se neto sadašnja vrijednost budućih očekivanih neto priliva/odliva izjednačava sa neto knjigovodstvenim iznosom finansijskog sredstva/obaveze. Neto knjigovodstvena vrijednost finansijskog sredstva/obaveze jednaka je iznosu priliva/odliva po osnovu finansijskog sredstva/obaveze, umanjenom za sve naknade i prilive/odlive po osnovu tog sredstva/obaveze.

Jednokratno naplaćene/plaćene naknade prilikom odobravanja/uzimanja kredita, odnosno izdavanja hartija od vrijednosti smatraju se kamatnim prihodom/rashodom i priznaju se u bilansu uspjeha na vremenskoj osnovi u periodu naplate/otplate kredita.

Na dospelu i nedospelu, a nenaplaćenu kamatu, obračunatu na izloženosti u statusu izmirenja obaveza, vrši se ispravka vrijednosti, obračunata na isti način kao i na glavicu, na koju se kamatna potraživanja odnose.

Na izloženosti u statusu neizmirenja obaveza Banka vrši:

- suspendovanje dospelje, a nenaplaćene kamate
- dalji obračun nakon suspendovanja nastavlja obračunavati i knjižiti u vanbilansnoj evidenciji, a
- kamatni prihod u Bilansu uspjeha priznaje u momentu naplate.

Prihodi i rashodi od kamata priznati i iskazani u izvještaju o dobiti ili gubitku uključuju:

- kamate na finansijsku imovinu i finansijske obaveze koji se mjere po amortizovanom trošku izračunate metodom efektivne kamatne stope, i
- kamate na finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat izračunate metodom efektivne kamatne stope.

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Naknade i provizije, koje su sastavni dio efektivne kamatne stope na finansijsku imovinu i finansijske obaveze, uključuju se u prihod odnosno rashod od kamata.

Ostali prihodi od naknada i provizija, koji uglavnom uključuju naknade za kartično poslovanje, garancije, kredite, domaća i međunarodna plaćanja i ostale usluge, priznaju se u računu dobiti ili gubitka po obavljanju pojedine usluge.

Ostali rashodi za naknade i provizije, prvenstveno uslužne i transakcijske naknade priznaju se kao rashod po primanju usluge.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.3. Neto dobiti i gubici od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza

Neto dobiti i gubici od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza uključuju realizovane i nerealizovane dobitke i gubitke od trgovanja i kursnih razlika derivatnih finansijskih instrumenata, te dobitke i gubitke po preračunavanju monetarne imovine i obaveza.

3.4. Strane valute

Transakcije u stranim valutama svedene su u BAM po kursu važećem na datum transakcije. Monetarna aktiva i obaveze izražene u stranim valutama na datum izvještavanja svedene su u BAM prema kursu važećem na taj dan. Tako nastale kursne razlike priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku, osim u slučaju kursnih razlika na nemonetarnu finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, koje se priznaju u kapitalu. Nemonetarna imovina i obaveze u stranoj valuti koji se mjere po amortizacionom trošku svode se u BAM po kursu na datum transakcije i ne preračunavaju se ponovo na datum izvještavanja.

3.5. Specifični instrumenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se: gotovina, čekovi poslani na naplatu i sredstva na računu rezervi kod Centralne banke iznad iznosa obavezne rezerve.

Finansijske garancije i preuzete kreditne obaveze

Finansijske garancije su ugovori koji Banku obavezuju na specifična plaćanja vezana uz nadoknadu sredstava korisniku garancije za gubitke, koji nastaju zbog nemogućnosti određenog dužnika da izvrši dospeljelo plaćanje u skladu sa uslovima dužničkog instrumenta. Obaveze po finansijskim garancijama početno se priznaju po fer vrijednosti, koja se amortizuje tokom trajanja finansijske garancije. Obaveze po garancijama naknadno se vrednuju po amortizovanom iznosu ili sadašnjoj vrijednosti očekivanih novčanih tokova (kada je plaćanje po garanciji vjerovatno), u zavisnosti od toga koji je iznos veći.

Preuzete kreditne obaveze su čvrste obaveze za odobravanje kredita po prethodno ugovorenim uslovima.

3.6. Materijalna imovina

Materijalna imovina koja se vrednuje u skladu sa MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema uključuje sljedeće stavke:

- zemljište;
- zgrade;
- namještaj i oprema;
- postrojenja i mašine;
- ostale mašine i oprema.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.6. Materijalna imovina (NASTAVAK)

Materijalna imovina se klasifikuje u sljedeće kategorije:

- imovina koja se koriste u poslovanju;
- imovina koja se drže radi ulaganja (investicione nekretnine);
- zalihe u okviru standarda MRS 2. Ova stavka uključuje i materijalnu imovinu koja proizlazi iz naplate kolaterala.

Imovina koja se koristi u poslovanju

Imovina koja se koristi u poslovanju drži se za upotrebu u proizvodnji ili snabdijevanju robom ili uslugama ili za administrativne svrhe i očekuje se da će se koristiti duže od jedne godine. Ova kategorija takođe uključuje imovinu koja se daje u zakup ili je u izgradnji i koja se daje u finansijski zakup.

Stavka „Nekretnine, postrojenja i oprema“ uključuje imovinu koju Banka koristi kao zakupac po ugovoru o zakupu (pravo korišćenja), ili koju Banka daje u operativni zakup, kao i poboljšanja zakupa u vezi sa imovinom koja se može zasebno identifikovati. Poboljšanja zakupa obično se izvršavaju kako bi se unajmljeni prostori prilagodili za očekivanu upotrebu.

Poboljšanja i dodatni troškovi koji se odnose na nekretnine, postrojenja i opremu koja se mogu identifikovati, ali nisu razdvojivi, priznaju se u stavci „Ostala imovina“.

Imovina koja se drži u investicione svrhe su nekretnine obuhvaćene MRS 40, tj. nekretnine u vlasništvu radi dobijanja zakupnine i / ili kapitalnog dobitka.

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se priznaju po trošku, uključujući sve troškove koji se mogu direktno pripisati stavljanju imovine u upotrebu (transakcijski troškovi, profesionalne naknade, direktni troškovi prevoza nastali dovođenjem imovine na željenu lokaciju, troškovi instalacije i troškovi demontaže).

Naknadni troškovi dodaju se knjigovodstvenoj vrijednosti ili se priznaju kao zasebno sredstvo samo kad je vjerovatno da će postojati buduće ekonomske koristi veće od prvobitno predviđenih i trošak se može pouzdano izmjeriti. Ostali troškovi koji nastaju kasnije (npr. uobičajeni troškovi održavanja) priznaju se u godini u kojoj su nastali u stavkama dobiti i gubitka:

- „Ostali administrativni troškovi“, ako se odnose na imovinu koja se koristi u poslovanju; ili
- „Ostali operativni prihodi i rashodi“, ako se odnose na imovinu koja se drži radi ulaganja.

Nakon početnog priznavanja materijalna imovina se mjeri kako slijedi:

- zgrade i zemljišta koja se koriste u poslovanju mjere se prema modelu revalorizacije;
- materijalna imovina koja se koristi u poslovanju, različitih od zemljišta i zgrada, mjeri se prema modelu troškova;
- zgrade i zemljišta koja se drže radi ulaganja (investicione nekretnine) vrednuju se prema modelu fer vrednosti.

Model revalorizacije zahtijeva da se materijalna imovina vodi u bilansu stanja po vrijednosti koja se ne razlikuje značajno od fer vrijednosti. Revalorizaciju vrše nezavisni spoljni procjenitelji putem „desktop“ ili „procjene na licu mesta“, na osnovu relevantnosti imovine.

Pozitivne promjene fer vrijednosti priznaju se u izvještaju o ostalom ukupnom rezultatu, stavka „Materijalna imovina“ i kumulira u stavku „Rezerve vrednovanja“, osim ako te promjene nisu kompenzirale prethodne negativne promjene evidentirane u Bilansu uspjeha, u stavci „Ostali operativni prihodi i rashodi“.

Negativne promjene fer vrijednosti evidentiraju se u stavci „Ostali operativni prihodi i rashodi“, osim ako ne nadoknađuju prethodne pozitivne promjene evidentirane u Izvještaju o ostalom ukupnom rezultatu, stavka „Materijalna imovina“ i kumulirana u stavku „Rezerve vrednovanja“.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.6. Materijalna imovina (NASTAVAK)

Model troškova zahtijeva da se bruto knjigovodstveni iznos amortizuje kroz njegov vijek trajanja.

I materijalna imovina koja se mjeri prema revalorizacionom modelu i troškovnom modelu podliježe linearnoj amortizaciji tokom njihovog korisnog vijeka upotrebe u mjeri u kojoj imaju ograničeni vijek trajanja.

Amortizacione stope materijalne imovine date su u narednom pregledu:

	2019.	2018.
Zgrade	2,0% - 5,0%	2,0% - 5,0%
Elektronski sistemi	12,5% - 25,0%	12,5% - 25,0%
Kancelarijski namještaj i uređaji	12,5% - 20,0%	12,5% - 20,0%
Ostalo	12,5% - 25,0%	12,5% - 25,0%
Ulaganja u tuđe nekretnine	20,0%	20,0%

Amortizacija se obračunava mjesečno i priznaje u stavci „troškovi amortizacije materijalne imovine“.

Stavke sa neograničenim vijekom trajanja se ne amortizuju.

Zemljišta i zgrade priznaju se odvojeno, čak i ako su stečeni zajedno. Zemljište se ne amortizuje jer obično ima neodređeni vijek trajanja, dok zgrade i poslovni prostori imaju ograničen vijek trajanja i stoga podliježu amortizaciji.

Procjena korisnog vijeka upotrebe imovine preispituje se na kraju obračunskog perioda na temelju, između ostalog, uslova upotrebe sredstva, uslova održavanja i očekivane zastarjelosti, a ako se očekivanja razlikuju od prethodnih procjena, iznos amortizacije za tekuću i naredne finansijske godine se u skladu s tim prilagođava.

Ako postoje jasni dokazi umanjenja vrijednosti imovine, knjigovodstvena vrijednost te imovine prema troškovnom modelu upoređuje se s njenom nadoknadivom vrijednošću, koja je jednaka većoj od fer vrijednosti umanjene za prodajni trošak i vrijednosti u upotrebi, tj. sadašnje vrijednost budućeg novčanog toka koji se očekuje kao priliv od te imovine. Svako usklađivanje vrijednosti priznaje se u stavci „otpisi neto vrijednosti za nekretnine, postrojenja i opremu“.

Ako se vrijednost ranije umanjene imovine vrati, njezin povećani knjigovodstveni iznos ne može prelaziti neto knjigovodstvenu vrijednost koju bi imao da nije bilo gubitaka, koji su priznati nakon umanjenja vrijednosti iz prethodnog perioda.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.6. Materijalna imovina (NASTAVAK)

Promjena računovodstvene politike naknadnog vrednovanja stalne imovine (nekretnina) i investicionih nekretnina

Za potrebe pripreme finansijskih izvještaja na dan 31. decembra 2019. godine Banka je, u skladu sa politikom Grupe, promijenila računovodstvenu politiku naknadnog vrednovanja sljedeće materijalne imovine:

- nekretnine koje se koriste u poslovanju (vrednuju se u skladu sa MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“) – prelazak sa troškovnog modela na model revalorizacije, odnosno model fer vrijednosti, za mjerenja nakon početnog priznavanja;
- investicione nekretnine (vrednuju se u skladu sa MRS 40 „Investiciona imovina“) prelazak sa troškovnog modela na model fer vrijednosti.

Promjena navedene računovodstvene politike naknadnog vrednovanja obezbjeđuje veću usklađenost finansijskih informacija sa strategijama upravljanja imovinom nekretnina, kao i pouzdaniju, relevantniju i neposredniju zastupljenost ekonomske supstance i sa njima povezanih računovodstvenih uticaja na aktivnosti koje će se preduzimati.

Dobrovoljne promjene u računovodstvenim načelima (računovodstvenim politikama) definiše MRS 8 koji utvrđuje, kao opšte pravilo, da se te promjene moraju predstavljati retrospektivno, počevši od najudaljenijeg datuma, kada je to izvedivo. To znači da se, na osnovu opšteg načela, na datum kada se promjena događa, početni saldo uporedive godine i podaci za tu godinu prikazani u finansijskim izvještajima i u napomenama moraju prepraviti.

Međutim, ovo opšte pravilo dopušta izuzetke. MRS 8 u stavu 17., utvrđuje da za potrebe vrednovanja imovine, postrojenja i opreme koje reguliše MRS 16, prelazak sa troškovnog modela na model revalorizacije mora biti predstavljen kao uobičajena primjena u kontinuitetu načina revalorizacije. Kao rezultat toga, model revalorizacije primijenjen je prospektivno, a ne retrospektivno, kako to zahtijeva opšte načelo iz MRS 8, bez, bilo kakvog prilagođavanja početnih stanja uporedne godine i uporednih podataka, kao i privremenih finansijskih izvještaja prije datuma promjene.

Shodno tome, za nekretnine korištene u poslovanju koje reguliše MRS 16, prelazak sa vrednovanja po modelu troška na vrednovanje po tekućoj vrijednosti zahtijeva utvrđivanje povezane fer vrijednosti na dan 31. decembra 2019. godine.

Razlike između ove vrijednosti i prethodne vrijednosti utvrđene primjenom „troškovnog modela“ priznaju se kako slijedi:

- ako je razlika negativna, priznaje se u bilansu uspjeha,
- ako je razlika pozitivna, priznaje se u izvještaju o ukupnom rezultatu i akumuliranom kapitalu u okviru revalorizacionih rezervi, osim ako nije prethodno priznato umanjenje vrijednosti na toj imovini; u kojem slučaju se pozitivna razlika između fer vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti priznaje u bilansu uspjeha.

Kako se na kraju godine dogodila promjena modela vrednovanja, obračun amortizacije za finansijsku 2019. godinu izvršen je po prethodnom troškovnom modelu vrednovanja.

Od 2020. godine nekretnine, koje se koriste u poslovanju i koje se mjere po MRS 16 modelu revalorizacije i dalje će se amortizovati tokom njihovog korisnog vijeka upotrebe.

Uticaji proizašli iz promjene modela vrednovanja materijalne imovine

U finansijskim izvještajima na dan 31. decembra 2019. promjena modela vrednovanja nekretnina, koje se koriste u poslovanju, rezultirala je ukupnim pozitivnim efektom bilansne sume u iznosu od 2.628 hiljada BAM, koja je prikazana na sljedećim pozicijama:

- Revalorizacione rezerve u kapitalu u iznosu 2.365 hiljada BAM i
- Odložene poreske obaveze u iznosu od 263 hiljade BAM.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.6. Materijalna imovina (NASTAVAK)

Promjena računovodstvene politike naknadnog vrednovanja stalne imovine (nekretnina) i investicionih nekretnina (nastavak)

U skladu sa propisima Regulatora bankarskog sektora Republike Srpske, revalorizacije rezerve po osnovu promjene vrijednosti materijalne imovine ne mogu se uključiti u obračun regulatornog kapitala.

Pored pozitivnih efekata promjene vrijednosti, u bilansu uspjeha za 2019. godinu priznati su negativni efekti promjene fer vrijednosti nekretnina u iznosu od 53 hiljade BAM, koji se ne mogu uključiti u poreski bilans, tako da ukupan negativan efekat u bilansu uspjeha iznosi 58 hiljada BAM.

Imovina koja se drže radi ulaganja (investicione nekretnine)

Zgrade i zemljišta koja se drže kao investicije, uključujući i pravo korišćenja zemljišta i zgrada klasifikovanih u investicione nekretnine, mjere se prema modelu fer vrijednosti. Ova imovina ne podliježe obračunu amortizacija i umanjenja vrijednosti.

Banka na dan 31. decembra 2019. godine nema investicione imovine.

Zalihe u okviru standarda MRS 2

Zalihe su imovina koja se drži za prodaju u redovnom toku poslovanja. Priznaju se po nižoj od knjigovodstvene vrijednosti i neto ostvarive vrijednosti.

Svako usklađivanje vrijednosti koje proizlazi iz primjene gore navedenog kriterija priznaje se u stavci „otpisi neto vrijednosti za nekretnine, postrojenja i opremu“.

Prestanak priznavanja

Imovina, postrojenja i oprema se prestaje priznavati u slučaju otuđenja ili kada se ne očekuju buduće ekonomske koristi od njegove upotrebe ili prodaje u budućnosti, a bilo kakva razlika između prodajne cijene ili nadoknadive vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti priznaje se na poziciji „Dobici (gubici) odgovarajuće materijalne imovine“.

Za materijalnu imovinu koja se mjeri prema revalorizovanom iznosu, svaki dobitak od prodaje, uključujući iznose kumulirane u stavci „Rezerve vrednovanja“, se klasifikuju u „rezerve kapitala“, bez uticaja na bilans uspjeha.

3.7. Materijalna imovina stečena preuzimanjem kolaterala

Materijalna imovina stečena preuzimanjem kolaterala (nekretnina i opreme) u cilju sprečavanja gubitaka od kreditnog poslovanja priznaje se sa datumom prenosa vlasništva za nekretnine, odnosno datumom sticanja kontrole nad opremom, po manjoj od sljedeće dvije vrijednosti:

- neto knjigovodstvena vrijednost potraživanja koje je obezbijeđeno kolateralom ili
- iznos namirenja potraživanja naveden u sudskom rješenju, na osnovu kojeg se kolateral preuzima.

3.8. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se vrednuje po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Trošak nabavke uključuje sve troškove koji su direktno vezani za nabavku imovine.

Nematerijalna imovina, osim imovine u pripremi, amortizuje se linearnom metodom tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja. Korisni vijek upotrebe provjerava se i koriguje, ukoliko je potrebno, na svaki datum bilansa.

Amortizacione stope nematerijalne imovine date su u narednom pregledu:

	2019.	2018.
Nematerijalna ulaganja – softver i licence	20,0% - 25,0%	20,0% - 25,0%

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA

4.1. Rezervisanja za rizike i troškove

Rezervisanja se priznaju kad Banka ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu kao posljedicu prošlih događaja, ako je vjerovatno da će biti potreban odliv ekonomskih resursa koji sadrže ekonomske koristi radi podmirivanja tih obaveza i ako se njihov iznos može pouzdano procijeniti za neidentifikovane gubitke po vanbilansnoj izloženosti kreditnom riziku u skladu sa propisima.

Rezervisanja za obaveze i troškove održavaju se na nivou za koju rukovodstvo Banke smatra da je dovoljan za podmirenje budućih gubitaka. Rukovodstvo utvrđuje potrebna rezervisanja na osnovu uvida u pojedinačne stavke, trenutnih makroekonomskih pokazatelja, karakteristika rizika različitih transakcija, kao i drugih relevantnih činjenica. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

4.2. Kapital

Akcijski kapital obuhvata redovne (obične) akcije i izražava se u BAM po nominalnoj vrijednosti.

Rezerve iz dobiti su formirane raspodjelom neto dobiti u prethodnim godinama i uključuju zakonske rezerve i rezerve kapitala.

Prema Zakonu o privrednim društvima, prilikom raspodjele dobiti po godišnjem obračunu, akcionarska društva u Republici Srpskoj su dužna izdvajati najmanje 5% dobiti u rezerve iz dobiti, sve dok iznos rezervi ne dostigne nivo od 10% akcionarskog kapitala društva.

Emisiona premija predstavlja akumuliranu pozitivnu razliku između nominalne vrijednosti i primljenog iznosa za izdate akcije.

Rezerve vrednovanja uključuju promjene u fer vrijednosti materijalne imovine i rezerve za kreditne rizike finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto od odloženog poreza.

Dividende na redovne akcije priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane akcionara Banke.

Zadržana zarada ili akumulirani dobitak uključuje neprenesenu i neraspoređenu dobit, koja se može rasporediti u narednom periodu.

4.3. Preuzete obaveze i date finansijske garancije

U okviru redovnog poslovanja Banka sklapa ugovore kojima preuzima potencijalne finansijske obaveze i koje vodi u vanbilansnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvataju garancije, akreditivne, neiskorištene okvirne kredite i limite po kreditnim karticama. Banka navedene preuzete obaveze iskazuje u bilansu ako i kad iste postanu plative.

4.4. Sredstva u ime i za račun trećih lica (komision)

Banka upravlja sredstvima u ime i za račun trećih lica. Navedena sredstva ne čine dio imovine Banke, te su stoga isključena iz bilansa. Za obavljene poslove i pružene komisione usluge Banka ostvaruje naknadu i ne snosi nikakav rizik.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA (NASTAVAK)

4.5. Izvještavanje po segmentima

Poslovni segment predstavlja dio imovine, obaveza i poslovnih aktivnosti (proizvodi i usluge) koji podliježu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim poslovnim segmentima. Geografski segment generiše proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podliježu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima.

Banka je identifikovala tri glavna segmenta: korporativno i investiciono bankarstvo, maloprodaja i ostalo.

Osnovne informacije po segmentima zasnivaju se na internoj izvještajnoj strukturi poslovnih segmenata. Rezultati segmenata mjere se primjenom internih cijena (Napomena 5).

4.6. Primanja zaposlenih

Primanja zaposlenih

Troškovi bruto plata evidentiraju se u izvještaju o dobiti ili gubitku u periodu u kojem su nastali. Bruto plate uključuju neto primanja zaposlenih, porez na dohodak i doprinose po propisanim stopama koji se računaju na bruto platu. Navedene doprinose Banka plaća u korist obaveznih fondova.

Naknade za prevoz na posao i sa posla, naknade za topli obrok, regres i druge naknade zaposlenima plaćaju se u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u računu dobiti ili gubitka u periodu u kojem su nastali.

Jubilarne nagrade

Banka isplaćuje svojim zaposlenim jubilarne nagrade u skladu sa propisima Republike Srpske. Jubilarne nagrade se isplaćuju u visini jedne prosječne mjesečne plate Banke obračunate u mjesecu koji prethodi isplati za navršених 20 godina, odnosno dvije prosječne mjesečne plate Banke za navršених 30 godina u Banci.

Otpremnine

U skladu sa internim pravilnikom o platama Banka isplaćuje otpremnine radnicima prilikom odlaska u penziju u visini tri prosječne mjesečne neto plate radnika. Obračun dugoročnih rezervisanja za otpremnine zaposlenih se radi godišnje od strane ovlaštenog aktara korištenjem metode projektovane novčane jedinice. Metoda projektovanih novčanih jedinica uzima u obzir svaku godinu zaposlenja koju zaposleni provede u Banci, a koje u zbiru svih posebnih jedinica čine finalnu obavezu koja se mjeri pojedinačno po svakoj jedinici. Obaveza se mjeri po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih ekonometrijski modeliranom kamatnom stopom, koja je primjerenija postojećim tržišnim uslovima od kamatne stope na državne dugoročne dužničke hartije od vrijednosti.

4.7. Prihodi od dividendi

Prihodi od dividendi priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku kada je utvrđeno pravo Banke na primanje dividende.

4.8. Zarada po akciji

Zarada po akciji računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg perioda sa prosječnim ponderisanim brojem redovnih akcija u opticaju tokom godine.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA (NASTAVAK)

4.9. Zakupi

Zakupi u kojima Banka kao zakupac preuzima sve rizike i nagrade povezane sa vlasništvom klasifikuju se kao finansijski zakupi. Na datum bilansa Banka nije imala takvih zakupa. Svi ostali zakupi su operativni zakupi. Trošak zakupa po osnovu operativnih zakupa tereti izvještaj o dobiti ili gubitku linearnom metodom tokom trajanja ugovora o zakupu.

Kao što je navedeno u odjeljku „Početna primjena novih i izmjena postojećih standarda koji su stupili na snagu“ od 1. januara 2019. godine u troškove zakupa priznaju se samo kratkoročne zakupnine i zakupnine male vrijednosti, dok se zakupi preko jedne godine i veće vrijednosti priznaju kao materijalna imovina.

4.10. Porez na dobit

Porez na dobit bazira se na oporezivoj dobiti za godinu i sastoji se od tekućeg i odloženog poreza.

Tekući porez

Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobiti prije oporezivanja korigovane za efekte usklađivanja prihoda i rashoda, te svim korekcijama iznosa poreske obaveze za prethodne periode, u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske.

Odloženi porez

Odloženi porez priznaje se uzimajući u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obaveza koje se koriste za potrebe finansijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe obračuna poreza. Odloženi porezi ne priznaju se na privremene razlike kod inicijalnog priznavanja imovine i obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i koja ne utiče na računovodstvenu niti oporezivu dobit. Iznos odložene poreske imovine ili obaveza, priznaje se koristeći poresku stopu za koju se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u periodu u kojem se očekuje realizacija ili namirenje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, a na osnovu poreskih stopa važećih na datum izvještavanja.

Vrednovanje odložene poreske obaveze i imovine odražava poreske posljedice koje slijede iz načina na koji Banka očekuje, na datum izvještavanja, naplatu ili namirenje neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza.

Odložena poreska imovina i obaveze se netiraju samo ukoliko se odnose na istu poresku jurisdikciju te ukoliko postoji zakonsko pravo za netiranje tekuće poreske imovine i obaveza.

Odložena poreska imovina i obaveze se ne diskontuju te se klasifikuju kao dugoročna imovina i/ili obaveze u izvještaju o finansijskom položaju.

Odložena poreska imovina priznaje se samo u visini u kojoj je vjerovatno da će se moći iskoristiti kao poreska olakšica. Na svaki datum izvještavanja Banka ponovno procjenjuje nepriznatu potencijalnu odloženu poresku imovinu, testira knjigovodstvenu vrijednost priznate odložene poreske imovine na umanjenje vrijednosti i smanjuje u mjeri u kojoj više nije vjerovatno da će se priznata poreska imovina moći iskoristiti.

4.11. Regulatorni zahtjevi

Agencija za bankarstvo Republike Srpske (ABRS) ovlaštena je za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem banaka i može zahtijevati izmjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, u skladu sa odgovarajućim propisima.

Nakon stupanja na snagu novog Zakona o bankama RS početkom 2017. godine, ABRS je donijela niz podzakonskih akata u cilju usklađivanja regulatornog okvira poslovanja banaka u Republici Srpskoj sa regulatornim okvirom Evropske unije.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA (NASTAVAK)

3.12. Sudski sporovi

Banka provodi pojedinačnu procjenu svih sudskih sporova i vrši rezervisanja u skladu sa procjenom. Procjenu provodi posebna tročlana komisija čija su dva člana zaposlena u Pravnim poslovima, a jedan član u Ljudskim resursima. Prijedloge rezervisanja nakon procjene verifikuju direktor Pravnih poslova, direktor Ljudskih resursa, direktor Računovodstva i izvještavanja i šef Platnih sistema i administriranja računa, a odluku o formiranju rezervisanja donosi Uprava Banke.

Protiv Banke se vodi ukupno 45 pasivnih sudskih sporova, od čega je 22 sudskih sporova sa imovinsko-pravnim zahtjevima. Prema odluci Uprave Banke, a na prijedlog Komisije za procjenu rizičnosti po obavezama iz sudskih postupaka koji se vode protiv Banke, za sporove za koje se procjenjuje da bi Banka mogla izgubiti ili imati značajnije troškove, izvršeno je rezervisanje u ukupnom iznosu od 1.857 hiljada BAM, koji se odnose na rezervisanja za ostale sporove 1.811 hiljada BAM, a za staru deviznu štednju 46 hiljada BAM (2018: ukupno 2.037 hiljada BAM za ostale sporove). (Napomene 15 i 29)

5. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Segmenti prepoznati za potrebe izvještavanja po segmentima, u skladu sa metodologijom UniCredit Grupe, uključuju:

1. „Maloprodaja“: fizička lica, preduzetnici, mikro i mala preduzeća
2. „Korporativno i investiciono bankarstvo“: velika i srednja preduzeća i javni sektor
3. „Ostalo“: kapital i rezerve, Upravljanje aktivom i pasivom, ostale centralizovane operacije, te ostala imovina i obaveze koje nisu pridružene drugim segmentima.

Izveštaji po segmentima pripremljeni su u skladu sa internim upravljačkim izvještajima Banke i dodatno su usklađeni sa finansijskim izvještajima u ovim napomenama.

Pri mjerenju poslovnih rezultata primjenjuju se interne cijene bazirane na specifičnim cijenama proizvoda i usluga, određene valute i ročnosti u skladu sa metodologijom Grupe.

Budući da Banka većinom posluje u Republici Srpskoj, Bosni i Hercegovini, ne prikazuju se sekundarni (geografski) segmenti.

Izveštaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu po segmentima

Za godinu koja se završava 31. decembra 2019.	Korporativno i investiciono bankarstvo ‘000 BAM	Maloprodaja ‘000 BAM	Ostalo ‘000 BAM	Ukupno po segment izvještajima ‘000 BAM	Uskla- đivanje ‘000 BAM	Ukupno po finansijskim izvještajima ‘000 BAM
Neto prihodi od kamata	17.650	27.597	3.476	48.723	-	48.723
Neto prihodi od naknada i provizija	4.501	12.437	(534)	16.404	-	16.404
Prihodi od dividendi i učešća u kapitalu	-	-	10	10	-	10
Neto dobiti od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	998	645	-	1.643	-	1.643
Dobici od investiranja	-	-	-	-	-	-
Ukupni operativni prihodi	23.149	40.679	2.952	66.780	-	66.780
Troškovi zaposlenih	(1.258)	(6.702)	(9.249)	(17.209)	-	(17.209)
Troškovi amortizacije materijalne imovine	(173)	(1.429)	(677)	(2.279)	-	(2.279)
Troškovi amortizacije nematerijalne imovine	(93)	(700)	(554)	(1.347)	-	(1.347)
Ostali administrativni troškovi	(1.180)	(5.532)	(3.689)	(10.401)	(1.859)	(12.260)
Indirektni i ostali alocirani troškovi	(3.988)	(9.510)	13.498	-	-	-
Ukupno operativni troškovi	(6.692)	(23.873)	(671)	(31.236)	(1.859)	(33.095)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja	16.457	16.806	2.281	35.544	(1.859)	33.685
Neto gubici / povrati od umanjenja vrijednosti kredita	(2.784)	(1.844)	868	(3.760)	2.900	(860)
a) Finansijska imovina po amortizovanom trošku	(2.784)	(1.844)	868	(3.760)	1.927	(1.833)
b) Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	-	973	973
Rezervisanja za rizike i troškove	(978)	(1.017)	31	(1.964)	67	(1.897)
a) Rezervisanje za kreditni rizik preuzete obaveze i date finansijske garancije	(993)	(1.032)	31	(1.994)	67	(1.927)
b) Rezervisanja za otpremnine	15	15	-	30	-	30
c) Rezervisanja za sudske sporove	-	-	-	-	-	-
Ostali operativni prihodi i rashodi	847	457	144	1.448	(134)	1.314
Dobici/(gubici) od prodaje nekretnina i opreme	926	172	5	1.103	(973)	130
Dobit prije oporezivanja	14.468	14.574	3.329	32.371	1	32.372
Porez na dobit	(1.248)	(1.257)	(286)	(2.791)	-	(2.791)
Dobit za godinu	13.220	13.317	3.043	29.580	1	29.581
Izveštaj o ostalom ukupnom rezultatu						
Dobit za godinu	13.220	13.317	3.043	29.580	1	29.581
Ostali ukupni rezultat, neto od poreza na dobit	-	-	-	-	-	-
Stavke koje mogu biti naknadno reklasifikovane u dobitke ili gubitke:	-	-	-	-	-	-
- (Gubici)/Dobici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	2.092	2.092	-	2.092
Ukupni rezultat (dobit) za godinu	13.220	13.317	5.135	31.672	1	31.673

5. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Izveštaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu po segmentima (nastavak)

Za godinu koja se završava 31. decembra 2018.	Korporativno i investiciono bankarstvo ‘000 BAM	Maloprodaja ‘000 BAM	Ostalo ‘000 BAM	Ukupno po segment izvještajima ‘000 BAM	Usklađivanje ‘000 BAM	Ukupno po finansijskim izvještajima ‘000 BAM
Neto prihodi od kamata	21.359	27.580	2.604	51.543	-	51.543
Neto prihodi od naknada i provizija	3.858	12.274	(506)	15.626	-	15.626
Prihodi od dividendi i učešća u kapitalu	-	-	10	10	-	10
Neto dobiti od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	1.080	663	-	1.743	-	1.743
Dobici od investiranja	-	-	-	-	-	-
Ukupni operativni prihodi	26.297	40.517	2.108	68.922	-	68.922
Troškovi zaposlenih	(1.145)	(6.415)	(9.187)	(16.747)	-	(16.747)
Troškovi amortizacije materijalne imovine	(119)	(870)	(606)	(1.595)	-	(1.595)
Troškovi amortizacije nematerijalne imovine	(62)	(434)	(383)	(879)	-	(879)
Ostali administrativni troškovi	(1.299)	(5.988)	(4.056)	(11.343)	(1.641)	(12.984)
Indirektni i ostali alocirani troškovi	(3.236)	(10.320)	13.556	-	-	-
Ukupno operativni troškovi	(5.861)	(24.027)	(676)	(30.564)	(1.641)	(32.205)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja	20.436	16.490	1.432	38.358	(1.641)	36.717
Neto gubici / povrati od umanjenja vrijednosti kredita	(1.113)	(3.488)	(607)	(5.208)	(589)	(5.797)
a) Finansijska imovina po amortizovanom trošku	(1.113)	(3.488)	(607)	(5.208)	506	(4.702)
b) Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	-	(1.095)	(1.095)
Rezervisanja za rizike i troškove	(1.158)	(979)	21	(2.116)	1.242	(874)
a) Rezervisanje za kreditni rizik preuzete obaveze i date finansijske garancije	(681)	(576)	12	(1.245)	731	(514)
b) Rezervisanja za otpremnine	13	11	-	24	(14)	10
c) Rezervisanja za sudske sporove	(490)	(414)	9	(895)	525	(370)
Ostali operativni prihodi i rashodi	-	-	(90)	(90)	(104)	(194)
Dobici/(gubici) od prodaje nekretnina i opreme	(744)	102	61	(581)	1.094	513
Dobit prije oporezivanja	17.421	12.125	817	30.363	2	30.365
Porez na dobit	(1.488)	(1.036)	(70)	(2.594)	-	(2.594)
Dobit za godinu	15.933	11.089	747	27.769	2	27.771
Izveštaj o ostalom ukupnom rezultatu						
Dobit za godinu	15.933	11.089	747	27.769	2	27.771
Ostali ukupni rezultat, neto od poreza na dobit						
Stavke koje mogu biti naknadno reklasifikovane u dobitke ili gubitke:						
- (Gubici)/Dobici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	650	650	-	650
Ukupni rezultat (dobit) za godinu	15.933	11.089	1.397	28.419	2	28.421

Prihodi i rezultati segmenata prikazani u prethodnim tabelama (za godine koje se završavaju na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine) predstavljaju prihode generisane od prodatih proizvoda i izvršenih usluga prema klijentima iz ovih segmenata.

Računovodstvene politike izvještajnih segmenata su identične kao i računovodstvene politike Banke opisane u Napomeni 3. Dobitak segmenta predstavlja profit svakog segmenta, sa uključenom alokacijom svih troškova i prihoda. To predstavlja kriterijum po kojem se izvještava prema rukovodiocima nadležnim za donošenje ključnih odluka, u cilju alokacije adekvatnih resursa segmentima, kao i analize njihovih rezultata. Prihodi Banke od glavnih usluga su detaljno prikazani u Napomenama 6 i 8 uz finansijske izvještaje.

5. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

Izveštaj o finansijskom položaju po segmentima

31. decembar 2019.	Korporativno i investiciono bankarstvo ‘000 BAM	Maloprodaja ‘000 BAM	Ostalo ‘000 BAM	Ukupno po segment izvještajima ‘000 BAM	Usklađivanje ‘000 BAM	Ukupno po finansijskim izvještajima ‘000 BAM
Imovina						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	143.893	143.893	-	143.893
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	244	244	-	244
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	213.873	-	5.015	218.888	-	218.888
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	500.223	525.895	231.131	1.257.249	-	1.257.249
a) Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	127.016	127.016	-	127.016
b) Krediti i potraživanja od banaka	-	-	104.115	104.115	-	104.115
c) Krediti i potraživanja od komitenata	500.223	525.895	-	1.026.118	-	1.026.118
Materijalna imovina	-	-	23.715	23.715	-	23.715
Nematerijalna imovina	-	-	10.530	10.530	-	10.530
Odložena poreska sredstva	-	-	6	6	-	6
Ostala aktiva	-	-	7.105	7.105	-	7.105
Ukupno imovina	714.096	525.895	421.639	1.661.630	-	1.661.630
Obaveze						
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	503.113	532.552	353.857	1.389.522	3.076	1.392.598
a) Depoziti i krediti od banaka	-	-	353.857	353.857	-	353.857
b) Depoziti i krediti od komitenata	503.113	532.552	-	1.035.665	-	1.035.665
c) Obaveze po osnovu zakupa	-	-	-	-	3.076	3.076
Finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja	-	-	-	-	-	-
Poreske obaveze	-	-	645	645	(1)	644
a) Tekuće poreske obaveze	-	-	382	382	(1)	381
b) Odložene poreske obaveze	-	-	263	263	-	263
Ostale obaveze	-	-	21.630	21.630	(3.075)	18.555
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	5.038	5.038	-	5.038
a) Rezervisanja za kreditne rizike i garancije	-	-	2.959	2.959	-	2.959
b) Rezervisanja za otpremnine	-	-	222	222	-	222
c) Rezervisanja za sudske sporove	-	-	1.857	1.857	-	1.857
Ukupno obaveze	503.113	532.552	381.170	1.416.835	-	1.416.835
Kapital i rezerve						
Akcijski kapital	-	-	97.055	97.055	-	97.055
Emisiona premija	-	-	373	373	-	373
Zakonske rezerve	-	-	9.706	9.706	-	9.706
Rezerve kapitala	-	-	42.846	42.846	-	42.846
Regulatorne rezerve za kreditne gubitke	-	-	-	-	-	-
Rezerve vrednovanja	-	-	4.488	4.488	-	4.488
Zadržana zarada	-	-	60.746	60.746	-	60.746
Neto dobit za godinu	13.220	13.317	3.044	29.581	-	29.581
Ukupno kapital i rezerve	13.220	13.317	218.258	244.795	-	244.795
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	516.333	545.869	599.428	1.661.630	-	1.661.630

Napomene uz finansijske izvještaje (NASTAVAK)

5. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Izvještaj o finansijskom položaju po segmentima (nastavak)

31. decembar 2018.	Korporativno i investiciono bankarstvo '000 BAM	Maloprodaja '000 BAM	Ostalo '000 BAM	Ukupno po segment izvještajima '000 BAM	Usklidivanje '000 BAM	Ukupno po finansijskim izvještajima '000 BAM
Imovina						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	225.492	225.492	-	225.492
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	1	1	-	1
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	187.564	-	9.701	197.265	-	197.265
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	460.289	477.085	269.892	1.207.266	-	1.207.266
a) Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	125.877	125.877	-	125.877
b) Krediti i potraživanja od banaka	-	-	144.015	144.015	-	144.015
c) Krediti i potraživanja od komitenata	460.289	477.085	-	937.374	-	937.374
Materijalna imovina	-	-	17.761	17.761	-	17.761
Nematerijalna imovina	-	-	8.115	8.115	-	8.115
Odložena poreska sredstva	-	-	77	77	-	77
Ostala aktiva	-	-	6.254	6.254	-	6.254
Ukupno imovina	647.853	477.085	537.293	1.662.231	-	1.662.231
Obaveze						
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	532.184	474.467	415.669	1.422.320	-	1.422.320
a) Depoziti i krediti od banaka	-	-	415.669	415.669	-	415.669
b) Depoziti i krediti od komitenata	532.184	474.467	-	1.006.651	-	1.006.651
Finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja	-	-	-	-	-	-
Poreske obaveze	-	-	178	178	-	178
a) Tekuće poreske obaveze	-	-	178	178	-	178
b) Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	17.737	17.737	-	17.737
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	3.321	3.321	-	3.321
a) Rezervisanja za kreditne rizike i garancije	-	-	1.032	1.032	-	1.032
b) Rezervisanja za otpremnine	-	-	252	252	-	252
c) Rezervisanja za sudske sporove	-	-	2.037	2.037	-	2.037
Ukupno obaveze	532.184	474.467	436.905	1.443.556	-	1.443.556
Kapital i rezerve						
Akcijski kapital	-	-	97.055	97.055	-	97.055
Emisiona premija	-	-	373	373	-	373
Zakonske rezerve	-	-	9.706	9.706	-	9.706
Rezerve kapitala	-	-	39.242	39.242	-	39.242
Regulatorne rezerve za kreditne gubitke	-	-	3.604	3.604	-	3.604
Rezerve vrednovanja	-	-	2.447	2.447	-	2.447
Zadržana zarada	-	-	38.477	38.477	-	38.477
Neto dobit za godinu	15.932	11.087	752	27.771	-	27.771
Ukupno kapital i rezerve	15.932	11.087	191.656	218.675	-	218.675
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	548.116	485.554	628.561	1.662.231	-	1.662.231

6. PRIHODI OD KAMATA I SLIČNI PRIHODI

a) Raščlanjivanje po vrsti finansijske imovine

	Dužničke HOV 2019.	Kreditni 2019.	Ukupno 2019.	Ukupno 2018.
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
1. Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	7.504	-	7.504	8.837
2. Finansijska imovina po amortizovanom trošku	-	49.709	49.709	51.753
a) Obavezna rezerva kod CB	-	-	-	-
b) Krediti i potraživanja od banaka	-	599	599	459
c) Krediti i potraživanja od komitenata	-	49.110	49.110	51.294
Ukupno	7.504	49.709	57.213	60.590
<i>Od čega: kamatni prihod na neprihodujući portfolio</i>	<i>-</i>	<i>664</i>	<i>664</i>	<i>487</i>

b) Raščlanjivanje po sektorima:

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
	'000 BAM	'000 BAM
Fizička lica	29.903	29.871
Preduzeća i preduzetnici	10.330	12.821
Banke	599	459
Javni sektor	16.381	17.439
	57.213	60.590

7. RASHODI OD KAMATA I SLIČNI RASHODI

a) Raščlanjivanje po vrsti finansijskih obaveza

	Depoziti 2019	Uzeti krediti 2019.	Ukupno 2019.	Ukupno 2018.
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku				
a) Depoziti i krediti od banaka	1.841	285	2.126	2.667
b) Depoziti i krediti od komitenata	5.680	684	6.364	6.380
Ukupno	7.521	969	8.490	9.047

7. RASHODI OD KAMATA I SLIČNI RASHODI (NASTAVAK)

b) Raščlanjivanje po sektorima:

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2019. '000 BAM	2018. '000 BAM
Fizička lica	2.996	2.915
Preduzeća i preduzetnici	1.436	1.491
Banke	2.126	2.667
Javni sektor	336	306
Ostale organizacije	1.596	1.668
	8.490	9.047

8. PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2019. '000 BAM	2018. '000 BAM
Platni promet u zemlji	7.103	6.955
Poslovi platnog prometa s inostranstvom	2.010	2.007
Poslovi isplata deviznih penzija i doznaka fizičkih lica	1.791	1.780
Poslovi izdavanja garancija i drugih jemstava	1.456	1.445
Kartično poslovanje	2.703	2.102
Naknade po osnovu kredita	3.077	2.537
Poslovi kupoprodaje efektivne i deviza	1.311	1.357
Ostale naknade i provizije	487	434
	19.938	18.617

9. RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2019. '000 BAM	2018. '000 BAM
Kartično poslovanje	2.128	1.767
Platni promet u zemlji	671	700
Platni promet s inostranstvom	247	203
Poslovi sa efektivom	102	18
Naknade po poslovima kredita	96	96
Ostale naknade i provizije	290	207
	3.534	2.991

10. PRIHODI OD DIVIDENDI I UČEŠĆA U KAPITALU

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2019. '000 BAM	2018. '000 BAM
Prihodi od dividendi	10	10
	10	10

11. NETO DOBICI OD TRGOVANJA I KURSNIH RAZLIKA PO PRERAČUNAVANJU MONETARNE IMOVINE I OBAVEZA

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2019. '000 BAM	2018. '000 BAM
Neto dobiti od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	1.643	1.743
	1.643	1.743

12. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2019. '000 BAM	2018. '000 BAM
Redovna primanja - bruto plate	13.678	13.116
Varijabilna primanja - bonusi	1.716	1.572
Ostali troškovi zaposlenih	1.444	1.479
Troškovi za otpremnine	195	392
Ostali troškovi (ugovori o djelu)	176	188
Ukupno troškovi zaposlenih	17.209	16.747

Troškovi zaposlenih uključuju doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje isplaćene u 2019. godini u iznosu od 3.499 hiljada BAM (2018: 2.898 hiljada BAM).

13. OSTALI ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2019. '000 BAM	2018. '000 BAM
Informaciono-komunikacione tehnologije	3.827	3.847
Operativno poslovanje	2.726	2.488
Nekretnine(*)	1.190	1.851
Konsultantske usluge	1.584	1.755
Obezbjedenje i transport novca	1.099	1.018
Oglašavanje, marketing i promocija	454	699
Kancelarijsko poslovanje	459	500
Ostali troškovi za zaposlene	376	422
Indirektni porezi i doprinosi	279	300
Naplata kredita	266	104
	12.260	12.984

(*) troškovi zakupnina poslovnih prostora u 2019. godini u iznosu od 627 hiljada BAM, u skladu sa MSFI 16, su prikazani na poziciji troškova amortizacije (u 2018. godini su uključeni u troškove nekretnina).

14.NETO GUBICI / POVRATI OD UMANJENJA VRIJEDNOSTI ZA KREDITNE RIZIKE

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2019. '000 BAM	2018. '000 BAM
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	(973)	1.095
Kreditni i potraživanja od banaka	(868)	605
Kreditni i potraživanja od komitenata	2.701	4.097
	860	5.797

14.REZERVISANJA ZA RIZIKE I TROŠKOVE

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2019. '000 BAM	2018. '000 BAM
Rezervisanja za kreditni rizik preuzetih obaveza i datih finansijskih garancija	1.927	514
Rezervisanja za otpremnine	(30)	(10)
Rezervisanja za sudske sporove	-	370
	1.897	874

16. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit priznat u izvještaju o dobitku ili gubitku sadrži tekući i odloženi porez.

a) Troškovi poreza na dobit priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2019. '000 BAM	2018. '000 BAM
Tekući porez na dobit	2.786	2.622
Odloženi porez na dobit (napomena 27)	5	(28)
Ukupno	2.791	2.594

b) Usaglašavanje poreza na dobit

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2019. '000 BAM	2018. '000 BAM
Dobit prije oporezivanja	32.372	30.365
Porez na dobit obračunat po stopi od 10%	3.237	3.037
Umanjenje poreza za isključene prihode	(774)	(972)
Uvećanje poreza za nepriznate rashode od umanjenja vrijednosti kredita i ostale imovine	298	369
Uvećanje poreza za nepriznate ostale rashode	30	160
Porez na dobit	2.791	2.594
Prosječna efektivna stopa poreza na dobit	8,62%	8,54%

Poreski propisi određuju poresko priznate rashode i prihode za potrebe obračuna poreske osnovice, kao i iznos poresko priznatog rashoda po osnovu indirektnih otpisa plasmana, a najviše do iznosa koji propisuje Agencija za bankarstvo Republike Srpske za kategorije B,C,D i E.

Poreske obaveze su navedene u poreskim prijavama Banke i prihvaćene su kao takve, ali mogu biti predmet kontrole poreskih vlasti u periodu od pet godina nakon njihovog prihvatanja. Uprava Banke nije upoznata sa bilo kakvim okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalne materijalne odgovornosti u tom pogledu.

17. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

	31. decembar 2019. '000 BAM	31. decembar 2018. '000 BAM
Gotovina u domaćoj valuti	22.501	20.105
Sredstva kod Centralne banke-žiro račun	115.101	199.745
Gotovina u stranoj valuti	6.291	5.642
	143.893	225.492

18. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI UKUPNI REZULTAT

a) *Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat prema vrsti*

	31. decembar 2019. '000 BAM	31. decembar 2018. '000 BAM
Vlasničke hartije od vrijednosti		
Domaće osiguravajuće organizacije	-	8
Ostale domaće organizacije	234	101
Strane organizacije	8	8
	242	117
Kotirane na berzi	-	8
Nekotirane na berzi	242	109
	242	117
Dužničke hartije od vrijednosti		
Obveznice Republike Srpske	218.646	197.148
Trezorski zapisi Republike Srpske	-	-
	218.646	197.148
Kotirane na berzi	218.646	197.148
Nekotirane na berzi	-	-
	218.646	197.148
Ukupno finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	218.888	197.265

b) *Pregled finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat prema nivoima fer vrijednosti:*

	Nivo 1 '000 BAM	Nivo 2 '000 BAM	Nivo 3 '000 BAM	Ukupno '000 BAM
31. decembar 2019.				
Vlasničke hartije od vrijednosti	-	-	242	242
Obveznice Republike Srpske	-	218.646	-	218.646
Trezorski zapisi Republike Srpske	-	-	-	-
Ukupno	-	218.646	242	218.888
31. decembar 2018.				
Vlasničke hartije od vrijednosti	-	-	117	117
Obveznice Republike Srpske	-	197.148	-	197.148
Trezorski zapisi Republike Srpske	-	-	-	-
Ukupno	-	197.148	117	197.265

Nakon prikupljanja detaljnih podataka o prometu i cijenama dužničkih hartija od vrijednosti na tržištu Republike Srpske, te analize istih, na nivou Grupe je odlučeno da se dužničke hartije u portfoliju Banke vode na Nivou 2.

18. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI UKUPNI REZULTAT (NASTAVAK)

c) Eksterni rejting dužničkih hartija od vrijednosti

Za eksterni rejting dužničkih hartija od vrijednosti primijenjen je eksterni kreditni rejting države Bosne i Hercegovine. Kreditni rejting BiH na kraju 2019. godine prema Standard & Poor's je "B sa pozitivnim izgledima", a prema Moody's Investors Service "B3 sa stabilnim izgledima".

19. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE

	31. decembar 2019. '000 BAM	31. decembar 2018. '000 BAM
Obavezna rezerva kod Centralne banke u domaćoj valuti	127.484	127.181
Umanjenje vrijednosti novčanih sredstava	(468)	(1.304)
	127.016	125.877

Centralna banka Bosne i Hercegovine („Centralna banka“) propisuje način obračuna i održavanja obavezne rezerve, te visinu i način plaćanja naknade za iznos obavezne rezerve i iznos sredstava iznad obavezne rezerve koji se drži na računima kod Centralne banke.

Osnovicu za obračun obavezne rezerve predstavlja prosječno stanje depozita i pozajmljenih sredstava u BAM i stranim valutama (izraženim u BAM prema kursnoj listi Centralne banke koja je važila u vrijeme trajanja obračunskog perioda). U osnovicu za obračun obavezne rezerve ne ulaze depoziti domaćih banaka i depoziti domaćih banaka u stečaju.

Stopa obavezne rezerve primjenjuje se na iznad navedenu osnovicu i iznosi 10%. Na iznos sredstava obavezne rezerve od 01. jula 2016. godine Centralna banka ne obračunava i ne plaća naknadu.

Na iznos sredstava iznad obavezne rezerve Centralna banka je obračunavala naknadu po stopi koju primjenjuje Evropska centralna banka na depozite komercijalnih banaka (Deposit Facility Rate) i to: u periodu od 1. januara do 30. aprila 2019. godine 50% te stope, a u periodu od 1. maja do 31. decembra 2019. godine u visini te stope.

Ova stopa je tokom 2019. godine iznosila: 0,2% za period 1. januara do 30. aprila 2019. godine; 0,4% za period od 1. maja do 20. septembra 2019. godine i 0,5% za period od 21. septembra do 31. decembra 2019. godine.

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA

	31. decembar 2019. '000 BAM	31. decembar 2018. '000 BAM
Plasmani stranim bankama	88.239	128.171
Plasmani domaćim bankama	16.009	16.009
Umanjenje vrijednosti	(133)	(165)
	104.115	144.015

Od kredita i potraživanja od banaka sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 104.115 hiljada BAM, iznos od 28.476 hiljada BAM odnosi se na kredite i potraživanja od povezanih banaka (2018: 18.840 hiljada BAM).

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

a) Raščlanjivanje po poslovima

	31. decembar 2019. '000 BAM	31. decembar 2018. '000 BAM
Pravna lica		
- u BAM	316.891	326.518
- u stranoj valuti	38.440	58.192
- sa valutnom klauzulom	201.271	150.403
Ukupno bruto	556.602	535.113
Umanjenje vrijednosti kredita	(13.301)	(39.696)
	543.301	495.417
Fizička lica		
- u BAM	245.208	180.827
- u stranoj valuti	13	31
- sa valutnom klauzulom	259.294	294.730
Ukupno bruto	504.515	475.588
Umanjenje vrijednosti kredita	(21.698)	(33.631)
	482.817	441.957
Bruto krediti	1.061.117	1.010.701
Neto krediti	1.026.118	937.374

b) Kretanje umanjavanja vrijednosti kredita

	Kreditni pravna lica '000 BAM	Kreditni stanovništva '000 BAM	Kamata pravna lica '000 BAM	Kamata stanovništva '000 BAM	Ukupno '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2018.	43.272	29.983	2.561	747	76.563
Prva primjena MSFI 9	(1.650)	(177)	9	4	(1.814)
Neto gubici/(povrati) priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku (Napomena 14)	713	3.384	(11)	11	4.097
Otpisi	(4.094)	(341)	(1.104)	20	(5.519)
Stanje na dan 31. decembra 2018.	38.241	32.849	1.455	782	73.327
Neto gubici/(povrati) priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku (Napomena 14)	(115)	2.823	(4)	(3)	2.701
Računovodstveni otpis	(17.096)	(14.198)	(770)	-	(32.064)
Trajni otpis-prodaja NPE	(6.687)	-	(580)	-	(7.267)
Ostali trajni otpisi	(1.143)	(13)	-	(542)	(1.698)
Stanje na dan 31. decembra 2019.	13.200	21.461	101	237	34.999

22. MATERIJALNA IMOVINA

	Građevinski objekti i zemljište '000 BAM	Oprema i ostala sredstva '000 BAM	Investicije u toku '000 BAM	Preuzeta materijalna imovina '000 BAM	Zakupi MSFI 16 '000 BAM	Ukupno nekretnine i oprema '000 BAM
Nabavna vrijednost						
Stanje na dan 1. januara 2018.	25.566	15.284	1.862	-	-	42.712
Povećanja	-	-	2.304	584	-	2.888
Prenosi	772	1.842	(2.614)	-	-	-
Prodaja, otpisi i zaokruženja	-	(406)	-	-	-	(406)
Stanje na dan 31. decembar 2018.	26.338	16.720	1.552	584	-	45.194
Stanje na dan 1. januara 2019.	26.338	16.720	1.552	584	3.077	48.271
Procjena fer vrijednosti	2.628	-	-	-	-	2.628
Povećanja	-	-	1.792	338	602	2.732
Prenosi	92	1.893	(1.985)	-	-	-
Prodaja, otpisi i zaokruženja	(466)	(493)	-	-	-	(959)
Stanje na dan 31. decembar 2019.	28.592	18.120	1.359	922	3.679	52.672
Umanjenje vrijednosti						
Stanje na dan 1. januara 2018.	13.042	13.202	-	-	-	26.244
Amortizacija	571	1.024	-	-	-	1.595
Prodaja, otpisi i zaokruženja	-	(406)	-	-	-	(406)
Stanje na dan 31. decembar 2018.	13.613	13.820	-	-	-	27.433
Stanje na dan 1. januara 2019.	13.613	13.820	-	-	-	27.433
Amortizacija	558	1.094	-	-	627	2.279
Prodaja, otpisi i zaokruženja	(335)	(420)	-	-	-	(755)
Stanje na dan 31. decembar 2019.	13.836	14.494	-	-	627	28.957
Neto knjigovodstvena vrijednost:						
Stanje na dan 31. decembar 2018.	12.725	2.900	1.552	584	-	17.761
Stanje na dan 31. decembar 2019.	14.756	3.626	1.359	922	3.052	23.715

Knjigovodstvena vrijednost zemljišta koja se ne amortizuju, u okviru građevinskih objekata i zemljišta, iznosi 3.393 hiljada BAM (2018: 3.159 hiljada BAM).

Investicije u toku na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 1.359 hiljada BAM (2018: 1.552 hiljada BAM) odnose se na ulaganja u rekonstrukciju poslovnih prostora i opremu koji još nisu stavljeni u upotrebu.

Na dan 31.12.2019. godine Banka ima registrovanu jednu zalogu u korist založnog povjerioca Vlade Republike Srpske, po osnovu kredita "IFAD 449 BA PROJECT_IFAD 772-BA" (obaveze po ovom kreditu na dan 31.12.2019. godine iznose 262 hiljade BAM).

Banka, osim iznad navedene zaloge, na dan 31.12.2019. godine nema drugih zaloga i hipoteka na nekretninama i opremi.

Banka je na dan 31. decembra 2019. godine promijenila politiku vrednovanja nekretnina prelaskom sa troškovnog modela na model fer vrijednosti, što je opisano u okviru poglavlja 2. pod pasusom: „Promjena modela vrednovanja nekretnina koje se koriste u poslovanju i investicionih nekretnina“.

23. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Softver '000 BAM	Ostalo '000 BAM	Investicije nematerijalne imovine u toku '000 BAM	Ukupno nematerijalna imovina '000 BAM
Nabavna vrijednost				
Stanje na dan 1. januara 2018.	18.546	4.632	3.655	26.833
Povećanja	-	-	3.108	3.108
Prenosi	2.009	584	(2.593)	-
Stanje na dan 31. decembra 2018.	20.555	5.216	4.170	29.941
Stanje na dan 1. januara 2019.	20.555	5.216	4.170	29.941
Povećanja	-	-	3.762	3.762
Prenosi	1.962	311	(2.273)	-
Prodaja, otpisi i zaokruženja	-	-	(1)	(1)
Stanje na dan 31. decembra 2019.	22.517	5.527	5.658	33.702
Umanjenje vrijednosti				
Stanje na dan 1. januara 2018.	16.380	4.566	-	20.946
Amortizacija	680	199	-	879
Prodaja, otpisi i zaokruženja	-	1	-	1
Stanje na dan 31. decembra 2018.	17.060	4.766	-	21.826
Stanje na dan 1. januara 2019.	17.060	4.766	-	21.826
Amortizacija	1.032	315	-	1.347
Prodaja, otpisi i zaokruženja	(1)	-	-	(1)
Stanje na dan 31. decembra 2019.	18.091	5.081	-	23.172
Neto knjigovodstvena vrijednost:				
Stanje na dan 31. decembra 2018.	3.495	450	4.170	8.115
Stanje na dan 31. decembra 2019.	4.426	446	5.658	10.530

Investicije nematerijalne imovine u toku na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 5.658 hiljada BAM (2018: 4.170 hiljada BAM) odnose se na softver i ostalu nematerijalnu imovinu koja još nije stavljena u upotrebu.

Na dan 31. decembra 2019. godine Banka nije imala interno generisane nematerijalne imovine.

24. OSTALA AKTIVA

	31. decembar 2019. '000 BAM	31. decembar 2018. '000 BAM
Potraživanja za naknadu u domaćoj valuti	135	192
Potraživanja za plate radnika	1.565	1.372
Potraživanja po osnovu kartica	3.567	3.135
Potraživanja po osnovu čekova	7	21
Ulaganja u tuđe objekte	1.050	843
Potraživanja po operativnim poslovima	714	1.050
Ostala potraživanja	1.089	1.077
	8.127	7.690
Umanjenje vrijednosti	(1.022)	(1.436)
Ukupno ostala aktiva	7.105	6.254

Kretanje umanjenja vrijednosti ostale aktive:

	Ukupno '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2018.	1.373
Neto gubici/(povrati) priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku	103
Otpisi, prenosi i zaokruženja	(40)
Stanje na dan 31. decembra 2018.	1.436
Neto gubici/(povrati) priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku	(355)
Otpisi, prenosi i zaokruženja	(59)
Stanje na dan 31. decembra 2019.	1.022

25. DEPOZITI I KREDITI OD BANAKA

	31. decembar 2019. '000 BAM	31. decembar 2018. '000 BAM
Depoziti po viđenju		
- u BAM	3	-
- u stranoj valuti	392	1.520
	395	1.520
Oročeni depoziti		
- u BAM	16.421	15.570
- u stranoj valuti	296.362	352.282
	312.783	367.852
Ukupno depoziti	313.178	369.372
Uzeti krediti		
- u stranoj valuti	40.679	46.297
	40.679	46.297
Ukupno uzeti krediti		
Ukupno depoziti i krediti od banaka	353.857	415.669

Unutar depozita i kredita od banaka iznos od 312.786 hiljada BAM (2018: 367.852 hiljada BAM) odnosi se na depozite i kredite od povezanih lica.

26. DEPOZITI I KREDITI OD KOMITENATA

	31. decembar 2019. '000 BAM	31. decembar 2018. '000 BAM
PRAVNA LICA I PREDUZETNICI		
Depoziti po viđenju		
- u BAM	280.803	345.314
- u stranoj valuti	50.646	57.445
	331.449	402.759
Oročeni depoziti		
- u BAM	67.328	28.498
- sa valutnom klauzulom	110.626	105.162
- u stranoj valuti	14.101	11.625
	192.055	145.285
Ukupno depoziti pravnih lica i preduzetnika	523.504	548.044
FIZIČKA LICA		
Depoziti po viđenju		
- u BAM	178.752	166.927
- sa valutnom klauzulom	45	87
- u stranoj valuti	95.618	101.556
	274.415	268.570
Oročeni depoziti		
- u BAM	67.857	49.049
- sa valutnom klauzulom	54	42
- u stranoj valuti	125.154	98.962
	193.065	148.053
Ukupno depoziti fizičkih lica	467.480	416.623
UKUPNO DEPOZITI	990.984	964.667
Uzeti krediti od komitenata		
- u BAM	-	-
- sa valutnom klauzulom	41.673	35.945
- u stranoj valuti	3.008	6.039
Ukupno uzeti krediti od komitenata	44.681	41.984
Ukupno depoziti i krediti od komitenata	1.035.665	1.006.651

26. a) OBAVEZE PO OSNOVU ZAKUPA

	31. decembar 2019. '000 BAM	31. decembar 2018. '000 BAM
Obaveze po osnovu zakupa prema pravnim licima	1.271	-
Obaveze po osnovu zakupa prema fizičkim licima	1.805	-
Ukupno obaveze po osnovu zakupa	3.076	-

27. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odložena poreska sredstva i obaveze, neto od poreza

Odloženi porezi su obračunati na privremene razlike po bilansnoj metodi korištenjem zakonske poreske stope od 10% (2018: 10%).

	31. decembar 2019. '000 BAM	31. decembar 2018. '000 BAM
Odložena poreska sredstva		
Rezerve na osnovu obračuna fer vrijednosti	-	65
Odložena poreska sredstva po osnovu razlika u metodu obračuna amortizacije i različitim stopama amortizacije	6	12
	6	77
Odložena poreska obaveza		
Odložena poreska obaveza po osnovu promjene fer vrijednosti imovine	263	-
	257	77

Kretanje odloženih poreza

	Odložena poreska sredstva '000 BAM	Odložene poreske obaveze '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2018.	16	(16)
Dobitak po osnovu povećanje odloženih poreskih sredstava i smanjena odloženih poreskih obaveza po osnovu razlika u metodu obračuna amortizacije i različitim stopama amortizacije kroz bilans uspjeha	12	16
Smanjenje odloženih poreskih obaveza a osnovu obračuna fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	49	
Stanje na dan 31. decembra 2018.	77	-
Stanje na dan 1. januara 2019.	77	-
Gubitak po osnovu smanjenja odloženih poreskih sredstava po osnovu razlika u metodu obračuna amortizacije i različitim stopama amortizacije kroz bilans uspjeha	(5)	-
Smanjenje odloženih poreskih sredstava a osnovu obračuna fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	(66)	-
(Smanjenje)/povećanje odloženih poreskih sredstava / obaveza	-	263
Stanje na dan 31. decembra 2019.	6	263

28. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2019. '000 BAM	31. decembar 2018. '000 BAM
Obaveze prema zaposlenim	4.441	4.323
Primljeni avansi za naplatu imovine iz NPL kredita	115	23
Obaveze prema dobavljačima	2.884	3.824
Obaveze po sudskom sporu	2.962	-
Obaveze za jubilarne nagrade	193	202
Obaveze za izvršenje naloga platnog prometa u zemlji	1.689	1.407
Obaveze po osnovu nenominiranih depozita	657	661
Pasivna vremenska razgraničenja	308	560
Obaveze po operativnim poslovima-kartice	2.333	1.706
Obaveze za neisplaćene osigurane depozite	1.044	2.223
Obaveze za PDV	596	704
Ostale obaveze	1.333	2.104
	18.555	17.737

29. REZERVISANJA ZA RIZIKE I TROŠKOVE

	31. decembar 2019. '000 BAM	31. decembar 2018. '000 BAM
Rezervisanja za kreditni rizik preuzetih obaveza i datih finansijskih garancija	2.959	1.032
Rezervisanja za otpremnine	222	252
Rezervisanja za sudske sporove	1.857	2.037
	5.038	3.321

Kretanje rezervisanja za rizike i troškove

	Otpremnine '000 BAM	Sudski sporovi '000 BAM	Preuzete obaveze i date finansijske garancije '000 BAM	Ukupno '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2018.	263	1.803	1.596	3.662
Prva primjena MSFI 9	-	-	(1.068)	(1.068)
Neto dobici/(gubici) priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku (napomena 12 i 15)	(10)	370	514	874
Rezervisanja iskorištena tokom perioda i prenosi	(1)	(136)	(10)	(147)
Stanje na dan 31. decembra 2018.	252	2.037	1.032	3.321
Neto dobici/(gubici) priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku (napomene 12 i 15)	(30)	-	1.927	1.897
Rezervisanja iskorištena tokom perioda i prenosi (napomena 13)	-	(180)	-	(180)
Stanje na dan 31. decembra 2019.	222	1.857	2.959	5.038

30. AKCIJSKI KAPITAL

	Redovne akcije '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2018.	97.055
Promjene	-
Stanje na dan 31. decembra 2018.	97.055
Promjene	-
Stanje na dan 31. decembra 2019.	97.055
Nominalna vrijednost (BAM)	700
Broj akcija	138.650

Akcionare Banke na dan 31. decembra 2019. godine čine 1 većinski akcionar i 60 malih akcionara: domaćih i stranih pravnih i fizička lica sa učešćem od:

	% učešća
UniCredit S.p.A. Italija	99,4252%
Mali akcionari	0,5748%
	100,00%

Članovi Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i Uprave Banke na dan 31. decembra 2019. godine ne posjeduju akcije Banke.

Sve akcije Banke izlistane su na Banjalučkoj berzi. Cijena akcija na dan zadnjeg trgovanja u 2019. godini iznosila je 1.462,50 BAM (31.12.2018: 1.201,00 BAM).

31. ZARADA PO AKCIJI

	2019.	2018.
Ukupan broj akcija	138.650	138.650
Prosječan ponderisani broj akcija	138.650	138.650
Tekuća neto dobit u '000 BAM	29.581	27.771
Zarada po akciji u BAM	213,35	200,30

Banka je u drugom kvartalu 2019. godine izvršila isplatu dividende akcionarima u iznosu do 5.553 hiljade BAM od neto dobiti ostvarene u 2018. godini. Pravo na isplatu dividende ostvarilo je 66 akcionara, a dividenda po jednoj akciji iznosila je 40,05 BAM.

32. PREUZETE OBAVEZE I DATE FINANSIJSKE GARANCIJE

	31. decembar 2019. '000 BAM	31. decembar 2018. '000 BAM
Plative garancije:		
- u BAM	13.162	12.193
- u stranoj valuti	21.896	20.656
Činidbene garancije:		
- u BAM	40.063	44.967
- u stranoj valuti	20.027	26.432
Preuzete obaveze po osnovu neiskorištenih kredita i garancija:		
- u BAM	121.929	115.031
- u stranoj valuti	50	1.615
Akreditivi u stranoj valuti	4.051	997
Ukupno	221.178	221.891

Na dan 31. decembra 2019. godine, rezervisanja za kreditni rizik preuzetih obaveza i datih finansijskih garancija iznosila su 2.959 hiljada BAM (2018: 1.032 hiljada BAM). Kretanje u rezervisanjima prikazano je u Napomeni 29.

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

U skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom (MRS) 24, lica povezana sa Bankom i ključni menadžment Banke čine:

MRS 24.19	Naziv	Opis
MRS 24.19 (a), (b)	Matični entitet i entiteti sa zajedničkom kontrolom ili značajnim uticajem nad entitetom	UniCredit S.p.A. Italija
MRS 24.19 (c)	Supsidijarna i druga lica iz iste Grupe	Povezane banke i druga pravna lica u okviru UniCredit Grupe
MRS 24.19 (c), (e)	Pridruženi entiteti i zajednička ulaganja	Banka nije imala zavisnih entiteta niti zajedničkih ulaganja u 2019. godini
MRS 24.19 (f)	Ključni menadžment institucije ili njenog matičnog entiteta	Članovi Nadzornog odbora i Uprave Banke; članovi Nadzornog odbora i Uprave matičnog entiteta, ključni menadžment Banke, te lica povezana sa navedenim članovima
MRS 24.19 (g)	Ostala povezana lica	Banka nije imala ostalih povezanih lica u 2019. godini

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (NASTAVAK)

Iznosi imovine i obaveza sa članicama UniCredit Grupe su kako slijedi:

	31. decembar 2019. '000 BAM	31. decembar 2018. '000 BAM
Imovina:		
<i>Devizni računi po viđenju:</i>		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	4.412	1.435
- UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd	3.761	92
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb	414	548
- UniCredit Bank AG Minhen	3.061	626
- UniCredit S.p.A. Italija	826	137
- UniCredit Bank d.d. Mostar	2	2
	12.476	2.840
<i>Oročeni dati depoziti:</i>		
- UniCredit Bank d.d. Mostar	16.000	16.000
	16.000	16.000
<i>Ostala potraživanja</i>		
- UniCredit Bank AG Minhen	516	34
- UniCredit S.p.A. Italija	554	414
- UniCredit Bank d.d. Mostar	7	2
- UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd	155	273
	1.232	723
Ukupno imovina	29.708	19.563
Obaveze:		
<i>Depoziti po viđenju:</i>		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	3	-
	3	-
<i>Oročeni primljeni depoziti:</i>		
- UniCredit Bank d.d. Mostar	16.421	15.570
- UniCredit S.p.A. Italija	296.362	352.282
	312.783	367.852
<i>Ostale obaveze</i>		
- UniCredit Bank d.d. Mostar	344	214
- UniCredit S.p.A. Italija	121	171
- UniCredit Services GmbH Austria	643	2.321
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb	199	323
- UniCredit Bulbank AD Sofia	43	44
	1.350	3.073
Ukupne obaveze	314.136	370.925
Neto obaveze	(284.428)	(351.362)

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (NASTAVAK)

Iznosi prihoda i troškova sa povezanim licima su kako slijedi:

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2019. '000 BAM	2018. '000 BAM
Pozicije uključene u bilans uspjeha:		
Prihodi od kamata:		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	6	-
- UniCredit Bank d.d. Mostar	365	92
- UniCredit S.p.A. Italija	99	315
Ukupno prihodi od kamata	470	407
Prihodi po osnovu naknada i provizija:		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	3	3
- UniCredit Bank AG Minhen	-	2
- UniCredit S.p.A. Italija	6	22
- UniCredit Slovenija	22	-
Ukupno prihodi po osnovu naknada i provizija	31	27
Rashodi od kamata:		
- UniCredit Bank d.d. Mostar	415	103
- UniCredit Bank Moskva AO	-	1.039
- UniCredit S.p.A. Italija	666	804
Ukupno rashodi od kamata	1.081	1.946
Rashodi po osnovu naknada i provizija:		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	2	9
- UniCredit S.p.A. Italija	63	13
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb	204	321
- UniCredit Bank AG Minhen	1	3
- UniCredit Services S.C.p.A Italy	78	88
Ukupno rashodi po osnovu naknada i provizija	348	434
Operativni troškovi poslovanja		
- UniCredit Services GmbH Austria	1.099	1.438
- UniCredit Bank d.d. Mostar	314	106
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb	30	11
- UniCredit S.p.A. Italija	148	149
- I-FABER S.p.A.	-	6
Ukupno operativni troškovi poslovanja	1.591	1.710
Neto troškovi	(2.519)	(3.656)

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (NASTAVAK)

Plate i naknade isplaćene članovima Nadzornog odbora, Uprave Banke i ostalom ključnom rukovodstvu su kako slijedi:

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2019. '000 BAM	2018. '000 BAM
Nadzorni odbor	69	46
	69	46
Uprava		
Kratkoročno nagrađivanje		
Bruto plate isplaćene tokom tekuće godine za tekuću godinu	1.015	929
Bonusi isplaćeni tokom tekuće godine za prethodnu godinu - bruto	173	149
Dugoročno nagrađivanje		
Polise osiguranja uplaćene tokom tekuće godine - bruto	28	28
Isplate tokom tekuće godine po osnovu ranijih godina - bruto	163	91
Ukupno Uprava	1.379	1.197
Ostalo ključno rukovodstvo		
Kratkoročno nagrađivanje		
Bruto plate isplaćene tokom tekuće godine za tekuću godinu	636	471
Bonusi isplaćeni tokom tekuće godine za prethodnu godinu - bruto	131	97
Dugoročno nagrađivanje		
Polise osiguranja uplaćene tokom tekuće godine - bruto	15	15
Bonusi isplaćeni tokom tekuće godine po osnovu ranijih godina - bruto	-	-
Ukupno ostalo ključno rukovodstvo	782	583

Nadzorni odbor čini 5 članova od kojih su dva zaposlena u Grupi, jedan je bivši zaposlenik Grupe, a dva su nezavisni članovi. Banka plaća mjesečnu naknadu za rad samo članovima koji nisu zaposleni u Grupi. Članovi Nadzornog odbora u skladu sa Politikom naknada ne ostvaruju pravo na varijabilnu nagradu.

Uprava Banke se sastoji od 5 članova. Iznos u okviru dugoročnog nagrađivanja članova Uprave, za bruto isplate tokom tekuće godine po osnovu ranijih godina, ne uključuje isplate prethodnim članovima Uprave.

U 2019. godini u ostalo ključno rukovodstvo uključeno je 7 radnika Banke, a 2018. godine bilo je 6 članova ostalog ključnog rukovodstva.

Iznos plata i nagrada isplaćen članovima Uprave i ključnom rukovodstvu uključuje 400 hiljada BAM (2018: 329 hiljade BAM) doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje koji je uplaćen u obavezne penzione fondove po propisanim stopama.

U okviru redovnih transakcija obavljaju se transakcije sa licima povezanim sa Bankom po standardnim i fer tržišnim uslovima za koje smatramo da su „van dohvata ruke“ i procjenjujemo da Banka nema rizika od transfernih cijena.

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (NASTAVAK)

Kredit i depoziti, te prihodi i rashodi po kreditima i depozitima članova Nadzornog odbora, Uprave Banke i ostalog ključnog rukovodstva i njihovih povezanih lica su kako slijedi:

	2019 '000 BAM	2018 '000 BAM
Nadzorni odbor		
- Krediti na dan 31. decembra	-	-
- <i>Kamatni prihod za godinu</i>	-	-
- Depoziti na dan 31. decembra	43	33
- <i>Kamatni rashod za godinu</i>	-	1
Uprava		
- Krediti na dan 31. decembra	71	76
- <i>Kamatni prihod za godinu</i>	3	4
- Depoziti na dan 31. decembra	621	400
- <i>Kamatni rashod za godinu</i>	12	11
Ostalo ključno rukovodstvo		
- Krediti na dan 31. decembra	118	122
- <i>Kamatni prihod za godinu</i>	8	6
- Depoziti na dan 31. decembra	625	384
- <i>Kamatni rashod za godinu</i>	2	9
Ukupno ključno rukovodstvo		
- <i>Kredit na dan 31. decembra</i>	189	198
- <i>Kamatni prihod za godinu</i>	11	10
- <i>Depoziti na dan 31. decembra</i>	1.289	817
- <i>Kamatni rashod za godinu</i>	14	21

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Upravljanje rizicima koje Banka preuzima u poslovnim aktivnostima provodi se kroz sistem strategija, politika, programa, procedura rada i utvrđenih limita, koji se kontinuirano nadograđuju u skladu sa promjenama u zakonskoj regulativi, promjenama poslovnih aktivnosti zasnovanim na tržišnim kretanjima i razvoju novih proizvoda, kao i kroz usvajanje standarda Grupe u pogledu upravljanja rizicima. Na nivou Grupe djeluje cjelokupan sistem upravljanja rizicima zasnovan na definisanom apetitu za rizik, strategijama rizika i operativnim politikama i procedurama, te postavljenim limitima rizika.

Nadzorni odbor i Uprava Banke propisuju načela cjelokupnog upravljanja rizicima, te donose strategije rizika koji pokrivaju to područje poslovanja. Odbor za rizike razmatra i izvještava Nadzorni odbor o sprovođenju strategije, adekvatnosti i načinu sprovođenja usvojenih politika i drugih procedura za upravljanje rizicima, kao i adekvatnosti i pouzdanosti cjelokupnog sistema za upravljanje rizicima.

U skladu sa politikama Grupe, Banka ima implementiran standardni pristup kreditnom riziku prema Bazel III sporazumu i to putem IT platforme, koja je usklađena sa zahtjevima tih standarda.

Upravljanje rizicima je u nadležnosti člana Uprave Banke zaduženog za upravljanje rizicima i organizovano je kroz sljedeće organizacione jedinice:

- Odobranje kreditnog rizika,
- Monitoring kreditnog rizika i upravljanje specijalnim plasmanima i
- Strateški, tržišni i operativni rizik.

U okviru Upravljanja specijalnim plasmanima postoje dva odjeljenja: Upravljanje specijalnim plasmanima klijenata pravnih lica i Upravljanje specijalnim plasmanima klijenata fizičkih lica. U okviru Strateškog, tržišnog i operativnog rizika takođe su dva odjeljenja: Kontrola kreditnog rizika i Basel II i Upravljanje tržišnim i operativnim rizikom. Upravljanje kolateralima, politike i procedure je funkcija koja djeluje u okviru Strateškog, tržišnog i operativnog rizika.

Najznačajnije vrste rizika kojima je Banka izložena su:

- kreditni rizik
- tržišni rizik i
- operativni rizik.

34.1. Kreditni rizik

Banka je izložena kreditnom riziku koji se može definisati kao mogućnost da dužnik ne ispuni svoje obaveze po ugovorima o kreditiranju, što rezultira finansijskim gubitkom za Banku. Preuzimanje kreditnog rizika regulisano je specifičnim pravilima i principima koje je definisala Grupa i lokalni regulator za područja kreditnih strategija, politika, razvoja modela, koncentracije rizika, upravljanja kolateralima, uvođenja novih proizvoda, monitoringa i izvještavanja. Izloženošću kreditnom riziku se upravlja u skladu sa važećim strategijama i politikama Banke, kao i drugim internim aktima propisanim od strane Nadzornog odbora i Uprave Banke. Strategijama kreditnog rizika definisani su glavni strateški ciljevi, te određeni limiti u preuzimanju kreditnog rizika u poslovanju sa svim segmentima klijenata.

Opšti principi i pravila upravljanja kreditnim rizikom definisani su Grupnim politikama, a Banka ih primjenjuje u svom poslovanju u skladu sa zahtjevima regulatora i grupnim standardima i najboljom praksom.

a) Mjerenje kreditnog rizika

U mjerenju kreditnog rizika uglavnom su zastupljeni sljedeći faktori: rizik gubitka koji proizilazi iz nesolventnosti dužnika i rizik gubitka koji proizilazi iz promjene ocjene rizičnosti klijenta. Faktori koji se uzimaju su i ukupna kreditna izloženost koja uključuje bilansne i vanbilansne pozicije Banke, te kvalitet i vrijednost instrumenata obezbjeđenja.

Kreditni rizik se mjeri na nivou pojedinog korisnika kredita/transakcije i na nivou ukupnog portfolija.

Banka uz podršku Grupe razvija i uspostavlja i sistem mjerenja kreditnog rizika na portfolio osnovi primjenjujući Basel III osnovne parametre kreditnog rizika za kalkulaciju očekivanog gubitka iz kreditnog portfolia, te kalkulaciju rizične aktive i internih kapitalnih zahtjeva za pokriće neočekivanih gubitaka zbog kreditnog rizika na osnovu obračuna kreditnog VaR-a („Value at Risk“). Kreditni VaR kao mjera ekonomskog/internog kapitala takođe je i osnovni input za definisanje kreditnih strategija, analizu kreditnih limita i koncentracije rizika.

Uspostavljeni sistem izvještavanja analizira glavne pokretače i komponente kreditnog rizika i njihovu dinamiku kako bi se po potrebi i na vrijeme preduzele korektivne aktivnosti. Izvještaji sadrže informacije o promjenama u veličini i kvalitetu kreditnog portfolia na nivou segmenta klijenata i za Banku.

b) Politike kontrole rizika

Banka upravlja, ograničava i kontroliše koncentracije kreditnog rizika gdje god je takav rizik utvrđen, a posebno u pogledu pojedinih klijenata i/ili grupa, te industrijskim sektorima.

Banka uspostavlja nivo kreditnog rizika koji preuzima postavljanjem ograničenja na iznos rizika prihvaćenog u odnosu na jednog zajmoprimca ili grupe, odnosno industrijske sektore. Takvi rizici prate se na redovnom kvartalnom nivou kroz izvještaj o koncentraciji izloženosti po industrijskim sektorima i usklađenosti sa usvojenom industrijskom strategijom, a o čemu se izvještava Kreditni odbor Banke.

Dodatno, kroz redovni mjesečni izvještaj za Kreditni odbor, Upravljanje rizicima izvještava Kreditni odbor o definisanim limitima na nivou Banke. O koncentraciji kreditnog rizika redovno se informišu Odbor za rizike i Nadzorni odbor.

Kreditni odbor, Uprava i Nadzorni odbor Banke redovno se informišu i o svim značajnim promjenama u iznosu i kvalitetu portfolia.

Kreditnim rizikom takođe se upravlja i redovnom analizom sposobnosti zajmoprimaca i potencijalnih podmirivanja obaveza otplate glavnice i kamate, te promjenom kreditnih limita gdje je potrebno.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.1. Kreditni rizik (NASTAVAK)

b) Politike kontrole rizika (nastavak)

U cilju minimiziranja rizika u kreditnom poslovanju, Banka ima uspostavljen sistem s politikama za definisanje, procjenu i tretman kolaterala koji služi za osiguranje naplate potraživanja, te kao osiguranje za naplatu svojih potraživanja uzima prihvatljiv kolateral. Prihvatljiv kolateral predstavlja zalog koji ima poznato aktivno tržište i stabilne cijene čija je vrijednost zadovoljavajuća u odnosu na potraživanja Banke i koji je dovoljan da zaštiti Banku od mogućeg gubitka glavnice, kamata, naknade i troškova naplate.

34.1.1. Maksimalna izloženost kreditnom riziku za bilansne i vanbilansne stavke

	31. decembar 2019. '000 BAM	31. decembar 2018. '000 BAM
Bilansna aktiva		
Gotovina i gotovinski ekvivalenti (napomena 17)	143.893	225.492
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	244	1
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (napomena 18)	218.888	197.265
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	1.257.249	1.207.266
<i>a) Obavezna rezerva kod Centralne banke (napomena 19)</i>	127.016	125.877
<i>b) Krediti i potraživanja od banaka (napomena 20)</i>	104.115	144.015
<i>c) Krediti i potraživanja od komitenata (napomena 21)</i>	1.026.118	937.374
Materijalna imovina (napomena 22)	23.715	17.761
Ostala aktiva (napomena 24)	7.105	6.254
Ukupna bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	1.651.094	1.654.039
Vanbilansna aktiva		
Garancije i druga jemstva	99.199	105.245
Odobrena prekoračenja, okvirni krediti i garancije	121.979	116.646
Ukupna vanbilansna aktiva izložena kreditnom riziku	221.178	221.891
Stanje na dan 31. decembar	1.872.272	1.875.930

U maksimalnu izloženost kreditnom riziku za bilansne i vanbilansne stavke nije uključena nematerijalna imovina u iznosu od 10.530 hiljada BAM i odložena poreska sredstva u iznosu od 6 hiljada BAM, koje su odbitne stavke kod obračuna regulatornog kapitala.

Banka uzima kolaterale za kredite i potraživanja u obliku hipoteke nad nekretninama, te drugim osiguranjima nad imovinom i garancijama. Inicijalne procjene vrijednosti kolaterala, odnosno nekretnina, se rade već prilikom odobravanja kreditnog zahtjeva, odnosno sastavni su dio procesa odobravanja kreditnih zahtjeva klijenata.

Ponovne procjene se rade u skladu s definisanim principima i pravilima sistema upravljanja kolateralima. U svrhu usklađivanja sa grupnim tehnikama smanjenja kreditnog rizika, Banka je implementirala funkcionalnost automatskog praćenja isteklih polisa osiguranja nekretnina i isteklih procjena i uvedeni su korektivni faktori u slučaju valutne neusklađenosti kolaterala i plasmana. Korektivni faktori se ne primjenjuju ukoliko je kolateral nekretnina ili pokretnina u EUR/BAM valuti za vrijeme dok je na snazi valutni odbor. Kolaterali se ne koriste u slučaju kredita i avansa od banaka, te finansijske imovine raspoložive za prodaju.

U vidu uticaja opšte finansijske i ekonomske krize, postoje značajne neizvjesnosti vezano za fer tržišnu vrijednost takvog kolaterala, zajedno s vremenom koje je potrebno kako bi se realizovale prodaje.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.1. Kreditni rizik (NASTAVAK)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjenja vrijednosti i rezervisanja

Umanjenje vrijednosti

Banka sa svakim datumom izvještavanja provjerava da li postoje objektivni znaci umanjenja vrijednosti finansijske imovine, kao što je prethodno objašnjeno u Napomeni 2.7.

Za potrebe kreditnog monitoringa i upravljanja kreditnim rizikom, Banka kreditni portfolio dijeli u sljedeće grupe:

- Faza 1 i 2: Prihodujući krediti i
- Faza 3: Neprihodujući krediti.

U svrhu određivanja umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja, Banka razlikuje dva pristupa:

- Krediti koji se procjenjuju pojedinačno,
- Krediti koji se procjenjuju na portfolio osnovi.

Kreditni koji se pojedinačno procjenjuju

Individualno značajni krediti se procjenjuju pojedinačno kako bi se utvrdilo da li postoje objektivni znaci umanjenja vrijednosti. Faktori koji mogu uticati na sposobnosti i spremnosti svakog pojedinačnog dužnika da ispuni svoju obavezu prema Banci su brojni i dijele se na jake i slabe uslove UTP (Unlikely to pay), neki od njih su dati u nastavku:

- nepodmirenje ili kašnjenje u plaćanju kamata ili glavnice,
- nepoštovanje uslova ugovora,
- pokretanje izvršnog ili stečajnog postupka,
- konkretne informacije o poteškoćama u poslovanju (npr. izražene u nedovoljnoj likvidnosti klijenta),
- značajne promjene u klijentovom tržišnom okruženju i
- globalna ekonomska situacija.

Detaljan pregled i opis UTP uslova definisan je kroz Smjernicu o definiciji slučaja neizvršenja obaveza.

Kreditni koji se procjenjuju na portfolio osnovi

U svrhu procjene umanjenja vrijednosti kredita koji nisu pojedinačno značajni, krediti se grupišu na bazi sličnih karakteristika kreditnog rizika. Banka je izvršila segmentaciju portfolia i u okviru nje podjelu na grupe rizika na bazi rejtinga za pravna lica i vrste proizvoda i dana kašnjenja za fizička lica, te u skladu s tim, primjenom parametara (vjerovatnoće neizvršavanja obaveza, gubitka za dato potraživanje i iznosa koji Banka potražuje u slučaju neizvršavanja obaveza) utvrđenih Basel III standardima i usklađenih s MSFI zahtjevima, kreira umanjenje vrijednosti.

Manuelna usklađivanja za klijente značajno povećanog kreditnog rizika

Za klijente za koje je identifikovana značajno povećana izloženost kreditnom riziku, tj. klijente klasifikovane u Fazu 2, u izuzetnim slučajevima gdje je utvrđeno da izračun na portfolio osnovi ne odražava identifikovani nivo kreditnog rizika klijenta Banka zadržava pravo individualne procjene potrebnih rezervisanja. Ovo naročito važi za klijente klasifikovane kao klijenti na monitoring listi (WL-Watch list) - Šifra statusa izvršenja (PSC Performance Status CODE 600 i 601) i klijente koji su klasifikovani kao Restrukturiranje (PSC 651) koji su i dalje u prihodujućem portfoliju.

Prijedlog nivoa potrebnih rezervisanja određuje se od strane Monitoringa kreditnog rizika i upravljanja specijalnim plasmanima, pri čemu iznos rezervisanja ne može biti veći od minimalno definisanog iznosa rezervisanja za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza za koje se izračun rezervisanja utvrđuje po principu individualne procjene. Odobravanje predloženog nivoa rezervisanja u nadležnosti je Kreditnog odbora Banke.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.1. Kreditni rizik (NASTAVAK)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjena vrijednosti i rezervisanja (NASTAVAK)

Analiza kreditnog portfolia u skladu sa navedenim kategorijama navedena je u nastavku:

Finansijska imovina po amortizovanom trošku – Krediti i potraživanja od komitenata	31. decembar 2019.			31. decembar 2018.		
	'000 BAM			'000 BAM		
	Kredit	Rezervisanja	%	Kredit	Rezer-visanja	%
Faza 1 i 2						
- krediti pravnim licima	548.633	5.353	1,0%	496.409	3.651	0,7%
- krediti fizičkim licima	488.260	8.121	1,7%	445.923	7.112	1,6%
	1.036.893	13.474	1,3%	942.332	10.763	1,1%
Faza 3						
- krediti pravnim licima	7.969	7.948	99,7%	38.705	36.045	93,1%
- krediti fizičkim licima	16.255	13.577	83,5%	29.664	26.519	89,4%
	24.224	21.525	88,9%	68.369	62.564	91,5%
Ukupno krediti	1.061.117	34.999	3,3%	1.010.701	73.327	7,3%

Pokrivenost neprihodujućeg portfolia rezervisanjima iznosi 88,9% (2018: 91,5%).

U nastavku se nalazi analiza bruto i neto kredita i potraživanja od komitenata:

Finansijska imovina po amortizovanom trošku – Krediti i potraživanja od komitenata	31. decembar 2019. '000 BAM	31. decembar 2018. '000 BAM
Pravna lica		
Faza 1 i 2: Prihodujući nedospjeli krediti	546.837	493.533
Faza 1 i 2: Prihodujući dospjeli krediti	1.796	2.876
Faza 3: Neprihodujući krediti	7.969	38.704
Bruto izloženost (Faza 1, 2 i 3)	556.602	535.113
Umanjenje vrijednosti (Faza 1, 2 i 3)	(13.301)	(39.696)
Neto izloženost (Faza 1, 2 i 3)	543.301	495.417
Fizička lica		
Faza 1 i 2: Prihodujući nedospjeli krediti	487.882	445.803
Faza 1 i 2: Prihodujući dospjeli krediti	378	125
Faza 3: Neprihodujući krediti	16.255	29.660
Bruto izloženost (Faza 1, 2 i 3)	504.515	475.588
Umanjenje vrijednosti (Faza 1, 2 i 3)	(21.698)	(33.631)
Neto izloženost (Faza 1, 2 i 3)	482.817	441.957
Ukupna bruto izloženost (Pravna i fizička lica)	1.061.117	1.010.701
Faza 1 i 2: Prihodujući krediti – umanjeње vrijednosti	(13.474)	(10.763)
Faza 3: Neprihodujući krediti – umanjeње vrijednosti	(21.525)	(62.564)
Neto izloženost (Pravna i fizička lica)	1.026.118	937.374

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.1. Kreditni rizik (NASTAVAK)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjavanja vrijednosti i rezervisanja (NASTAVAK)

a) Faza 1 i 2: Prihodujući nedospjeli krediti

Kvalitet portfolia kredita klijentima koji nisu dospjeli može se procijeniti na osnovu internog standardnog praćenja. Krediti klijenata se redovno prate i sistemski pregledaju sa ciljem otkrivanja nepravilnosti ili znakova upozorenja. Isti su predmet stalnog monitoringa s ciljem preduzimanja pravovremenih akcija koje su usklađene sa poboljšanjem/pogoršanjem rizičnog profila klijenta.

Pregled bruto izloženosti prihodujućih nedospjelih kredita prema vrsti klijenta je kako slijedi:

	Kreditni fizičkim licima				Kreditni pravnim licima			
	Potrošački krediti	Stambeni krediti	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Ukupno	Javni i finansijski sektor i internacio-nalni klijenti	Domaći poslovni subjekti	Preduzetničko bankarstvo	Ukupno
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
31. decembar 2019.								
Faza 1 i 2								
Standardno praćenje	327.716	134.198	25.968	487.882	341.325	162.443	43.069	546.837
31. decemba 2018.								
Faza 1 i 2								
Standardno praćenje	325.983	94.851	24.969	445.803	315.960	143.106	34.467	493.533

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.1. Kreditni rizik (NASTAVAK)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjavanja vrijednosti i rezervisanja (NASTAVAK)

b) Faza 1 i 2: Prihodujući dospjeli krediti

Bruto iznos prihodujućih dospjelih kredita i potraživanja od komitenata su prikazani u tabeli ispod:

	Kreditni fizičkim licima				Kreditni pravnim licima			
	Potrošački krediti	Stambeni krediti	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Ukupno	Javni i finansijski sektor i internacionalni klijenti	Domaći poslovni subjekti	Preduzećničko bankarstvo	Ukupno
31. decembar 2019.	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Dospjelo- Faza 1 i 2:								
- do 30 dana	59	-	170	229	6	1.216	145	1.367
- od 30 - 60 dana	47	-	29	76	-	-	11	11
- od 60 - 90 dana	13	-	60	73	252	166	-	418
- iznad 90 dana	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	119	-	259	378	258	1.382	156	1.796
Vrijednost zaloga	-	-	-	-	-	218	28	246
31. decembar 2018.								
Dospjelo- Faza 1 i 2:								
- do 30 dana	76	-	-	76	153	1.239	1	1.393
- od 30 - 60 dana	20	-	-	20	-	1.483	-	1.483
- od 60 - 90 dana	29	-	-	29	-	-	-	-
- iznad 90 dana	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	125	-	-	125	153	2.722	1	2.876
Vrijednost zaloga	-	-	-	-	-	915	-	915

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.1. Kreditni rizik (NASTAVAK)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjavanja vrijednosti i rezervisanja (NASTAVAK)

c) Faza 3: Neprihodujući krediti

Podjela neprihodujućih kredita od komitenata, zajedno sa alociranom vrijednošću povezanih instrumenata osiguranja, je kako slijedi:

	Kreditni fizičkim licima				Kreditni pravnim licima			
	Potrošački krediti	Stambeni krediti	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Ukupno	Javni i finansijski sektor i internacionalni klijenti	Domaći poslovni subjekti	Preduze-tničko bankar-stvo	Ukupno
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
31. decembar 2019.								
Neprihodujući krediti – Faza 3	12.187	3.038	1.030	16.255	2.434	2.245	3.290	7.969
Vrijednost zaloga	12	1.930	0	1.942	1.405	207	713	2.325
31. decembar 2018.								
Neprihodujući krediti – Faza 3	23.151	3.993	2.516	29.660	5.844	17.905	14.955	38.704
Vrijednost zaloga	820	2.098	-	2.918	1.810	4.186	1.263	7.259

Podaci prikazani u navedenoj tabeli iskazani su u bruto iznosu.

Na dan 31. decembra 2019. godine, imovina stečena u postupku prinudne naplate kredita iznosi 922 hiljada BAM (2018: 584 hiljada BAM).

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.1. Kreditni rizik (NASTAVAK)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjivanja vrijednosti i rezervisanja (NASTAVAK)

d) Restrukturirani krediti i potraživanja

Tokom godine Banka je restrukturirala određene kredite klijentima, s ciljem poboljšanja njihove krajnje naplativosti. Restruktuiranje se uglavnom provodi zbog pogoršanja ili sprečavanja daljnjeg pogoršanja finansijske pozicije klijenata na osnovu analize mogućnosti uspješnog restrukturiranja sa ciljem otklanjanja poteškoća u poslovanju klijenta u definisanom roku i povrata klijenta u prihodujući portfolio.

Restrukturirani krediti (izloženost po svim restrukturiranim plasmanima bez obzira da li su u nadležnosti Poslovnih segmenata ili Monitoringa kreditnog rizika i Upravljanja specijalnim plasmanima) iznosili su ukupno 8.091 hiljada BAM (2018: 24.740 hiljada BAM).

Smanjenje ukupne izloženosti restrukturiranih plasmana rezultat je knjiženja računovodstvenog otpisa i prodaje NPE izloženosti.

	31. decembar 2019. '000 BAM	31. decembar 2018. '000 BAM
Restrukturirani krediti	8.091	24.740
Kreditni portfolio – bruto	1.061.117	1.010.701
Učešće restrukturiranih kredita u bruto kreditnom portfolio	0,8%	2,4%

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.3. Koncentracije kreditnog rizika

a) Geografska koncentracija kreditnog rizika

Geografska koncentracija rizika portfolia kredita u potpunosti se odnosi na pravna i fizička lica, te ostale subjekte koji su locirani u Bosni i Hercegovini.

b) Koncentracija kreditnog rizika po privrednim granama

Kreditni portfolio Banke na dan 31. decembra 2019. i 31. decembra 2018. godine analiziran je prema privrednim granama u sljedećoj tabeli:

	31. decembar 2019. '000 BAM	31. decembar 2018. '000 BAM
Pravna lica		
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	6.900	8.471
Vađenje ruda i kamena	918	979
Prerađivačka Industrija	100.634	90.516
Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom i plinom	19.510	31.694
Snabdijevanje vodom i djelatnosti sanacije okoliša	1.819	896
Građevinarstvo	39.791	35.289
Trgovina na veliko i na malo	117.846	116.994
Prevoz i skladištenje	10.366	26.033
Djelatnosti hotelijerstva i ugostiteljstva	631	959
Informacije i komunikacije	48.791	24.978
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	5.710	3.224
Poslovanje nekretninama	641	808
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	2.687	5.041
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	17	183
Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	169.536	158.588
Obrazovanje	129	94
Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite	30.542	28.003
Umjetnost, zabava i rekreacija	22	26
Ostale uslužne djelatnosti	112	2.337
	556.602	535.113
Fizička lica	504.515	475.588
Ukupno bruto krediti	1.061.117	1.010.701
Umanjenje vrijednosti kredita	(34.999)	(73.327)
Ukupno neto krediti	1.026.118	937.374

Struktura kreditnog portfolija se redovno nadgleda od strane Upravljanja rizicima u cilju prepoznavanja mogućih događaja koji bi mogli imati veliki uticaj na kreditni portfolio (uobičajeni rizični faktori) i ukoliko je potrebno ublažiti izloženost Banke prema određenim sektorima u ekonomiji.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.3. Koncentracije kreditnog rizika (NASTAVAK)

c) Velike izloženosti kreditnom riziku

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018
	'000 BAM	'000 BAM
Velike izloženosti kreditnom riziku		
Broj klijenata sa izloženošću većom od 10% priznatog kapitala	3	4
Bilansna i vanbilansna izloženost - bruto	91.047	102.258
Umanjenje vrijednosti i rezervisanje na vanbilans	(71)	(1.642)
Bilansna i vanbilansna izloženost - neto	90.976	100.616
	31. decembar	31. decembar
	2019.	2018
	'000 BAM	'000 BAM
Izloženost prema Javnom sektoru (Centralne institucije)		
Bilansna i vanbilansna izloženost - bruto	136.409	143.318
Umanjenje vrijednosti i rezervisanje na vanbilans	(249)	(684)
Bilansna i vanbilansna izloženost - neto	136.160	142.634
Bilansna izloženost - Hartije od vrijednosti	218.646	197.148

34.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće biti u stanju da potpuno i bez odlaganja izmiri svoje finansijske obaveze. U tom smislu, osnovni cilj Banke kod upravljanja rizikom likvidnosti, kao centralnim rizikom prisutnim u bankarskom poslovanju, jeste da uskladi svoje poslovne aktivnosti i obezbijedi optimalnu likvidnost, u skladu sa minimalnim standardima i limitima propisanim od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske, Centralne banke BiH i Grupe.

Banka ima pristup različitim izvorima finansiranja koji uključuju različite vrste depozita fizičkih i pravnih lica, banaka (unutar i van Grupe), te kreditnih linija. Navedeni izvori omogućavaju fleksibilnost izvora finansiranja, te ograničavaju zavisnost o bilo kojem pojedinačnom izvoru, samim tim obezbjeđujući visok nivo samoodrživosti u eventualnim kriznim periodima.

Banka je implementirala politike likvidnosti Grupe kojima su definisane metode i procedure analize parametara likvidnosti, a koje pokrivaju upravljanje i kontrolu rizika likvidnosti, kako u uslovima redovnog poslovanja, tako i u kriznim situacijama. U skladu sa smjernicama Grupe i zahtjevima lokalnog regulatora, izloženost riziku likvidnosti drži se na nivou na kojem Banka može biti u stanju da ispoštuje svoje obaveze plaćanja na redovnoj osnovi, ali i u periodu kriza.

Redovno poslovanje podrazumijeva uobičajene dnevne aktivnosti za koje je uobičajeno da se ne aktivira ni jedna faza iz Politike likvidnosti u kriznim situacijama.

Najvažnije aktivnosti usmjerene su na obavljanje uobičajenih tržišnih transakcija, u okviru propisanih limita izloženosti riziku u skladu sa definisanim planom finansiranja, kao i odlukama nadležnih tijela i operativnih funkcija.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.2. Rizik likvidnosti (NASTAVAK)

Ove aktivnosti se uglavnom svode na upravljanje kratkoročnom i dugoročnom likvidnošću, upravljanje izvršenjem plana finansiranja, redovno praćenje i analizu rezultata testiranja otpornosti na stres rizika likvidnosti kao i dosljednu primjenu načela određivanja internih cijena.

Rizik kratkoročne likvidnosti se mjeri kroz operativne korpe ročnosti do godinu dana, putem neto novčanih tokova (priliva/odliva) kao i preko koeficijenta pokrića likvidnosti (LCR) gdje je Banka dužna obezbijediti odgovarajući nivo zaštitnog sloja likvidnosti, kako bi zadovoljila potrebe za likvidnošću za scenarij stresa likvidnosti od 30 kalendarskih dana.

Kratkoročna likvidnost limitira izloženosti po svim valutama kao i ukupnu izloženost. Mjere strukturalne likvidnosti nastoje osigurati odgovarajuću ravnotežu između imovine i obaveza u srednjem-dugom roku (preko godinu dana), kako bi se obezbijedila strukturna stabilnost i ograničila zavisnost o kratkoročnom, manje stabilnom finansiranju.

Testiranje otpornosti na stres kratkoročne likvidnosti mjeri da li dostupne rezerve likvidnosti mogu osigurati da Banka izdrži hipotetički nedostatak kratkoročnih izvora sredstava. Scenarija se baziraju na konceptu korpi ročnosti imovine i njenog zadržavanja. Relevantna scenarija su definisana u cilju predstavljanja mogućih događaja sa potencijalno negativnim uticajem na likvidnost. S obzirom na prirodu stres testa likvidnosti, kao alat za procjenu različitih rizika likvidnosti, prihvatljiv je kombinovani scenario.

Banka je usvojila i Politiku upravljanja likvidnošću u vanrednim situacijama koja se sastoji od Politike upravljanja likvidnošću u vanrednim situacijama i Akcionog plana za postupanje u vanrednim situacijama.

Banka je obavezna da održava likvidnost u okvirima propisanim od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske i Centralne banke Bosne i Hercegovine:

- Održavanje obavezne rezerve
- Održavanje dekadne i dnevne likvidnosti
- Ročna usklađenost finansijske aktive i pasive
- Koeficijent pokrića likvidnosti (LCR).

Počev od 31.03.2019. Banka je u obavezi da izvještava Agenciju za bankarstvo Republike Srpske o koeficijentu pokrića likvidnosti na mjesečnom nivou.

31. decembar 2019.

Koeficijent pokrića likvidnosti (LCR) u %

143%

U narednim tabelama prikazana je struktura likvidnosti na dan 31. decembra 2019. godine i 31. decembra 2018. godine, koji predstavlja pregled sredstava i obaveza po odgovarajućim vremenskim korpama, a na osnovu preostalog perioda ugovorenog dospjeća, uz sljedeće izuzetke:

1. tekući i štedni računi po viđenju, te prekoračenja po tekućim računima pravnih i fizičkih lica raspoređeni su na bazi njihove procijenjene stabilnosti;
2. neprihodujući krediti, ostala imovina, kapital i rezerve mapiraju se takođe prema standardnim pravilima Grupe, na najduži rok dospjeća.

Napomene uz finansijske izvještaje (NASTAVAK)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.2. Rizik likvidnosti (NASTAVAK)

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2019.	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Imovina						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	143.893	-	-	-	-	143.893
Finansijska imovina za trgovanje	244	-	-	-	-	244
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	9.963	183	5.018	192.810	10.914	218.888
Finansijska imovina po amortizovanom trošku						
a) Obavezna rezerva kod Centralne banke	127.016	-	-	-	-	127.016
b) Krediti i potraživanja od banaka	88.115	-	-	16.000	-	104.115
c) Krediti i potraživanja od komitenata	66.940	41.218	158.168	493.390	266.402	1.026.118
Materijalna imovina	-	-	-	-	23.715	23.715
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	10.530	10.530
Ostala aktiva	-	-	7.105	-	-	7.105
Odloženo poresko sredstvo	-	-	6	-	-	6
Ukupno imovina	436.171	41.401	170.297	702.200	311.561	1.661.630
Obaveze, kapital i rezerve						
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku						
a) Depoziti i krediti od banaka	41.603	85.009	114.193	110.723	2.329	353.857
b) Depoziti i krediti od komitenata	206.714	65.916	184.325	327.755	250.955	1.035.665
c) obaveze po osnovu zakupa	52	111	498	2.030	385	3.076
Finansijske obaveze koje se drže za trgovanje	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	18.555	-	-	18.555
Rezervisanja za rizike i troškove	-	-	5.038	-	-	5.038
Obaveze poreza na dobit	-	-	381	-	-	381
Odložene poreske obaveze	-	-	263	-	-	263
Kapital i rezerve	-	-	-	-	244.795	244.795
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	248.369	151.036	323.253	440.508	498.464	1.661.630
Neusklađenost ročne strukture	187.802	(109.635)	(152.956)	261.692	(186.903)	-

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.2. Rizik likvidnosti (NASTAVAK)

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2018.	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Imovina						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	225.492	-	-	-	-	225.492
Finansijska imovina za trgovanje	-	-	1	-	-	1
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	11.322	13.401	172.425	117	197.265
Finansijska imovina po amortizovanom trošku						
a) Obavezna rezerva kod Centralne banke	125.877	-	-	-	-	125.877
b) Krediti i potraživanja od banaka	128.015	-	-	-	16.000	144.015
c) Krediti i potraživanja od komitenata	65.565	41.329	158.167	435.911	236.402	937.374
Materijalna imovina	-	-	-	-	17.761	17.761
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	8.115	8.115
Ostala aktiva	-	-	6.254	-	-	6.254
Odloženo poresko sredstvo	-	-	77	-	-	77
Ukupno imovina	544.949	52.651	177.900	608.336	278.395	1.662.231
Obaveze, kapital i rezerve						
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku						
a) Depoziti i krediti od banaka	148.831	47.099	158.434	41.446	19.859	415.669
b) Depoziti i krediti od komitenata	181.722	72.999	202.547	307.641	241.742	1.006.651
Finansijske obaveze koje se drže za trgovanje	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	17.737	-	-	17.737
Rezervisanja za rizike i troškove	-	-	3.321	-	-	3.321
Obaveze poreza na dobit	-	178	-	-	-	178
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	-
Kapital i rezerve	-	-	-	-	218.675	218.675
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	330.553	120.276	382.039	349.087	480.276	1.662.231
Neusklađenost ročne strukture	214.396	(67.625)	(204.139)	259.249	(201.881)	-

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima

Tržišni rizici proizilaze iz opštih i specifičnih kretanja i promjena određenih tržišnih varijabli (kamatnih stopa, cijena hartija od vrijednosti, valuta) koje mogu uticati na ekonomsku vrijednost portfolija u knjizi trgovanja i u knjizi banke. Banka je izložena tržišnim rizicima uglavnom zbog pozicija i poslovnih aktivnosti u knjizi banke.

Upravljanje izloženosti tržišnim rizicima uključuje aktivnosti vezane za poslovanje Tržišta i Upravljanja aktivom i pasivom, a uređeno je kroz sistem internih akata i mrežu definisanih limita i signala upozorenja koji se nadgledaju na dnevnoj bazi. Mjerenje tržišnih rizika zasniva se na VaR („Value at Risk“) metodologiji, VaR je procijenjeni potencijalni prekonoćni gubitak koji nastaje na ukupnoj i pojedinim pozicijama bilansne strukture u definisanom vremenskom periodu, zasnovan na brojnim pretpostavkama promjena tržišnih uslova sa nivoom pouzdanosti od 99%. Grupa koristi istorijsku simulaciju volatilnosti kao model procjene koji se bazira na posljednjih 250 opservacija dnevnih povrata. Kvalitet VaR modela kontinuirano se prati retroaktivnim testiranjem. Pored VaR modela Tržišni i operativni rizik koristi i limite otvorene devizne pozicije i kalkulaciju baznog boda (BPV) kao dopunu postavljenim VaR limitima.

Faktori koji su takođe od važnosti za procjenu uticaja tržišnih rizika na portfolio Banke su i stres orijentisani nivoi upozorenja i limiti, a rezultati su uključeni u redovne ALCO izvještaje (izvještaji koji se prezentuju Odboru za upravljanje aktivom i pasivom Banke).

Aktivnosti na reviziji limita tržišnih rizika Banka provodi usko sarađujući sa UniCredit Grupom. Ove aktivnosti rade se najmanje na godišnjem nivou, a po potrebi i češće u skladu sa poslovnim promjenama nastalim mijenjanjem zakonske regulative, razvojem ciljeva poslovnih strategija kao i ciljanim profilom rizika.

Skup dokumenata sa pravilima za poslovne aktivnosti koje se obavljaju od strane Tržišta i za upravljanje tržišnim rizicima je sačinjen u vidu internih akata Finansijskih tržišta i Strategije tržišnih rizika. Samo dozvoljenim nosiocima rizika je omogućeno da ulaze u rizične pozicije.

Pregled ukupne VaR pozicije Banke:

	2019. '000 BAM	2018. '000 BAM
- prosjek za period	679	768
- maksimalan za period	794	1.291
- minimalan za period	611	452

Pored implementiranja grupnih tehnika, metoda i modela mjerenja tržišnih rizika, Banka kontinuirano radi na unapređenju poslovnih procesa i kvaliteta podataka.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (NASTAVAK)

34.3.1. Valutni rizik

Valutni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed promjene kursa valuta. Izloženost valutnom riziku proizilazi iz kreditnih, depozitnih i aktivnosti trgovanja i kontroliše se dnevno, prema zakonskim i od strane Grupe utvrđenim limitima po pojedinim valutama, te u ukupnom iznosu za svu imovinu i obaveze denominovane u stranoj valuti ili vezane za stranu valutu.

Upravljanje valutnim rizikom obuhvata praćenje i kontrolu individualnih pozicija u stranim valutama i ukupne devizne pozicije Banke. Otvorena pozicija se određuje na osnovu svih bilansnih i vanbilansnih pozicija. Limiti deviznog rizika postavljaju ograničenja na maksimalan iznos otvorene devizne pozicije po valutama. Banka kontinuirano vrši monitoring deviznog rizika putem limita propisanih od strane lokalne regulative i Grupe.

U skladu sa odlukom lokalnog regulatora, kojom se uređuju minimalni standardi za upravljanje deviznim rizikom, Banka je dužna da odnose između aktive i pasive u svakoj pojedinoj valuti održava tako da njena ukupna otvorena devizna pozicija na kraju svakog radnog dana ne bude veća od 30% njenog priznatog (regulatornog) kapitala.

Svoje poslovne aktivnosti Banka usmjerava u pravcu minimiziranja neusklađenosti između stavki aktive i obaveza u stranim valutama ili sa ugovorenim valutnom klauzulom, održavajući dnevno poslovanje u granicama postavljenih limita.

Sve osjetljivosti koje proizilaze iz pozicija u vezi sa valutama su obuhvaćene i opštim dnevnim VaR limitom, koji, između ostalih rizika, ograničava i maksimalno dozvoljeni gubitak otvorenih pozicija u stranim valutama.

	2019.	2018.
Pokazatelji valutnog rizika:		
- Na dan 31. decembar	4,33%	4,90%
- Maksimalan za period – mjesec decembar	25,93%	19,19%
- Minimalan za period – mjesec decembar	0,38%	0,44%

S obzirom na prisustvo Valutnog odbora (*Currency Board* režima Centralne banke BiH) prema kojim je odnos domaće valute i evra fiksiran, može se smatrati da ne postoji izloženost Banke riziku promjene kursa EUR/BAM.

Od rizika izloženosti valutnom riziku u drugim stranim valutama osim EUR Banka se štiti upravljanjem deviznom pozicijom u okviru strategija Tržišta na način da se pozicije otvorene kroz poslovanje s klijentima zatvaraju suprotnim transakcijama, tako da se otvorena pozicija Banke svodi na minimum.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (NASTAVAK)

34.3.1. Valutni rizik (NASTAVAK)

Analiza imovine i obaveza iskazanih u deviznim iznosima sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine i na dan 31. decembra 2018. godine prikazana je u narednoj tabeli.

	EUR	EUR vezane pozicije	USD	Ostale valute	Ukupno valute	BAM	Ukupno
31. decembar 2019.	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Imovina							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.839	-	615	1.837	6.291	137.602	143.893
Finansijska imovina za trgovanje	-	-	-	-	-	244	244
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	66.520	151.402	-	-	217.922	966	218.888
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	111.144	449.367	1.020	9.802	571.333	685.916	1.257.249
a) Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	-	-	-	127.016	127.016
b) Krediti i potraživanja od banaka	77.375	-	1.020	9.802	88.197	15.918	104.115
c) Krediti i potraživanja od komitenata	33.769	449.367	-	-	483.136	542.982	1.026.118
Materijalna imovina	-	-	-	-	-	23.715	23.715
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	10.530	10.530
Ostala aktiva	153	-	4	4	161	6.944	7.105
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	6	6
Ukupno imovina	181.656	600.769	1.639	11.643	795.707	865.923	1.661.630
Obaveze							
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	605.128	141.697	9.623	11.210	767.658	624.940	1.392.598
a) Depoziti i krediti od banaka	337.433	-	-	-	337.433	16.424	353.857
b) Depoziti i krediti od komitenata	267.695	141.697	9.623	11.210	430.225	605.440	1.035.665
c) Obaveze po osnovu zakupa	-	-	-	-	-	3.076	3.076
Finansijske obaveze za trgovanje	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	974	20	4	4	1.002	17.553	18.555
Rezervisanja za rizike i troškove	1.277	5	-	-	1.282	3.756	5.038
Tekući porez na dobit	-	-	-	-	-	381	381
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	263	263
Ukupno obaveze	607.379	141.722	9.627	11.214	769.942	646.893	1.416.835
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	244.795	244.795
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	607.379	141.722	9.627	11.214	769.942	891.688	1.661.630
Neto devizna pozicija	(425.723)	459.047	(7.988)	429	25.765	(25.765)	-

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.1. Valutni rizik (NASTAVAK)

	EUR	EUR vezane pozicije	USD	Ostale valute	Ukupno valute	BAM	Ukupno
31. decembar 2018.	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Imovina							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.282	-	323	2.038	5.643	219.849	225.492
Finansijska imovina za trgovanje	-	-	-	-	-	1	1
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	66.520	126.389	-	-	192.909	4.356	197.265
Finansijska imovina po amortizovanom trošku							
a) Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	-	-	-	125.877	125.877
b) Krediti i potraživanja od banaka	108.484	-	9.679	9.852	128.015	16.000	144.015
c) Krediti i potraživanja od komitenata	47.143	424.820	-	-	471.963	465.411	937.374
Materijalna imovina	-	-	-	-	-	17.761	17.761
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	8.115	8.115
Ostala aktiva	171	-	54	997	1.222	5.032	6.254
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	77	77
Ukupno imovina	225.600	551.209	10.056	12.887	799.752	862.479	1.662.231
Obaveze							
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku							
a) Depoziti i krediti od banaka	400.099	-	-	-	400.099	15.570	415.669
b) Depoziti i krediti od komitenata	254.685	141.236	10.049	10.892	416.862	589.789	1.006.651
Finansijske obaveze za trgovanje	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	865	-	6	-	871	16.866	17.737
Rezervisanja za rizike i troškove	331	1	-	-	332	2.989	3.321
Tekući porez na dobit	-	-	-	-	-	178	178
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno obaveze	655.980	141.237	10.055	10.892	818.164	625.392	1.443.556
Kapital i rezerve	1.523	1.468	-	-	2.991	215.684	218.675
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	657.503	142.705	10.055	10.892	821.155	841.076	1.662.231
Neto devizna pozicija	(431.903)	408.504	1	1.995	(21.403)	21.403	-

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (NASTAVAK)

34.3.2. Kamatni rizik

Banka je izložena riziku koji je rezultat uticaja fluktuacije tržišnih kamatnih stopa na finansijsku poziciju Banke i novčane tokove. Poslovanje Banke je pod uticajem rizika promjene kamatnih stopa, u onoj mjeri u kojoj kamatonosna aktiva i obaveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim trenucima ili u različitim iznosima. Marže kamatnih stopa mogu porasti kao rezultat ovih fluktuacija, ali istovremeno mogu biti i smanjene i prouzrokovati gubitke pri neočekivanim fluktuacijama.

Osnovni izvori rizika promjene kamatnih stopa su:

- rizik promjene cijena (repricing risk) koji proizilazi iz nepovoljnih promjena fer vrijednosti imovine i obaveza tokom preostalog perioda do sljedeće promjene kamatne stope (stavke sa fiksnom kamatnom stopom klasifikuju se prema preostalom dospijeću);
- rizik promjene nagiba i oblika krive prinosa (yield curve risk);
- rizik različite promjene aktivnih i pasivnih kamatnih stopa (basis risk) instrumenata koji imaju identično dospijeće i izraženi su u identičnoj valuti, ali im se kamatne stope baziraju na različitim vrstama referentnih stopa (npr. EURIBOR vs. LIBOR);
- rizik opcije (optionality risk) koji proizilazi iz opcija, uključujući ugrađene opcije u kamatno osjetljive pozicije (npr. krediti sa mogućnošću prijevremene otplate, depoziti sa mogućnošću prijevremenog povlačenja i sl.).

Izloženost riziku promjene kamatnih stopa prati se na osnovu zahtjeva lokalnog regulatora i u skladu sa smjernicama Grupe.

Izloženost kamatnom riziku u skladu sa zahtjevima lokalnog regulatora se prati za značajne valute pojedinačno i za sve ostale valute zajedno kroz praćenje promjena ekonomske vrijednosti bankarske knjige za: stavke sa fiksnom kamatnom stopom, promjenljivom kamatnom stopom, stopom koja se mijenja po odluci Banke, ukupnu ponderisanu poziciju, kao i uticaj kamatnog rizika na neto kamatni prihod.

Metodologija koja se koristi za procjenu rizika promjene kamatnih stopa bazirana je na analizi vremenskih razlika. Razlike između kamatonosnih sredstava i obaveza u različitim vremenskim korpama pokazuju kako dvije strane bilansa stanja drugačije reaguju na promjene kamatnih stopa:

- u slučaju pozitivne razlike, Banka je izložena riziku od gubitka u slučaju da kamatne stope date ročnosti za predmetnu valutu padaju,
- u slučaju negativne razlike, Banka je izložena riziku od gubitka u slučaju da kamatne stope date ročnosti za predmetnu valutu rastu.

Kamatni rizik u skladu sa zahtjevima Grupe se mjeri sa perspektive uticaja promjene kamatnih stopa na ekonomski kapital Banke (EV metrika) i sa perspektive zarade tj uticaja promjene kamatnih stopa na neto kamatni prihod Banke (NII metrika). Pored navedenih metrika uticaj kamatnog rizika se prati i izračunavanjem promjene neto sadašnje vrijednosti portfolia u slučaju pomaka krive referentnih stopa za 0,01% (1 bazni bod) i limitira se BP01 limitom (limit vrijednosti baznog boda) kao mjerom osjetljivosti. Kamatni rizik se prati takođe i kroz spomenuti VaR model.

Testiranje otpornosti na stres koje Banka provodi za kategoriju kamatnog rizika obuhvata scenarija različitih šokova na kamatnim krivama. Šokovi uključuju promjenu nivoa kamatnih stopa (paralelne pomake), rotacije krivulja, promjene nagiba krivulja i skokove na određenim segmentima kamatnih krivulja.

Prikaz izloženosti Banke kamatnom riziku prema lokalnom regulatornom zahtjevu kroz kamatni "gap" na dan 31. decembra 2019. godine, te 31. decembra 2018. godine prikazan je u narednim tabelama.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.4. Upravljanje tržišnim rizicima (NASTAVAK)

34.3.2. Kamatni rizik (NASTAVAK)

a) Period promjena kamatnih stopa analiza kamatnog rizika i iznosi na koje se primjenjuju fiksne kamatne stope

Također, na zaradu će uticati i ročna struktura imovine i obaveza Banke:

	Do mjesec dana '000 BAM	Od 1 do 3 mjeseca '000 BAM	Od 3 do 12 mjeseci '000 BAM	Od 1 do 5 godina '000 BAM	Preko 5 godina '000 BAM	Nekama- tonosno '000 BAM	Ukupno '000 BAM	Fiksna kamatna stopa '000 BAM
31. decembar 2019.								
Imovina								
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	115.101	-	-	-	-	28.792	143.893	-
Finansijska imovina za trgovanje	-	-	-	-	-	244	244	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	9.963	183	5.018	192.810	10.914	-	218.888	218.888
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	88.757	365.785	489.384	126.810	59.497	127.016	1.257.249	446.982
a) Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	-	-	-	127.016	127.016	-
b) Krediti i potraživanja od banaka	88.115	16.000	-	-	-	-	104.115	88.115
c) Krediti i potraživanja od komitenata	642	349.785	489.384	126.810	59.497	-	1.026.118	358.867
Materijalna imovina	-	-	-	-	-	23.715	23.715	-
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	10.530	10.530	-
Ostala aktiva	-	-	-	-	-	7.105	7.105	-
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	6	6	-
Ukupno imovina	213.821	365.968	494.402	319.620	70.411	197.408	1.661.630	665.870
Obaveze								
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	109.321	129.766	833.023	299.986	17.426	3.076	1.392.598	1.340.868
a) Depoziti i krediti od banaka	42.717	94.729	131.852	83.581	978	-	353.857	316.115
b) Depoziti i krediti od komitenata	66.604	35.037	701.171	216.405	16.448	-	1.035.665	1.024.753
c) Obaveze po osnovu zakupa	-	-	-	-	-	3.076	3.076	-
Finansijske obaveze za trgovanje	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	18.555	18.555	-
Rezervisanja za rizike i troškove	-	-	-	-	-	5.038	5.038	-
Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	-	381	381	-
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	263	263	-
Ukupno obaveze	109.321	129.766	833.023	299.986	17.426	27.313	1.416.835	1.340.868
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	244.795	244.795	-
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	109.321	129.766	833.023	299.986	17.426	272.108	1.661.630	1.340.868
Kamatna neusklađenost	104.500	236.202	(338.621)	19.634	52.985	(74.700)	-	(674.998)

Napomene uz finansijske izvještaje (NASTAVAK)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (NASTAVAK)

34.3.2. Kamatni rizik (NASTAVAK)

a) Period promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi na koje se primjenjuju fiksne kamatne stope (nastavak)

	Do mjesec dana '000 BAM	Od 1 do 3 mjeseca '000 BAM	Od 3 do 12 mjeseci '000 BAM	Od 1 do 5 godina '000 BAM	Preko 5 godina '000 BAM	Nekama- tonosno '000 BAM	Ukupno '000 BAM	Fiksna kamatna stopa '000 BAM
31. decembar 2018.								
Imovina								
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	199.744	-	-	-	-	25.748	225.492	-
Finansijska imovina za trgovanje	-	-	-	-	-	1	1	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	117	11.322	13.401	172.425	-	-	197.265	197.265
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	189.954	282.891	579.102	109.320	45.999	-	1.207.266	481.352
a) Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	125.877	-	-	-	125.877	-
b) Krediti i potraživanja od banaka	128.015	16.000	-	-	-	-	144.015	128.015
c) Krediti i potraživanja od komitenata	61.939	266.891	453.225	109.320	45.999	-	937.374	353.337
Materijalna imovina	-	-	-	-	-	17.761	17.761	-
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	8.115	8.115	-
Ostala aktiva	-	-	-	-	-	6.254	6.254	-
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	77	77	-
Ukupno imovina	389.815	294.213	592.503	281.745	45.999	57.956	1.662.231	678.617
Obaveze								
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	175.820	67.903	962.819	172.579	43.199	-	1.422.320	1.403.003
a) Depoziti i krediti od banaka	154.272	41.848	173.370	30.622	15.557	-	415.669	409.838
b) Depoziti i krediti od komitenata	21.548	26.055	789.449	141.957	27.642	-	1.006.651	993.165
Finansijske obaveze za trgovanje	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	17.737	17.737	-
Rezervisanja za rizike i troškove	-	-	-	-	-	3.321	3.321	-
Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	-	178	178	-
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno obaveze	175.820	67.903	962.819	172.579	43.199	21.236	1.443.556	1.403.003
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	218.675	218.675	-
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	175.820	67.903	962.819	172.579	43.199	239.911	1.662.231	1.403.003
Kamatna neusklađenost	213.995	226.310	(370.316)	109.166	2.800	(181.955)	-	(724.386)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (NASTAVAK)

34.3.2. Kamatni rizik (NASTAVAK)

a) Period promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi na koje se primjenjuju fiksne kamatne stope (nastavak)

Sljedeća tabela prikazuje procijenjeni budući novčani tok za kamatonosne i nekamatonosne obaveze Banke na dan 31. decembra 2019. godine i 31. decembra 2018. godine:

	Do mjesec dana '000 BAM	Od 1 do 3 mjeseca '000 BAM	Od 3 do 12 mjeseci '000 BAM	Od 1 do 5 godina '000 BAM	Preko 5 godina '000 BAM	Ukupno '000 BAM
31. decembar 2019.						
Obaveze						
Transakcioni računi i depoziti banaka	42.717	94.729	131.852	83.581	978	353.857
Transakcioni računi i depoziti komitenata	66.604	35.037	701.171	216.405	16.448	1.035.665
Obaveze po osnovu zakupa	52	111	498	2.030	385	3.076
Ostale obaveze	18.555	-	-	-	-	18.555
Ukupno obaveze	127.928	129.877	833.521	302.016	17.811	1.411.153
31. decembar 2018.						
Transakcioni računi i depoziti banaka	154.271	41.848	173.371	30.622	15.557	415.669
Transakcioni računi i depoziti komitenata	21.547	26.055	789.449	141.957	27.643	1.006.651
Ostale obaveze	17.737	-	-	-	-	17.737
Ukupno obaveze	193.555	67.903	962.820	172.579	43.200	1.440.057

b) Efektivne kamatne stope

U sljedećoj tabeli prikazane su efektivne kamatne stope za potrebe upravljačkog izvještavanja, obračunate kao ponderisani prosjek perioda i to: za finansijske instrumente aktive, uključujući i rashode kamate na aktivu, odnosno finansijske instrumente pasive, uključujući i kamatne prihode na pasivu:

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Aktiva	%	%
Sredstva iznad obavezne rezerve kod Centralne banke	(0,36)	(0,20)
Kredit i potraživanja od banaka	0,14	0,04
Kredit i potraživanja od komitenata	4,79	4,99
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	3,56	4,26
Pasiva		
Depoziti od banaka	(0,21)	(0,39)
Depoziti od komitenata	(0,62)	(0,65)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (NASTAVAK)

34.3.3. Rizik promjene kamatne marže

Banka u sklopu tehnika mjerenja tržišnog rizika mjeri uticaj promjene kamatne marže kod dužničkih hartija od vrijednosti sa fiksnim prinosom. Rizik promjene cijene dužničkih hartija od vrijednosti usljed promjene kreditnog rizika emitenta (marže percipirane od strane tržišta) se mjeri i ograničava CPV limitom - limit vrijednosti baznog boda kreditne marže (Credit Spread Point Value). Ovaj limit je sličan vrijednosti baznog boda BP01 (Basis Point Value) i ograničava rizik promjene neto sadašnje vrijednosti portfolija dužničkih hartija od vrijednosti ukoliko se uticaj promjene kamatne marže pomjeri za 0,01% (1 bazni bod). BP01 limit ograničava ukupnu osjetljivost pozicija banke na promjene kamatnih stopa, a CPV limit dodatno ograničava ulaganja u dužničke hartije od vrijednosti s obzirom na volumen i trajanje.

34.3.4. Kamatni rizik u bankarskoj knjizi

Kamatni rizik u bankarskoj knjizi se definiše kao izloženost finansijskog stanja Banke neželjenim promjenama u kretanju kamatnih stopa koje proizilaze iz aktive i pasive u bankarskoj knjizi.

Sistem ograničenja u skladu sa pravilima Grupe definisan je kroz podjelu na limite i nivoe upozorenja u zavisnosti od vrste ograničenja i vremena potrebnog za korektivne akcije u slučaju kršenja ograničenja. Banka bazira upravljanje i kontrolu kamatnog rizika u bankarskoj knjizi na analizi metrika/indikatora iz dvije perspektive:

- ekonomska vrijednost i
- zarada.
- Osnovna ograničenja putem kojih Banka prati izloženost riziku iz perspektive ekonomske vrijednosti su:
- BP01 osjetljivost - Ukupna osjetljivost i osjetljivost po vremenskim korpama - izračunava se kao promjena sadašnje vrijednosti kamatonosno osjetljivih pozicija koja proizilazi iz trenutnog šoka za 1 bazni bod na svaku stopu duž krive. Suma svih osjetljivosti po vremenskim korpama duž krive je BP01.
- EV nadzorni standardizovani šokovi - Iz regulatornih razloga, dodatno na metriku BP01, Grupa računa osjetljivost ekonomske vrijednosti kao rezultat standardnog šoka iznenadnog paralelnog pomjeranja krivulje prinosa za +/-200 baznih bodova. Uticaj ekonomske osjetljivosti se mjeri u odnosu na Tier 1 kapital.
- Iz perspektive zarade Banka prati izloženost riziku kroz sljedeća ograničenja:
- Osjetljivost neto kamatnog prihoda - Standardna osjetljivost neto kamatnog prihoda izračunava se na bazi scenarija trenutnih paralelnih šokova na stopama iznad jednogodišnjeg vremenskog horizonta i uz pretpostavku konzistentnog bilansa i stalne marže.

Pokazatelji kamatnog rizika u bankarskoj knjizi:	2019.	2018.
Osjetljivost ekonomskog kapitala (EV sensitivity) u %	(4,31%)	(9,14%)
Osjetljivost neto kamatnog prihoda (NI sensitivity) u %	(0,61%)	(0,57%)
BP01 u EUR	58.863	71.958

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.4. Operativni rizik

O navedenim procesima i pokazateljima koji čine sistem upravljanja operativnim rizicima vrši se redovno informisanje i izvještavanje rukovodstva Banke i Grupe, te usklađivanje sistema upravljanja operativnim rizicima sa standardima Grupe i lokalnom i međunarodnom regulativom.

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usljed propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih internih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usljed nastupanja nepredvidivih eksternih događaja, uključujući pravni rizik.

Gubici proizašli iz sljedećih događaja mogu se smatrati operativnim rizikom: interna ili eksterna prevara, odnosi sa zaposlenima i sigurnost na radu, reklamacije klijenata, kazne i penali zbog kršenja regulative, šteta na materijalnoj imovini Banke, prekidi u radu i greške u radu sistema, upravljanje procesima.

U skladu sa metodologijom Grupe, kao i propisima Agencije za bankarstvo RS, Banka je uspostavila i konstantno unapređuje sistem upravljanja operativnim rizicima. Sistem obuhvata alate i mehanizme za kontinuirano praćenje šteta koje Banka trpi od operativnih rizika i izloženosti Banke operativnim rizicima, procjene operativnih rizika u procesima i proizvodima, praćenje ključnih indikatora rizika te definisanje načina za izbjegavanje, kontrolisanje ili prenošenje operativnih rizika na treća lica kao i sistem izvještavanja.

Za evidentiranje podataka o štetama od operativnih rizika, evidentiranje i praćenje vrijednosti indikatora rizika Banka koristi grupni alat „ARGO“, dok za proces izvještavanja i analizu podataka vezanih za operativne rizike Banka koristi grupni alat „BO Tool“ (Business Object Tool).

S obzirom da je Banka izložena operativnom riziku u svim svojim poslovnim aktivnostima, a u cilju podizanja svijesti o pojmu, značaju i odgovornostima u procesu upravljanja operativnim rizikom, Banka je razvila sistem elektronske edukacije za sve zaposlene. Takođe, u saradnji sa Ljudskim resursima, organizuju se edukacije uživo za nove radnike Banke.

34.5. Reputacioni rizik

Uzimajući u obzir značaj reputacionog rizika, koji se definiše kao rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital banke usljed gubitka povjerenja u integritet banke do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mišljenja o poslovnim praksama banke ili aktivnostima članova organa banke, bez obzira da li postoji ili ne postoji osnov za takvo javno mišljenje, Banka upravlja reputacionim rizikom kroz usvojene i implementirane specijalne politike i procedure koje regulišu područje upravljanja reputacionim rizikom, te postupanje sa transakcijama u specifičnim industrijama (nuklearna energija, industrija naoružanja, infrastruktura voda-brana, proizvodnja energije u elektranama na uglj, te u sektoru rudarstva), kao i konstantnim podizanjem svijesti zaposlenih o značaju upravljanja reputacionim rizikom kroz elektronske i obuke uživo za sve zaposlene.

34.6. Upravljanje kapitalom

Ciljevi upravljanja kapitalom Banke su:

- usklađivanje sa kapitalnim zahtjevima koje određuju regulatori banaka i tržišta kapitala
- održavanje sposobnosti Banke za nastavak daljeg poslovanja kako bi dalje mogla osigurati prinos akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama, te
- održavanje snažne kapitalne osnove koja bi mogla podržati razvoj poslovanja.

Početkom 2018. godine stupio je na snagu novi Zakon o bankama RS, a u toku 2018. i 2019. godine ABRS je donijela niz podzakonskih akata o poslovanju banaka. Cilj nove regulative je usklađivanje propisa koji regulišu poslovanje bankarskog sektora u Republici Srpskoj sa Bazel II i Bazel III standardima.

Napomene uz finansijske izvještaje (NASTAVAK)

Novom regulativom značajno je izmijenjen način obračuna kapitalnih zahtjeva za kreditni, tržišni i operativni rizik, način obračuna kapitala, kao i visina stopa kapitala koje su banke dužne kontinuirano održavati, uključujući i zaštitne slojeve kapitala.

Banka prati propisane stope i druge pokazatelje kapitala prema regulativi ABRS.

Minimalne propisane stope koje banke moraju ispunjavati u svakom trenutku su:

- stopa redovnog osnovnog kapitala od 6,75%
- stopa osnovnog kapitala od 9% i
- stopa regulatornog kapitala od 12%.

Na svaku od gore navedenih stopa propisano je kontinuirano održavanje zaštitnog sloja za očuvanje kapitala u visini od 2,5%.

Pored navedenih propisanih stopa, predviđeni su (još nisu propisani) zahtjevi za ostale zaštitne slojeve kapitala odnosno za kombinovani zaštitni sloj koji predstavlja minimalni redovni osnovni kapital, uvećan za zaštitni sloj za očuvanje kapitala i uvećan za sljedeće zaštitne slojeve, u zavisnosti od toga šta je primjenjivo i to:

1. kontraciklični zaštitni sloj specifičan za banku
2. zaštitni sloj za sistemski važnu banku (propisan u rasponu od 0% do 2% i biće propisan pojedinačno za svaku banku nakon što ABRS rangira banke prema sistemskom značaju) i
3. zaštitni sloj za sistemski rizik.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

34.6. Upravljanje kapitalom (NASTAVAK)

Iznos regulatornog, osnovnog (T 1) i redovnog osnovnog kapitala (CET 1), kao i njihove stope obračunate u skladu sa propisima ABRS prikazani su u narednoj tabeli:

Red	Broj	Stavka	31.12.2019. 000 BAM	31.12.2018. 000 BAM
010	1	REGULATORNI KAPITAL	213.116	188.299
015	1.1	OSNOVNI KAPITAL	202.262	179.108
020	1.1.1	REDOVNI OSNOVNI KAPITAL	202.262	179.108
030	1.1.1.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	97.428	97.428
040	1.1.1.1.1	Uplaćeni instrumenti kapitala	97.055	97.055
060	1.1.1.1.3	Emisiona premija na akcije	373	373
130	1.1.1.2	Zadržana dobit	60.695	38.477
180	1.1.1.3	Ostali ukupni rezultat	2.123	2.448
200	1.1.1.4	Ostale rezerve	52.552	48.947
340	1.1.1.11	(-) Ostala nematerijalna imovina	(10.530)	(8.115)
370	1.1.1.12	(-) Odložena poreska imovina koja zavisi od buduće profitabilnosti i ne proizilazi iz privremenih razlika umanjениh za povezane poreske obaveze	(6)	(77)
750	1.2	DOPUNSKI KAPITAL	10.854	9.191
920	1.2.6	Opšte ispravke vrijednosti za kreditni rizik u skladu sa standardizovanim pristupom	10.854	10.158
978	1.2.13	Elementi ili odbici od dopunskog kapitala – ostalo		(967)
010	1	Stopa redovnog osnovnog kapitala	19,74%	18,78%
030	3	Stopa osnovnog kapitala	19,74%	18,78%
050	5	Stopa regulatornog kapitala	20,80%	19,74%

34.7. Poreski rizici

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji uređuju razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobit i poreze na plate (socijalne poreze), zajedno s drugim porezima.

Pored toga, zakoni i drugi propisi, kojima se regulišu ovi porezi, bili su predmet čestih izmjena za razliku od više razvijenih tržišnih privreda, a propisi na osnovu kojih se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. U skladu s tim, u pogledu pitanja vezanih za poreske zakone ograničen je broj slučajeva koji se mogu koristiti kao primjer. Često postoje razlike u mišljenju među nadležnim ministarstvima i organizacijama, vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti.

Poreske prijave, zajedno s drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer: pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlaštenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Banke mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznietog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Banci može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o poreskom postupku Poreske uprave Republike Srpske, period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

35. POSLOVI U IME I ZA RAČUN TREĆIH LICA

Banka upravlja sredstvima po poslovima u ime i za račun trećih lica, vodi ih u vanbilansnoj evidenciji odvojeno od sredstava Banke. Za upravljanje sredstvima po poslovima u ime i za račun trećih lica Banka naplaćuje naknadu za te usluge. Prihodi i rashodi po ovim sredstvima knjiže se u korist ili na teret vlasnika, odnosno korisnika.

Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica dati su u narednoj tabeli:

	31. decembar 2019. '000 BAM	31. decembar 2018. '000 BAM
Komisioni plasmani	193	236

36. FER VRIJEDNOST FINANSIJSKE IMOVINE I OBAVEZA

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može razmijeniti ili obaveza izmiriti između obaviještenih i voljnih strana u uobičajenim tržišnim uslovima. Može se definisati i kao vrijednost po kojoj se može raspolagati aktivom/pasivom, odnosno procijenjena vrijednost neutralizovanja tržišnog rizika koja nastaje iz ove aktive/pasive u odgovarajućem vremenskom okviru.

Pretpostavke korištene kod procjene i mjerenja fer vrijednosti finansijskih instrumenata Banka bazira na primjeni centralizovane kalkulacije razvijene na nivou Grupe koja koristi MSFI 13 kao jedinstveni izvor smjernica za mjerenje fer vrijednosti.

Finansijski instrumenti se smatraju kotiranim na aktivnom tržištu ako su kotirane cijene lako i redovno dostupne i ako te cijene predstavljaju stvarne i redovne tržišne transakcije prema uobičajenim tržišnim uslovima.

Svi finansijski instrumenti se klasifikuju u skladu sa kriterijima za podjelu na nivoe hijerarhije fer vrijednosti koja sadržava tri različita nivoa:

- Nivo hijerarhije 1: Fer vrijednost uzeta na osnovu cijena za identičnu aktivu ili pasivu kojoj se može pristupiti na dan mjerenja tj. ako su finansijski instrumenti zastupljeni na aktivnom tržištu.
- Nivo hijerarhije 2: Fer vrijednost uzeta na osnovu modela procjene za koji se uzimaju podaci sa aktivnog tržišta kada se isključuje mogućnost inputa korištenih u procjeni Nivoa hijerarhije 1.
- Nivo hijerarhije 3: Fer vrijednost uzeta na osnovu modela procjene za koji se uzimaju podaci koji nisu na aktivnom tržištu, tj. kada su potrebna značajnija prilagođavanja.
- Grupa koristi u metodologiji određivanja nivoa hijerarhije za prihodujuće kredite i depozite banaka i klijenata slijedeće dodatne kriterije:
- Nivo hijerarhije 2: (bezrizična stopa tj. FV risk free – prilagođena stopa za kreditni spread za očekivani i neočekivani gubitak tj. FV risk adjusted) / bezrizična stopa tj. FV risk free $\leq$ 5%.
- Nivo hijerarhije 3: (bezrizična stopa tj. FV risk free – prilagođena stopa za kreditni spread za očekivani i neočekivani gubitak tj. FV risk adjusted) / bezrizična stopa tj. FV risk free $>$ 5%.

Neprihodujuće kredite Banka klasifikuje u skladu sa instrukcijama Grupe na način da izjednačava njihovu knjigovodstvenu i fer vrijednost. Sva imovina i obaveze Banke su klasifikovana na Nivo hijerarhije 2 i Nivo hijerarhije 3.

Dužničke hartije od vrijednosti Banka klasifikuje na nivo hijerarhije 2, a prilagođavanje fer vrijednosti se vrši u skladu sa centralizovanom kalkulacijom Grupe.

36. FER VRIJEDNOST FINANSIJSKE IMOVINE I OBAVEZA (NASTAVAK)

	31.12.2019.				31.12.2018.			
	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Promjena		Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Promjena	
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	%	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	%
Kredit i potraživanja od banaka	231.131	231.131	-	0,00%	269.892	269.892	-	0,00%
Kredit i potraživanja od komitenata	1.062.734	1.026.118	36.616	3,57%	984.782	937.374	47.408	5,06%
Ukupno	1.293.865	1.257.249	36.616	2,91%	1.254.674	1.207.266	47.408	3,93%
Depoziti i krediti od banaka	353.140	353.857	(717)	(0,20%)	409.753	415.669	(5.916)	(1,42%)
Depoziti i krediti od komitenata	1.029.918	1.035.665	(5.747)	(0,55%)	997.612	1.006.651	(9.039)	(0,90%)
Ukupno	1.383.058	1.389.522	(6.464)	(0,47%)	1.407.365	1.422.320	(14.955)	(1,05%)

Nivoi fer vrijednosti imovine i obaveza Banke u skladu sa MSFI 13 prikazani su u tabeli ispod:

	31.12.2019.			31.12.2018.		
	Nivoi fer vrijednosti			Nivoi fer vrijednosti		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Kredit i potraživanja od banaka	-	-	336.105	-	-	269.892
Kredit i potraživanja od komitenata	-	430.713	632.022	-	418.626	566.156
Ukupno	-	430.713	968.127	-	418.626	836.048
Depoziti i krediti od banaka	-	312.683	40.458	-	289.755	119.998
Depoziti i krediti od komitenata	-	-	1.029.918	-	-	997.612
Ukupno	-	312.683	1.070.376	-	289.755	1.117.610

37. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Nakon datuma bilansa nije bilo događaja koji bi zahtijevali dodatna objelodanjivanja ili eventualne korekcije ovih finansijskih izvještaja (korektivni događaji) do dana njihovog izdavanja.

38. DEVIZNI KURS

Zvanični kurs primijenjen za preračun pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2019. i 31. decembra 2018. godine za sljedeće značajnije valute iznosio je:

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
USD	1,747994	1,707552
CHF	1,799126	1,742077
EUR	1,955830	1,955830

39. SKRAĆENICE

Banka – UniCredit Bank a.d. Banja Luka

Grupa – UniCredit Grupa

ABRS – Agencija za bankarstvo Republike Srpske

RS – Republika Srpska

MRS – Međunarodni računovodstveni standardi

MSFI – Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja

PDV – Porez na dodatu vrijednost

EU – Evropska unija

IFRIC – Međunarodni odbor za tumačenje finansijskog izvještavanja (International Financial Reporting Interpretations Committee)

RWA – Aktiva ponderisana rizikom (Risk Weighted Asset)

CET 1 – Stopa redovnog osnovnog kapitala (Common Equity Tier 1 Capital ratio)

SPPI – Samo plaćanja glavnice i kamate (Solely Payments of Principal and Interest)

HoV – Hartije od vrijednosti

PD – Vjerovatnoća neplaćanja (Probability of Default)

LGD – Gubitak za dato potraživanje (Loss Given Default)

EAD – Izloženost u neizvršenju (Exposure At Default)

TTC – Kroz ciklus (Through The Cycle)

ECL – Očekivani kreditni gubitak (Expected Credit Loss)

FLI – informacije s pogledom u budućnost (Forward Looking Information)

WL – Monitoring lista (Watch List)

PSC – Šifra statusa izvršenja (Performance Status Code)

EBA - Evropska uprava za bankarstvo (European Banking Authority)

ICAAP – Interna procjena adekvatnosti kapitala (Internal Capital Adequacy Assessment Process)

POCI – Kupljeni ili nastali krediti umanjene vrijednosti (Purchased or Originated Credit Impaired)

EKS – Efektivna kamatna stopa

IT – Informaciona tehnologija (Information technology)

NPE – Krediti u neizvršenju (Non Performing Exposure)

ALCO – Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (Asset - Liability Committee)

VaR - Vrijednost pod rizikom (Value at Risk)

BPV - Vrijednost baznog boda (Basis Point Value)

CPV – Vrijednost baznog boda kreditne marže (Credit Spread Point Value)

FV – Fer vrijednost

EV – Ekonomska vrijednost

Upravljanje kapitalom i bilansom

Nastavićemo sa odlučnim djelovanjem kako bismo povećali fleksibilnost, uz proaktivan pristup upravljanja kapitalom, kako s vrha ka dole, tako i obrnuto. U Timu 23, jedna od glavnih obaveza je održavanje rezerve CET1 MDA između 200 i 250 baznih poena.

Poslovna mreža UniCredit Bank a.d. Banja Luka na dan 31.12.2019.

Filijala	Adresa	Grad	Broj telefona:
BESPLATNA INFO LINIJA			080/051-051
BANJALUČKO-PRIJEDORSKA REGIJA			
FILIJALA BANJA LUKA	Marije Bursać 7	Banja Luka	051/243-200
FILIJALA BANJA LUKA 2	Jevrejska 50	Banja Luka	051/246-662
FILIJALA BANJA LUKA 3	Carice Milice 2	Banja Luka	051/246-645
FILIJALA BANJA LUKA 4	Bulevar srpske vojske 8	Banja Luka	051/243-441
FILIJALA ČELINAC	Kralja Petra I Karađorđevića 65	Čelinac	051/551-144
FILIJALA KOTOR VAROŠ	Cara Dušana 28	Kotor Varoš	051/783-260
FILIJALA MRKONJIĆ GRAD	Svetog Save 13	Mrkonjić Grad	050/211-190
FILIJALA ŠIPOVO	Prve šipovačke brigada 1	Šipovo	050/371-337
FILIJALA PRIJEDOR	Vožda Karađorđa 9	Prijedor	052/240-381
FILIJALA KOZARAC	Maršala Tita bb	Kozarac	052/346-052
FILIJALA NOVI GRAD	Karađorđa Petrovića 33	Novi Grad	052/751-956
FILIJALA KOZARSKA DUBICA	Svetosavska 41	Kozarska Dubica	052/416-346
DOBOJSKO-GRADIŠKA REGIJA			
FILIJALA LAKTAŠI	Karađorđeva 63	Laktaši	051/532-215
FILIJALA GRADIŠKA	Vidovdanska bb	Gradiška	051/813-412
FILIJALA SRBAC	Mome Vidovića 17	Srbac	051/740-251
FILIJALA DOBOJ	Karađorđeva 1	Doboj	053/241-200
FILIJALA TESLIĆ	Svetog Save 77	Teslić	053/431-501
FILIJALA DERVENTA	Kralja Petra 1 Karađorđevića bb	Derventa	053/312-211
FILIJALA ŠAMAC	Svetosavska 9	Šamac	054/611-843
FILIJALA BROD	Jovana Raškovića bb	Brod	053/621-491
FILIJALA PRNJAVOR	Svetog Save 25	Prnjavor	051/660-295
SARAJEVSKO-BIJELJINSKA REGIJA			
FILIJALA BIJELJINA	Patrijarha Pavla 3a	Bijeljina	055/221-280
FILIJALA UGLJEVIK	Ulica Ćirila i Metodija bb	Ugljevik	055/771-302
FILIJALA ZVORNIK	Karađorđeva bb	Zvornik	056/214-147
FILIJALA SREBRENICA	Vase Jovanovića 32	Srebrenica	056/440-269
FILIJALA BRATUNAC	Svetog Save bb	Bratunac	056/490-178
FILIJALA PALE	Milana Simovića bb	Pale	057/203-022
FILIJALA LUKAVICA	Spasovdanska 31	Lukavica	057/318-299
FILIJALA SOKOLAC	Cara Lazara bb	Sokolac	057/401 061
FILIJALA ROGATICA	Srpski sloge bb	Rogatica	058/420-092
FILIJALA VLASENICA	Svetosavska 82	Vlasenica	056/734-318
TREBINJSKO-FOČANSKA REGIJA			
FILIJALA TREBINJE	Kralja Petra Prvog Oslobođioca br. 22	Trebinje	059/270-628
FILIJALA BILEĆA	Kralja Aleksandra 14	Bileća	059/370-066
FILIJALA GACKO	Trg Save Vladislavića bb	Gacko	059/490 351
FILIJALA NEVESINJE	Nevesinjskih ustanika 27	Nevesinje	059/610-471
FILIJALA FOČA	Njegoševa 10	Foča	058/220 972

Banka za sve što
vam je važno.

UniCredit Bank Banja Luka